

T R A N S K R I P T
39. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 5.11.2008. GODINE, S POČETKOM U 10,13 SATI

PREDSJEDVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta.
Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, otvaram 39. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su osim zastupnika pozvani naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija koje redovito prate rad našeg doma i predstavnici određenih nevladinih organizacija.

Pozdravljam sve nazočne zastupnike i goste, kao i predstavnike javnog informiranja.

Prema informaciji službe, konstatiram da je sjednici nazočno 32 zastupnika. Opravdano su odsutni uvaženi zastupnici: Vinko Zorić, Jovan Todorović i Momčilo Novaković. Na sjednicu će kasniti zastupnici: Ekrem Ajanović, Sadik Ahmetović, Branko Dokić, Milica Marković i Mirjana Malić koji su članovi Parlamentarne skupine prijateljstva, zbog obveza sa članovima Skupine prijateljstva Grčke koji su u posjeti našem parlamentu. Konstatiram da sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Imali smo i ovog puta dopunu prijedloga dnevnog reda. Uvrstili smo slijedeće dvije točke koje su obvezne po Poslovniku, a to su:

4. Zahtjev zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika i

10. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključaka Kluba SDA u povodu rasprave o Izvješću Državnog povjerenstva za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana u BiH za razdoblje od 1. 1. 2008. do 30. 6. 2008., s Prijedlogom zaključaka.

Dobili ste na klupe pročišteni prijedlog dnevnog reda.
Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda.
Uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, cijenjeni predstavnici medija, ja predlažem da danas sa ovog dnevnog reda skinemo tačku 14. i 15. ili, što bi bila mnogo bolja opcija, pozovemo, evo, i pozivam kolegu Branka Dokića i Remziju Kadrića da ove dvije tačke povuku s današnje sjednice dnevnog reda. To govorim zbog toga što ove tačke dnevnog reda nemaju aposolutno nikakve svrhe i nikakvog smisla u postojećoj političkoj konstalaciji odnosa ovde u Parlamentu. One predstavljaju čisto gubljenje vremena danas na sjednici i sasvima je jasno, i predlagačima ovih tačaka, da mi sa ovakvim jalovim raspravama kakva bi bila, ako se otvori ova tačka dnevnog reda, u šta apsolutno ne sumnjam, nećemo sigurno promijeniti ni govore Dodika ni govore Silajdžića.

Također je jasno i predlagačima da na kraju ove rasprave nemoguće je, u ovoj političkoj konstalaciji, doći do bilo kakvog zaključka na kraju te rasprave a, po meni, svaka rasprava koja ne može uroditи nekim konkretnim zaključkom je samo gubljenje vremena.

Na neki način je ovo i prebacivanje odgovornosti izvan Parlamenta BiH, jer se postavlja pitanje - zašto prvo ne raspravljamo o tome šta se događa u Parlamentu BiH. Evo, mi imamo stalnu delegaciju Predstavničkog doma u Vijeću Evrope. I pogledajte govore ljudi iz ovog parlamenta. Pa to su dijametralno suprotne stvari.

Dakle, pozivam kolegu Dokića i kolegu Kadrića da ove tačke povuku sa dnevnog reda. Ja mislim da zaista i ovdje u ovoj zemlji napokon treba uozbiljiti vladajuću koaliciju da počne raditi onako kako se radi svugdje u svijetu. Prvo, dakle treba sjesti unutar koalicionih stranaka pa pokušati neke stvari dogоворити, a ne prvo ići na neke rasprave koje unaprijed su osuđene na propast.

Evo, dakle pozivam prvo kolege da povuku, ako ne, onda da Parlament ove dvije tačke skine s dnevnog reda jer, ponavljam, nemaju zaista nikakve svrhe i nikakvog smisla.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja predlažem također da se tačka 14. ovoga predloženog dnevnog reda skine sa ove sjednice iz nekoliko razloga.

Inicijativa Branka Dokića i rasprava o ovoj inicijativi? Ukoliko bi Dom prihvatio da raspravlja povodom ove inicijative, takva vrsta rasprave bi bila, dakle, po mom mišljenju, suprotna članu IV tačka 4. i članu V tačka 3. Ustava BiH, jer prema Ustavu BiH tačno su utvrđene nadležnosti i Parlamenta i Predstavničkog doma kao i nadležnosti Predsjedništva. Mi ovdje imamo trojicu ljudi koji su bili u Predsjedništvu. Oni te stvari također dobro znaju, kakve

su nadležnosti Predsjedništva BiH. I prema tome, prihvatići da raspravljamo o Inicijativi uvaženog poslanika Dokića, zaista bi bilo jedna vrsta presedana koja se nije do sada pojavljivala u praksi, jer on u svojoj inicijativi traži da se poslanicima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine dostave cijelovita izlaganja predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Harisa Silajdžića prilikom obraćanja na Generalnoj skupštini u Njujorku i delegatima Savjeta Evrope u Strazburu. I što je posebno problematično, i kaže, da se Dom opredijeli prema tim govorima! Dakle, mi trebamo da donešemo neke vrste zaključaka, stavova po tim govorima. Ako bi se Dom opredjeljivao o ovim stavovima, dakle zaista bi to bilo direktno kršenje Ustava BiH.

Iz tih razloga ja predlažem da se ova tačka dnevnog reda skine, a predsjedavajući Predsjedništva može na drugi način obavijestiti poslanike i javnost o tome šta je govorio u Ujedinjenim nacijama.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i koleginice, cijenjeni gosti, ja predlažem da se u dnevni red 39. sjednice Predstavničkog doma, u skladu sa članom 65. i 150. Poslovnika, uvrsti, kao tačka dnevnog reda, odluka sljedeće sadržine:

1. U skladu sa članom V pod e) Ustava BiH nalazi se pravno uporište, takođe u istom članu i stavu pod g) i člana 171. stav (1) i (2) Poslovnika kao i članom 150 stavovi (1) i (2) pod b), Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH donosi odluku: Zadužuje se Predsjedništvo BiH da pripremi Izvještaj o troškovima Predsjedništva, uključujući i, pored opštih budžetskih stavki prihoda, prikaz svih rashoda u kalendarskoj 2008. godini i to: vrstu, namjenu, iznos i lice ili subjekat, kabinet, služba ili odjel koji su isti realizovali u obrazloženju.

2. Izvještaj je potrebno dostaviti do 17.11.2008. godine, radi razmatranja na sjednici Doma predviđenoj za 19.11.2008. godine.

3. U skladu sa članom 170. stavovi (1) i (2) Predstavnički dom vas poziva da obrazložite Izvještaj i aktivno učestvujete u raspravi.

Da ne bih obrazlagao široko, ovaj dom donosi budžet, odgovoran je za ovaj budžet i teško smo ga i planirali i prihvatili, a nemamo informaciju gdje se te pare troše. Ja sam vas upozorio da znači Predsjedništvo ima obavezu jedanput godišnje, a bilo bi poželjno i više, ali pošto je ova kalendarska godina na izmaku, onda je ovo neki zadnji voz te bi trebalo da informišu nas da vidimo gdje su potrošili te pare i to bi trebalo da bude pravilo svih institucija u Parlamentu koji troše ovaj budžet, a mi smo zaduženi da taj budžet pratimo i da ta informacija dođe definitivno do onih do kojih treba da dođe.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Molim samo da dostavite službama Prijedlog odluke kako bismo mogli podijeliti zastupnicima.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, predlažem da se unese tačka dnevnog reda pod nazivom 'Analiza stanja u projektu CIPS, s posebnim osvrtom na izdavanje lažnih dokumenata.'

Obrazloženje:

U posljednje vrijeme svjedoci smo nekoliko događaja koji upućuju na zabrinutost u pogledu stanja u projektu CIPS i matičnim evidencijama građana. Neposredno prije lokalnih izbora 2008. godine, Tužilaštvo BiH otvorilo je istragu zbog izdavanja lažnih dokumenata u Brčkom i nekim opštinama RS-a. Također, Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljanina konstatovala je u svom izvještaju da se na hiljade naturalizovanih državljanina ne vode u matičnim evidencijama. I konačno, postoji osnovana sumnja da je nedavni teroristički akt u Zagrebu izvršilo lice koje ima lična dokumenta BiH i koje pod čudnim okolnostima nije uhapšeno od Policije RS-a.

Dakle, Bosna očigledno postaje azil za kriminalce, je li, fingiraju se izborni rezultati itd. Imajući u vidu ove i brojne druge događaje, kao i činjenicu da upravne postupke, koji su osnova za izdavanje ličnih dokumenata, vode organi unutrašnjih poslova, nameće se potreba detaljne analize ovih pojava.

Zbog toga je potrebno da Vijeće ministara BiH ili danas da usmenu informaciju ako je spremno, ili da sačini pismenu informaciju koja bi bila raspravljana na idućoj sjednici Doma.

Klub SDA će nakon te rasprave predložiti zaključke, s ciljem otklanjanja anomalija i uspostavljanja normalnog stanja u ovoj oblasti. Dakle, ako su spremni danas usmeno, onda danas predlažem da stavimo na dnevni red, ako ne, onda pismena informacija na idućoj sjednici.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netočnog navoda, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, nije problem da se bilo koja tačka dnevnog reda stavi na ovu sjednicu, samo je potrebno da imamo materijale za tu sjednicu. Ja ne vidim mogućnost da se dobiju za ovu sjednicu materijali o kojima je gospodin Izetbegović govorio. S druge strane, način na koji je obrazložio ovu tačku i doveo u jedan, da kažem, negativan kontekst Policiju RS-a, mislim da nije

u vezi sa tom tačkom dnevnog reda. I mislim da takve odokativne konstatacije, da je na čudan način RS izbjegla da dotičnog uhapsi, ne donose nikakvom utvrđivanju stvarnog stanja na koji način se to izvelo ovde u BiH. Znači, prejudiciranje bilo kakvih stvari i govorenja da se na čudan način to desilo, mislim da ujedno stavlja u negativan kontekst Policiju RS.

S druge strane, za prijedloge koji su dolazili od gospodina Bećirovića i gospodina Kadrića, hoću da kažem da je naša poslovnička obaveza da o tim inicijativama ovde govorimo, pogotovo što imamo Mišljenje naše komisije. Druga je stvar da li će Dom da ih odbaci, da o njima ne raspravljamo kao o meritumu stvari, nego da te inicijative se odbace. Znači, mi poslovnički moramo to da uvrstimo u dnevni red, a Dom da se odredi prema tome, da o tome ne raspravlja ili da prihvati ili ne prihvati Mišljenje Komisije.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, ispravak netočnog navoda.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... kako se zove čovjek. Policija kada je u vezi sa hapšenjem Milovanovića u Doboju, koliko ja znam, utvrđeno je da je čovjek bio desetak minuta prije nego što je upala redovna, regularna policija u njegove prostorije, da je bio prisutan tu i da nije stigao da pokupi nekakve desetine hiljada eura. Čovjek je ili kidnapovan ili, ne znam, šta ga je nagnalo da tako panično napusti prostorije i da ne pokupi desetine hiljada eura. Ja mislim da je to pod čudnim okolnostima, gospodine Živkoviću. Ne znam kako bih to drugačije nazvao.

Druga stvar, to su toliko aktuelne stvari. SDA je prije mjesec i po dana upozorila, tražila da se hitno pregleda šta se dešava u Brčkom, Bijeljini itd. i dali smo neke rokove. Parlament ih je podržao. Mi smo trebali već da imamo tu informaciju pismenu na stolu. I to je toliko aktuelno da je trebala ova vlast da se time bavi. I mislim da se ona dnevno bavi ovim problemima i smatrao sam da su možda spremni, evo već danas, da nam usmeno daju informaciju. To su najaktuelnije stvari u ovome času, ne samo u BiH. Pričamo o nekakvima bijelim alkaidama i sad uhvatimo tamo, nađemo trag teškom teroristi, a onda ne želimo o tome da raspravljamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netočnog navoda, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja nisam rekao da ne želim o tome da raspravljam, kažem da ste u pogrešan kontekst doveli taj događaj i pogrešno upotrijebili riječ 'čudan'. Jer, bolje da ste upotrijebili riječ 'sumnjiv', jer veoma sumnjivo je otkud ta kaciga koju je čovjek upotrebljavao, ako ju je upotrebljavao u Hrvatskoj, donio kući u Doboju i neke druge veoma sumnjive stvari koje su se dešvale u vezi sa time, a ne čudne nego sumnjive, što smo pričali ovdje u vezi sa našim

obavještajnim sistemom u BiH. O tome trebamo da raspravljamo u BiH, a ne o temi koju ste vi .../ne razumije se kraj rečenice/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Milica Marković, replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Moja replika se odnosi na izlaganje gospodina Izetbegovića, zbog toga što je potencirao danas pitanje koje bismo mogli tretirati kao pojedinačno u cijelokupnom sistemu bezbjednosti u RS-u i u BiH, ali sam malo začuđena da neki prethodni slučajevi koji su se događali u BiH, kao što se desilo prošle godine ubistvo maloljetnog dječaka u tramvaju, kao što se desilo ubistvo starice u okolini Sarajeva, kao što su se dešavali mnogi drugi kriminalni činovi u ovoj zemlji, nikada se nije potezalo pitanje da se to stavlja kao tačka dnevnog reda u Parlamentu, mada ne mislim da Parlament ne može o tome raspravljati. Ali, ako budemo pričali o ukupnoj bezbjednosti, o takvim, kao što Vi kažete, čudnim slučajevima, onda mislim da treba da stavimo na dnevni red uopšte politiku bezbjednosti, pa prevashodno poziciju i učinak dosadašnjeg ministra bezbjednosti u Vijeću ministara i da o tome raspravljamo, a ne da postavljamo ovdje pojedinačne slučajeve i pojedinačna pitanja, samo zato što nas to trenutno interesuje. A to što je ubijen mladić u tramvaju, što su ubijeni neki drugi ljudi i što se raznorazne stvari dešavaju pod čudnim okolnostima, upravo u ovom gradu, o tome se ne postavlja pitanje.

Ja će podržati Vaš predlog, kolega Izetbegoviću, za takve teme i za takve tačke dnevnog reda, ali kada budete to postavili objektivno i kada bude to sistematicno postavljeno.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Uvažene kolege, poštovani predsjedavajući, vjerovatno teško ćemo na ovaj način doći do nekog napretka u ovom domu, ali nije meni utjeha to što danas drugi insistiraju da ne dođe do napretka. Nije meni utjeha to da drugi koji su obećavali da će dati svoj doprinos nekom relaksiranju situacije u ovom domu da danas očito, što bi se reklo narodnim riječnikom kako se kaže, zakuhavaju ... Ali dobro, šta, ne možemo to izbjjeći. Oni žele sad da ovdje nametnu dodatne tenzije i bilo bi fer, ako, što je njihovo neosporno pravo, da se tu koriste argumentacijom i procedurom. Znači, prvo informacija, pa da kažemo je li to tako.

Zašto gospodin Izetbegović na ovaj način dijeli zemlju da želi separatno da se razgovara o problematici u RS-u. Zašto vama odgovara da u jednom momentu, a evo i nama odgovara, zašto ste vi napustili princip da se razgovara o cijeloj BiH? Nego danas je tema RS, sutra Federacija, evo to je vaš princip koji vi namećete. Ako insistirate na njemu, pa naći ćemo načina da se i mi u tako nešto uklopimo, kad je u pitanju bezbjednosna problematika. U skladu sa Poslovnikom, ako ta tačka dođe na dnevni red, ništa nemamo protiv da raspravljamo na bazi nekakve informacije, a ne na bazi špekulacije.

Prepostavljam da ćete vi prihvatići da sljedeći put to bude za Federaciju, informacije koje vi dobro znate i više od nas koje nikad nisu ugledale svjetlo dana. Obično to saznajemo od stranih predstavnika, oni nas obavještavaju o raznim terorističkim kampovima, o raznim akcijama Federalnog MUP-a protiv terorista koji sa eksplozivom i ostalim spremaju se na katedrale ili, ne znam, na što je već rečeno i onda se sve utišalo, ništa više nije rečeno dalje. To je bilo. Međutim, do nas to nije došlo. Ali, ako insistirate da na taj način razgovaramo i da tu problematiku podijelimo, evo, kako vi predlažete, na ovu i na onu, a mi nemamo ništa protiv ako je taj način razgovora. Ali vjerovatno, kad stvari razjasnimo do kraja, vidjećemo kako one izgledaju. I o vezama onih koji su ubijeni sa onima koji su živi i koji su doveli do cijele ove situacije oko koje se vodi velika istraga i mene, kao gradanina, živo zanima kakav će tu biti rasplet. Ne samo oko Milovanovića oko koga je sve poznato. A ima mnogo toga što je nepoznato i ko su šefovi mafije u Zagrebu, ko su šefovi mafije u Sarajevu i ko je u čemu tome, što je na kraju krajeva dovelo do tragičnog zločina i ubistava, pa da ako to dođe na dnevni red, nemam ništa protiv. A i na bazi argumenata. Bio bi red, znači da dobijemo nekakvu informaciju.

I opaska oko ovoga što je gospodin Kadrić govorio? Ako je takođe princip da o ovim problemima ne raspravljamo u Parlamentu BiH, i to se slažem. Mi nemamo ništa protiv da visoki državni funkcioneri odlaze u entitetske parlamente i tamo raspravljaju o svim pitanjima, a da se ovde to ospori.

Gospodin Sulejman Tihić je čest gost Parlamenta RS-a gdje kao visoki državni funkcioner učestvuje u svim raspravama tamo. Potpuno legalno, legitimno on dolazi tamo, raspravlja i nisam vidio da ima tamo tema koja njemu smeta, o kojoj on raspravlja u Parlamentu RS-u. Ali mi hoćemo da on i ostali državni funkcioneri da dođu i ovdje u naš parlament, u naš! Zašto oni više poštuju entitetske parlamente i zašto im je milije ići tamo nego ovdje? I mislimo da bez obzira što daju sve informacije entitetskim poslanicima, ja mislim da je red da članovi državnog Predsjedništva daju i poslanicima u državnom Parlamentu. Ne znam zašto im je to milije da to rade samo po entitetskim parlamentima i da se sastaju sa entitetskim premijerima i da vode tu vrstu politike, a da ignorišu svoj državni Parlament, kao da smo mi neka organizacija sa visokim stepenom kuge, pa nas zaobilaze. Evo, ja se ne sjećam kad je ko od njih bio ovdje i šta im to toliko smeta. A malo, malo iz entiteta ko ih god pozove, trče, dogovaraju se na ovim, na onim sastancima sa predsjednicima entitetskih partija koje su vrlo male, drže različite vrste sijela o svim mogućim pitanjima u ovoj zemlji. Sad je odjednom sporno o vanjskoj politici ove zemlje za koju nisam ubijeden da ne zanima ove poslanike da se u ovom parlamentu ne može raspravljati! Ako je intencija da o tome samo kao dva državotvorna elementa BiH raspravljaju samo entiteti i da na taj način razvlastite ovaj parlament, pa izvolite. Evo, ako je to cilj.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović, replika druga.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, da sam ja kazao da su sumnjive okolnosti, vjerovatno bi gospodin Živković rekao da su čudne.

A, gospodo Marković, nije ovo pojedinačan slučaj, ovo je pojava na koju smo mi ukazali još u septembru. Znači, radi se o desetinama hiljada falsifikovanih dokumenata. I

ja zaista, zaista nisam imao namjeru da nešto napadam RS, i ne mislim da je ovo način da je Vi branite. Ako mi prozivamo kriminal, ako ja kažem da se hiljade naturalizovanih državljanina ne vode u matičnim evidencijama, ja ne znam gdje je to, je li to u Federaciji ili u RS-u, zaista ne znam. Samo vidim da se tu čudne stvari dešavaju ili sumnjive stvari, kako god hoćete.

Dalje, prozvao sam Brčko. Ono nije u RS-u. Na kraju krajeva, kažem, meni su korijeni u Bosanskom Šamcu, meni je otac tamo rođen, ja se ne odričem toga dijela BiH, ne trebate ga Vi braniti od mene. I zaista, nije ovo put da branite RS. Nije napadnuta RS. Ja sam za to da se uvede red. Nemojte, mislim, biti protiv toga da vidimo kakvi se kriminali dešavaju u bilo kojem dijelu BiH. Nije to način da branite RS. Pa ja ne znam gdje su hiljade naturalizovanih državljanina, ne vode se u matičnim evidencijama. Ne znam je li to u Federaciji ili u RS-u? Taj Milovanović je liječen u tuzlanskoj bolnici. Treba uhvatiti kriminalce. Treba vidjeti šta se sa ovim svime dešava. Mislim, ne znam šta se dešava ... /ne razumije se kraj rečenice/.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, potpuno bih podržao ovo što je gospodin Izetbegović rekao, samo da tu priču proširimo na cijelu BiH. Evo ... sinoć na svečanosti ako meni direktor Federalne policije kaže da ministar bezbjednosti za dvije godine ili neće ili mu je, što bi narod rekao, iz poniženja nije pozvao Uroša Penu, direktora Policije RS-a i direktora Federalne policije iz Sarajeva ovdje – ministar bezbjednosti BiH! A hoćete, gospodine Izetbegoviću, danas informaciju šta je bilo s Milovanovićem! Pa neću vam je ja dati. Valjda su ta dva čovjeka, odnosno tri, preko ministra bezbjednosti mogli da daju informaciju. Evo, ja Boga molim da se kriminalac, zločinac, terorista, kako god hoćete, evo ja ču mu dati sva ta imena, da se što prije uhapsi. Zašto bi mi bilo kakvu ljagu na sebe preuzimali, ako je on takav. Možda je on gori, ali istražni organi neka pokažu. Ali Vas molim, to što ste danas kandidovali, kandidujte vašem ministru Tariku Sadoviću. Zašto nije pozvao, za dvije godine mandata, direktora Policije RS-a i direktora Federalne policije da im kaže, ne može im možda narediti, jer će reći nema nadležnosti, ali da im kaže - gospodo, šta se to dešava u vašim entitetima, ne znam, policijama, dajte informaciju ovom parlamentu. Pa bi to bio pravi način kako ćemo pričati. A sad, potpuno se slažem što ste kandidovali Milovanovića, sad bih ja Vama mogao reći - šta je sa Vitezom bilo? Kako to brzo pređoste preko te priče? Tamo je jedan čovjek poginuo, a moglo je 50, ne daj Bože! Kako pređoste preko mnogih drugih. Hajmo onda staviti tačku 'Ukupna bezbjednost u BiH', pa vidjeti o čemu se ovdje radi.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, replika.

SADIK AHMETOVIĆ:

Mi smo, prije neko vrijeme, usvojili ovdje zakone o reformi policije i tad sam govorio da reformu policije trebamo praviti zbog nas samih, a na zbog nekakvih uvjeta koji nam daje EU. I evo, pokazalo se da nemamo dobro organiziranu policiju u BiH, koja može na adekvatan način odgovoriti problemima u BiH.

Gospodin Izetbegović je potencirao stanje u CIPS-u. CIPS projekt je na nivou države BiH i ovaj parlament ima pravo da traži informaciju šta se dešava iz te oblasti? Isto tako, postoje činjenice da su akcijom SIPA-e uhapšeni djelatnici MUP-a RS-a koji radi na projektu CIPS-a u Brčkom, Šekovićima i Srebrenici. I to su činjenice koje trebamo imati u vidu i prostor gdje su napravljeni propusti je tamo gdje je projekt CIPS-a implementiran i ... radnici MUP-a RS-a. Isto tako, problem Milovanovića je internacionalni problem. Problem se desio u Zagrebu i logično je da država BiH odgovara na te probleme i logično je da ovaj parlament raspravlja o tome. Isto tako, istina je da se i u slučaju ubistva Denisa Mrnjavca raspravljaljalo više puta i Parlament Kantona Sarajevo i Parlament Federacije i nema nikakvog razloga da ne raspravlja ni ovaj parlament.

Dakle, mi ne bježimo od bilo koje pojave kad je u pitanju narušavanje bezbjednosti u BiH da ovaj parlament, ukoliko je to potrebno, ne raspravlja o tome.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika druga.

DRAGO KALABIĆ:

Ja sam rekao da mi na ovaj način nećemo stići nigdje sem do još većeg stepena nepovjerenja i mislim da smo pročitana knjiga za sve one koji nas posmatraju. Vi pogledajte, jedna kriminalna organizacija na području bivše Jugoslavije bavila se evo svim i svačim, to je očito i sad se to vidi kako ljudi sklapaju te konture. Zajedno se bavila dva kriminalca, taj Milovanović i (da ne pogriješim ime čovjeku, gospodine Izetbegoviću, Vi znate kako se zove onaj iz Kladuše) Hadžić zajedno su radili to što su radili vjerovatno godinama, kriminalci se druže. I onda vi dodete i na jedan najopasniji način razdvojite ih.

_____)?
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Sačekajte, sačekajte, što ste nervozni kad ja govorim, pa sačekajte, slušaju nas ljudi. Ljudi učestvovali zajedno u projektu, zločinačkom projektu, znači sarađivali kriminalci, i sad Vi iz tog konteksta vadite ono što je najopasnije, Vi vadite Srbina iz tog konteksta, ali ste zaboravili da je i taj iz Kladuše zajedno s njim i ostalima činio i Vi ne kažete da tu organizaciju, ne gledajući ko tu pripada kome, na neki način sve ste to saznali iz medija kao i ja. Prepostavljam da nemate nikakvu službenu informaciju o onome što govorite, nego imate iz medija. Ako ćemo iz medija, pa gospodo, zar treba da čutimo o tome da je najveća sila svijeta u svim bosanskohercegovačkim medijima poručila da ministar bezbjednosti BiH više nigdje nije poželjan. Ako to piše, pa izvolite, tužite te medije, izvolite, demantujte, izvolite, neka neko pojasni je li to tako, svi čute. I u medijima piše sve za Milovanovića i ja, evo, nemam ništa službeno ni za stav SAD prema Sadoviću. I ako takva poruka se državnom ministru bezbjednosti šalje i vi hoćete da se oglušimo o nju, da preskočimo tu priču, a da istovremeno tražimo ovo što Vi tražite, protiv čega mi nemamo ništa, ali pogledajte kako to glupo zvuči kad izvučete iz

konteksta Milovanovića, a ostavite ovoga iz Kladuše ili ostavite ovoga iz Viteza i kao da stvorimo nekakvu predstavu kako je tamo u jednom dijelu nešto loše, a kao u drugom... Pa vi znate na kraju kako će ta rasprava završiti, protiv čega smo mi nekakvog matematičkog poređenja ili te vrste prebrojavanja. I rekao sam da nije pametno da tu priču započinjete zato što je ona ovakva kakva jeste. Ako ministru bezbjednosti iz partije koja je protiv reforme policije, pa šta još treba da je reformisana onako kako je Sadović traži, pa bio bi nepoželjan i za sve svjetske sile, ne samo za SAD.

Evo, znači trebalo je prihvati model koji je tražio Sadović. Pa evo, imamo, on se protivio tom modelu, pa što su protiv njega SAD? A nisu, ne spominju ove ostale koji na neki način, evo, rade nakakav svoj posao, i Miletić i Pena ili, ne znam ni ja, svi, svi ljudi u tim bezbjednosnim strukturama. Ja mislim da nije korektno da ova rasprava ide na ovaj način, zato što gubi svaki smisao, zato što je ona toliko šuplja i tako je lako razvaliti da nema razloga da uzimamo vrijeme danas na ovoj sjednici povodom ovih stvari. Rekao sam, ako imate službenu informaciju dajte ju i nama, ako imate špekulacije medijske, onda uzmite sve i oko Kladuše i Sadovića i Viteza i, ne znam ni ja, ostalog i Milovanovića, između ostalog.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, druga.

SADIK AHMETOVIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Mislim da smo počeli raspravljati o onome što smo trebali raspravljati kada usvojimo dnevni red. Ali, gospodine Kalabiću, dakle Vi se bavite medijskim špekulacijama kad gorovite o ministru Sadoviću. Ja znam čitati i čitam ponekad ono što i Vi čitate. I nema potrebe da se koristite takvim kvalifikacijama na račun gospodina Sadovića.

Drugo, kada je gospodin Izetbegović rekao Milovanović, dakle postoji razlika između Milovanovića, ne postoji razlika u njihovom djelu između gospodina Milovanovića i ovog gospodina u Kladuši, ali postoji bitna, postoji bitna razlika koju ču vam sad reći. Ovaj u Kladuši je uhapšen od strane Federalne policije, isto tako ovaj u Vitezu je uhapšen od strane Federalne policije, nažalost, Milovanović nije uhapšen .../ne čuje se kraj rečenice/.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više prijavljenih za replike. Za rasprave, za rasprave imam, ima li za repliku? Ima li? Ne, ne.

Znači uvaženi zastupnik Selim Bešlagić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ama, repliciram nama, predlažem da napravimo sjednicu Parlamenta za utvrđivanje dnevnog reda. Mislim da je to najbolja replika u kojoj možemo reći - gospodo draga, zločinac je zločinac i zločinac treba da odgovara! I ja se slažem s tim da to mora biti analiza na nivou države BiH u kome će ući i ovaj iz Doboja i onaj iz Bosanske Kladuše i onaj, ne znam, iz Mostara i onaj

iz Tuzle itd. I tu se s vama absolutno slažem. To mora biti analiza koja će reći u čemu su problemi sigurnosti u BiH o kojima, nažalost, kad smo trebali raspravljati, nismo ovako raspravljali, ali ostavimo taj dio.

Ja mislim da je potrebna analiza CIPS-ovog projekta, iz razloga ovoga šta nam se dešava, iz razloga onih 10 hiljada prijavljenih, iz razloga kako informacije iz CIPS-a idu u druge države, ali nezakonito. Ali to je zadatak jedne teze koju, čini mi se, da je gospodin Izetbegović rekao - predlažem da se napravi analiza. Ali, usvajajući vaš prijedlog, znači sveukupna analiza i da ide to na sljedeću sjednicu, ja bih rekao, Parlamenta. Iz jednog prostog razloga što danas ne možemo otvoriti o ovome raspravu, jer mi se čini da nemamo ni kompetentnih ljudi koji bi mogli da ovo urade.

Druga stvar, nije samo gospodin Sadović kompetentan i odgovoran ovom parlamentu, nego ono što ste Vi rekli, on je dužan da zovne ministre unutrašnjih poslova i RS-a i Federacije i svih onih institucija koje daju informacije da bi ovaj parlament bio pravilno informisan. I dajte jednom da shvatimo da stvarno na dnevnom redu se zadržimo duže nego na nekim važnim tačkama što mi se čini neekonomično raspolaganje vremenom u ovom parlamentu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još neko za rapliku prijavljen? Nema. Za raspravu?

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, pa neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Rasprava je o dnevnom redu. Naime, jedna je stvar prijedlog koji je gospodin Izetbegović ovdje iznio da se raspravlja o problemima koji se nalaze u CIPS-u. I moja bi bila zamjerka da o toj tački dnevnog reda možemo da raspravljamo ako imamo materijal za tu tačku dnevnog reda. Pitanje je da li ćemo je uspjeti obezbijediti i za iduću sjednicu.

S druge je strane njegova opaska u vezi s nečinjenjem ili čudnim činjenjem Policije RS-a na konkretnom slučaju, na šta sam ja imao zamjerku i rekao da možda toga ne bi ni bilo da je Sud BiH tog čovjeka zadržao u zatvoru, a ne pustio iz zatvora, pri čemu bi osim Policije RS-a ubacilo u ovu priču i Sud BiH, jer je Policija RS-a tog čovjeka uhapsila, a Sud BiH ga pustio. I druga je sasvim stvar pričanje bezbjednosne situacije ovdje u BiH, gdje obavještajne službe ne razgovaraju između sebe, gdje obavještajne službe ne dostavljaju podatke Savjetu ministara, predsjedavajućem Savjeta ministara i gdje ne komunicira niko ni sa kim, nego samo rade kao filijale diplomatskih predstavnštava ovdje u BiH. I mi želimo o toj temi u ovome parlamentu, isto tako, da pričamo i od našeg ministra da tražimo informaciju u vezi toga.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sefer Halilović.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Članovi Vijeća ministara, kolege i kolegice poslanici, ja bih htio ovdje u okviru ove tačke dnevnog reda, znači utvrđivanje dnevnog reda, od Parlamenta zatražiti, od Kolegija zatražiti informaciju, s obzirom na jednu činjenicu da sam ja bio predlagač jedne inicijative koja je bila na 30. i zatim usvojena na 31. sjednici ovog doma jednoglasno ..., a podržana je također od Zajedničke komisije za evropske integracije oba doma, sa zahtjevom da se zaduži Vijeće ministara da izradi i u što je moguće kraćem roku, a najkasnije u 45 dana, dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH 'Informaciju o spremnosti institucija BiH za preuzimanje obaveza u vezi s primjenom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.'

Ja cijenim da je ta tačka dnevnog reda potrebna BiH i svim njenim institucijama i nama prvenstveno poslanicima da vidimo koje potencijale, kapacitete ima BiH da provede obaveze koje su nama sada postavljene. Međutim danas, nakon 137 dana, ja kao poslanik nemam informaciju, vjerujem niti iko drugi, da li je Vijeće ministara išta po tom pitanju uradilo. Ovo je znači zaključak ovog doma prema Vijeću ministara, ovo više nije inicijativa jednog poslanika. U tom smislu, ja jednostavno ne znam kako da se postavim prema ovom. Da li ćemo mi kao poslanici dobiti odgovor od Vijeće ministara, da li će dostaviti na dnevni red, ili je moja obaveza da i dalje tražim po ovoj inicijativi tačku dnevnog reda kojom bi od Vijeće ministara tražili da to uradi ili ne uradi.

Zbog toga evo ja apelujem na Kolegij da zaključak generelno, vjerovatno i ostale zaključke koje mi donosimo, provjeri da li je Vijeće ministara dobilo i da provjeri se dokle se došlo s tom informacijom da bi ta informacija bila na ovom domu i da bi se o njoj raspravljalo, jer je, znači zaključujem, zaista ona potrebna nama i ovo je sada zaključak Doma ... Očekujemo da Vijeće ministara ispoštuje taj zaključak koji smo svi ovdje usvojili.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sefer Halilović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Zlatko Lagumđija.

SEFER HALILOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, poštovani gosti, za razliku od gospodina Bećirovića, ja podržavam ove inicijative i gospodina Dokića i gospodina Kadrića da se u ovom parlamentu raspravlja o ovom, bez obzira što se potpuno slažem sa konstatacijama koje je gospodin Bećirović iznio da će to biti jedna prazna rasprava. Ali jedan drugi događaj je u jednom dijelu BiH, odnosno drugi događaj u drugom dijelu BiH, izazvali su strašnu političku buru i

zemljotres i trebali bi o tom da razgovaramo, s tim što predlažem da se sa današnje sjednice skinu te tačke dnevnog reda, a da se stave na dnevni red onda kad se osigura prisustvo gospodina Silajdžića i nekog od rukovodstva iz RS-a. Jer konačno, ako pređemo ovaj put preko ovakvih stvari, nama će se i ubuduće ovakve stvari događati i mislim da bi trebali jedanput, kao ozbiljni ljudi, sjesti ovdje i ozbiljno razgovorati.

Drugo, dakle ja predlažem da se skine sa današnje sjednice dnevnog reda ali da se vodi rasprava nakon pripreme i nakon toga što se osigura prisustvo nekog iz rukovodstva iz Parlamenta RS i gospodina Silajdžića.

I drugo, na tragu ovog što je gospodin Bešlagić rekao, ja bih vas zaista zamolio, vas iz vladajuće koalicije, da se konačno dogovorite o dnevnom redu i da nas ovdje ne maltretirate. Satima nas maltretirate, svaku sjednicu po nekoliko sati izgubimo zato što vi niste u stanju da sjednete prije sjednice, popijete kafu i da se dogovorite o dnevnom redu. I mislim da ovo zaista prevazilazi sve moguće granice, rekao bih čak, usudio bih se čak reći i pristojnosti. Jer vi ovdje satima raspravljate o nekom Milovanoviću, nekakvom, izvinjavam se, Mrnjavcu, o nekakvom drugom kriminalcu, o trećem kriminalcu, petom kriminalcu. Mrnjavac je žrtva u čitavoj ovoj priči. Ili, ako niste u stanju da se dogovorite o dnevnom redu, kako ćete biti u stanju da se dogovorite o nekim globalnim pitanjima, o teškoj ekonomskoj situaciji i, ako hoćete, političkoj situaciji koja vlada u zemlji? I kako ćete se dogovoriti o jednoj ijednoj mjeri za prevazilaženje stanja i da ovaj narod bolje živi nego što je ovdje!?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Zlatko Lagumđija, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

ZLATKO LAGUMĐIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja ću pokušati da u svojoj diskusiji doprinesem da izademo iz ove današnje rasprave o dnevnom redu, tako što ćemo, ipak, ne danas, ali u što skorijoj budućnosti sistemski raspravljati o stvarima koje su ovdje, istina, jedna po jedna, ali u suštini sve zajedno itekako vrijedne naše pažnje.

Ja mislim, slažem se s onima koji su govorili da ne trebamo bježati od bilo koje pojave, kao što je rekao kolega Sadik i kolega Bakir. Ne mislim da je baš umjesno da gospoda iz SNSD-a se gospodi iz SDA, svojim koalicionim partnerima, obraćaju tako što će upućivati njih da, kako se kaže, traže nešto od vašeg ministra. Nijedan ministar ovdje nije ministar nijedne političke stranke, druga je stvar što dolaze iz različitih političkih stranaka, ali svaki od ovih ministara i zamjenika kao i predsjedavajući Vijeća ministara je u stvari zajednički ministar svih nas kao članova Parlamenta, ali prije svega zajednički ministar vladajućih političkih partija.

Mislim da je uputna argumentacija o CIPS-u i vezama sa slučajem, hajde, nazovimo ga zasad Milovanović ... i mislim da o CIPS-u treba voditi odgovarajuću raspravu, ali nije CIPS

proizveo kriminalce, već su kriminalci zloupotrijebili ukupni proces izdavanja dokumenata kojeg je CIPS dio. I, te dvije stvari ako pobrkamo, bojim se da ćemo otići u krivom smjeru. Međutim, činjenica je da su se u javnosti u posljednje vrijeme, i ovdje su s pravom spominjani različiti slučajevi, ali bojim se kao da se ovdje rasprava vodi u smislu – ovo su vaši kriminalci, ne dirate ih, što ne bi pričali o vašim kriminalcima, nemojte o našim da pričamo! I, ako tako budemo išli, onda u stvari ćemo pričati samo o našim kriminalcima, nikada o kriminalcima. A ukoliko ti kriminalci, kriminalci bilo koga u ovom parlamentu, onda itekako imamo razloga da razgovaramo baš o tim kriminalcima.

Moj, gospodine predsjedavajući, prijedlog iz ovoga vrlo je jednostavan, a to je da mislim da mi ne trebamo bježati od rasprave o ovim temama koje su ovdje date, ali na jedan sistemski način. I da našem ministru damo zaduženje da pripremi odgovarajuću informaciju sa nekom analizom i planom aktivnosti. Mislim da su ova tri slučaja koja su ovdje spomenuta, ustvari, je li dva-tri, a ja ću onda treći. Prvi je slučaj u Vitezu. Zaista, radi se o jednom aktu koji je uzbudio čitavu bosanskohercegovačku javnost. I ukoliko je to efikasno riješeno, pa dobro je da o tome budemo informisani i to je dobro. I da vidimo, ako nema problema, da li su nađeni nalogodavci i šta je iza toga? Ukoliko se radilo o običnom kriminalu, i on je riješen. Dobro je da to znamo da ne bude predmet manipulacije dalje u javnosti.

Također, imamo slučaj drugi, odnosno treći, slučaj Milovanović–Hadžić, koji je na neki način, je li, koliko god ga mi razdvajali, spojen, čak je spojen sa mnogo širim miljeom kriminalne mreže iz čitavog regiona. I mislim da on itekako zavređuje pažnju. Ako je jedan od njih efikasno uhapšen, a drugi nije, pa i to je razlog da vidimo, da nam se kaže o čemu se radi, da bi se sutra rješavale prave stvari.

Treći slučaj, odnosno evo četvrti, kako god hoćete, ja ga sada stavljam ovdje pred vas. Trenutno se u Sarajevu vodi ništa manje interesantan slučaj suđenja organizovanoj kriminalnoj grupi. Javnost je mogla u zadnja dva dana da čuje u sredstvima informisanja, po izjavama predstavnika Tužilaštva, da su privredni ljudi koji su, pazite, direktno komunicirali sa kriminalcem u zatvoru i dogovarali se kako da jedan od njih angažuje, za potrebe tog kriminalca, kako on kaže, izvinjavam se na izrazu, crnca da siluje nečije dijete. E, pazite, to je nešto što također zavređuje da bude predmet ovakvih rasprava.

Gospodine predsjedavajući, ja zato predlažem da Vam ne bi propali ovi divni prijedlozi ljudi iz vladajuće koalicije koji se ne mogu, je li, izglasati jer neko je protiv nekog dijela, mi zdušno podržavamo zaključak i naših par klubova, nadam se, da će se pridružiti ovdje, već smo o tome razgovarali, a ne sumnjam da ćete vi iz vladajuće koalicije podržati zaključak:

- Povodom posljednjih događaja u kriminalnom miljeu u javnosti poznatih kao bombaški napad u Tržnom centru u Vitezu, suđenje organizovanoj grupi u Sarajevu sa pritiscima na organe vlasti i u slučaju Milovanović–Hadžić kao dijelu međunarodne kriminalne afere, zadužuje se Ministarstvo sigurnosti da za narednu sjednicu pripremi naslov 'Informaciju o ovim događajima, sa planom aktivnosti nadležnih institucija u cilju poboljšanja ukupne bezbjednosne situacije i podrške institucijama u borbi protiv organiziranog kriminala. (Kraj naziva Informacije).

Ne vjerujem da iko u ovom parlamentu bi bio protiv jedne ovakve informacije, jedne sistemske rasprave o tome kako organizovani kriminalci danas bježe u dogовору sa ljudima iz

policije, a kako u drugom dijelu BiH policija omogućava da čovjek koji je na suđenju telefonom daje naloge kome koliko para da se plati da se neko likvidira ili siluje. Ne vjerujem da ima iko ko bi mogao biti protiv toga da odgovorno o ovome razgovaramo, i to u ovom parlamentu, i da donešemo bilo kakav konkretan zaključak, pa makar zaključili da nemamo zaključka što će govoriti o nama samim, a onda ćemo vidjeti ko je od ovih kriminalaca u vezi s kim među nama. Možemo i o tome razgovarati. I očekujem od Ministarstva sigurnosti da nam i te indicije da, ukoliko ih ima da se ne bi informisali iz medija i jedni drugima tako mahali.

Eto, ja ću vam dati ovaj prijedlog zaključka ako je moguće i ne sumnjam da će naići na vašu podršku. Možda bi najbolje bilo da Kolegij ovo formuliše na odgovarajući način, ja odmah odustajem od toga ako ste spremni da u duhu ovoga idete dalje, pa da prevaziđemo ovu dalju diskusiju o dnevnom redu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Molim da dostavite to, a i ostali koji su predlagali da dostave prijedloge odluka, zaključaka i inicijative u pisanoj formi prije izjašnjavanja.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik BrankoDokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam i ranije tražio, ali nikako da upratimo poglede jedan prema drugom. Naime, replika je na ono što je gospodin Halilović maloprije predlagao. Uvažavajući njegove razloge za odgađanje rasprave o ovoj tački 14. koja se odnosi na izlaganje predsjedavajućeg Predsjedništva BiH u Generalnoj skupštini UN i u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, ja mislim da nema nikakvog razloga da se ova tačka skida sa dnevnog reda iz prostog razloga što sam ja u ovoj inicijativi tražio da se Parlament opredijeli prema ovim govorima. Dakle, bilo je mnogo vremena, ja se nadam da su svi poslanici dobili te govore. Dobro bi došao gospodin Silajdžić, a ima i vremena, ukoliko želi da dođe, on može eventualno da dođe. Ja želim da vas podsjetim da je postojala jedna inicijativa Kluba poslanika SNSD-a u tom smislu. Dakle, nešto slično kao i ova inicijativa, ali ta inicijativa je tražila direktno da gospodin Silajdžić u ovom slučaju bude prisutan i da nas informiše.

Dakle, mislim, nema potrebe za skidanje ovog sa dnevnog reda. Imamo dovoljno elemenata. Opet kažem, tražio sam da se poslanici opredijele prema ovim izlaganjima, prema podacima koji su izneseni. I ja se nadam da ćemo mi imati snage da obavimo jednu objektivnu analizu i procjenu onoga što je izrečeno i da to može da bude od koristi za sve nas i možda uvođenje jedne nove prakse u sličnim situacijama kad nas neko predstavlja izvan zemlje. Jer, jedna je priča kad pričamo među sobom ovdje, a druga je piča kada predstavljamo zemlju, cijelu zemlju, i sve narode u međunarodnim, i to najznačajnijim, institucijama.

SEFER HALILOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li replika?

Uvaženi zastupnik Halilović, replika.

SEFER HALILOVIĆ:

Sa uvažavanjem, gospodine Dokić, ali ja ne znam šta je gospodin Silajdžić pričao ni u Njujorku, ni u Strazburu. I zaista ja ne znam šta bi tu komentarisao. Valjda bi trebali prvo da vidimo šta je pričao, pa onda da to komentarišemo. I to je razlog zbog čega bi trebalo ovu današnju tačku i ovu drugu isto od Remzije Kadrića skinuti sa dnevnog reda.

I drugo, mislim da ovdje bi trebali poštivati jedan elementarni princip da čujemo i drugu stranu. Prema tome, svaka diskusija bez njihovog prisustva ovdje, mislim da bi bila, bez njihovog prisustva i bez dobijanja cjelovitog teksta govora, bila bi suvišna. A budite sigurni da imamo puno šta kazati o tome.

Druga stvar, neko, izvinjavam se, nisam propustio da upratim ko je o tome govorio. Na ovome parlamentu mi bi trebali razgovarati šta priča delegacija ovog parlamenta u Vijeću Evrope. Mi imamo gore, naša delegacija ima potpuno oprečne stavove u Parlamentu Evrope. I dajte jedanput, ako hoćete već da razgovaramo kao ozbiljni ljudi, da prvo počistimo u svojoj kući. Da prvo vidimo šta priča naša delegacija gore, ovog parlamenta u Vijeću Evrope. Jer, u Vijeću Evrope iznose potpuno oprečne stavove. A nakon toga da otvorimo raspravu, a prije toga bi trebali dobiti da vidimo šta su ljudi pričali. Ja ne znam šta je Silajdžić pričao ni u Njujorku ni u Strazburu.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja se plašim da ćemo nakon protekle sjednice, kada smo o ovim inicijativama potrošili više od pola sjednice, ponovo neracionalno potrošiti pola sjednice. Radi se o obveznim točkama dnevnog reda i prijedlozi za skidanja uopće neće biti stavljeni na izjašnjavanje. Znači da se radi poslovnički o obveznim točkama. Uvaženi kolega Živković je to u svom obraćanju već rekao i mislio sam da je to dovoljno. Znači, već je rekao, i da ne trošimo vrijeme uvjeravajući jedne druge. Kroz raspravu svako od nas može svoj stav oko tih inicijativa izraziti, sudjelujući ili ne sudjelujući.

Ja vas zamoljavam da ne trošimo neracionalno vrijeme, ali evo moram dati svakom riječ.
Evo replika, uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Samo ću dvije rečenice, gospodine predsjedavajući.

Ja sam zaista mislio, a i tražio sam to da se svim poslanicima podijele govor. To se može i sad uraditi, nisu dugački, ima se vremena za pročitati.

NIKO LOZANČIĆ

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, poslovnička intervencija.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja bih zamolila samo gospodina Zjajića da nas upozna ovdje, odnosno poslanike upozna o čemu se mi danas izjašnjavamo ovdje kada su u pitanju ove dvije inicijative. Ja hoću samo da vas podsjetim da nije danas diskusija, odnosno na dnevnom redu sadržina samih inicijativa, za koje je naravno i neophodno i prisustvo onih na koje se one odnose. I naravno da je neophodno i da svi poslanici budu upoznati sa sadržinom govora o kojima je riječ.

Mi se danas izjašnjavamo hoće li ova inicijativa dobiti podršku Parlamenta da bude tačka dnevnog reda na jednoj od narednih sjednica. Ja vas molim, ovo samo je bilo zaista intervencija u smislu da ne iscrpljujemo se u diskusijama o nečem za šta nemamo naravno ni materijala ni prepostavke da danas vodimo sadržinsku raspravu o tome.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Evo, mislim da ne treba ponavljati pojašnjenja, ali ja polazim od prepostavke da svi vi imate poslovnike. Znači, da nema potrebe dodatno svakom, zahvaljujem u svakom slučaju na ovom pojašnjenu zastupnicima.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić, a neka se pripremi uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

MIRKO OKOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara, nevladine organizacije, predstavnici medija, međunarodnih organizacija i ostali gosti, evo, ja ću pokušati veoma kratko zato što me iritira ovakva diskusija skoro svake sjednice kada utvrđujemo dnevni red. I mislim da je ovo nepotrebno i vjerovatno ćemo se složiti većina nas da je to tako. Dnevni red i tačke koje su obavezne da idu na dnevni red? O njima ne treba ni diskutovati, nego u raspravi se boriti za ili protiv onoga što je u tome i o tome neću da pričam. Ali bih predložio sljedeće: da budemo u narednom periodu ozbiljni kod predlaganja novih tačaka dnevnog reda na samoj sjednici, jer one se moraju sa posebnim obrazloženjem obrazložiti, moraju biti posebne vrste i karaktera.

Međutim, isto tako se slažem da sve one inicijative koje su aktuelne, kao što je recimo sada bezbjednosna situacija u BiH je aktuelna, i da prema tome ići treba na sljedeći način. To je: da se zaduži Ministarstvo bezbjednosti da nam za sljedeću sjednicu, kao što je već i bilo određenih prijedloga, ne za neku od narednih nego za sljedeću, jer ima dovoljno vremena, jer je to tematika vruća, pripremi sveobuhvatnu bezbjednosnu analizu, sa tendencijom da poslanik u roku od dan-dva može da baci akcenat šta ga u toj bezbjednosnoj analizi interesuje. Tako ćemo mi dobiti onda na sljedećoj sjednici sagovornika. Moći ćemo da tu analizu, po svim segmentima,

raspravljamo i naravno treba im preporučiti da tu analizu bezbjedonosne situacije ne dostave pod oznakom tajnosti, više od povjerljivog, jer onda neće to ovaj parlament moći raspravljati. I ubuduće da pokušamo da dnevni red, onaj koji dobijemo od vas, Kolegija, u koji zaista ulaze napora, čini mi se, da ga nama poslanicima date onako kakav bi trebao biti, pokušate usaglasiti prije nego što dođe do sjednice, a da na sjednici može biti samo izuzetak da se mora, ili da bude potreba da se kandiduje nova tačka.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Samo ću kratko vam odgovoriti. Znači, Kolegij ulaže napore da dnevni red bude u skladu sa Poslovnikom i to radi na sjednicama Kolegija, a ulaže napore i na sjednicama Proširenog kolegija da sa svim klubovima usuglasi dnevni red. Mi smo to i jučer radili i nije bilo nikakvih primjedbi na dnevni red. Međutim, Kolegij nema ingerencije nad svakim od vas pojedinačno hoće li i kako će se ponašati u skladu sa ranije već dogovorenim stvarima. Prema tome, nije do Kolegija. Samo želim reći tako.

Izvolite, želite li komentirati?

Uvaženi zastupnik Okolić?

MIRKO OKOLIĆ:

Ja nisam uputio kritiku na Vas, ja sam naprotiv Vas pohvalio da ulažete napore, koliko se meni čini. Ali, sam znači apelovao na predsjednike klubova da ono što dogovorite na Kolegiju i Proširenom kolegiju da ispoštuju to na sjednici, a ne, zbog toga što su kamere na početku, otvore raspravu, i evo pogledajte. Ja predlažem da sljedeći put kamere na kraju kad bude glasanje dovedemo ovdje, da ne bude ništa, i da ćemo dnevni red veoma lako usvojiti. Prema tome, ja sam na njih apelovao. Ili, naprotiv, nek se bore na Proširenom kolegiju da uvrste sve ono što misle da treba da uvrste. To sam mislio.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Ja ću samo kratko. Dakle, uvaženi poslanik Branko Dokić je ponovo potencirao, u svojoj inicijativi, dakle traži da Dom se opredijeli prema govoru Harisa Silajdžića u UN i u Strazburu. Prema tome, to je ključna stvar, ovaj dom nema pravo po Ustavu da se opredjeljuje prema tim govorima. I mene čudi da je ta inicijativa uopšte prošla. Ne može poslanik pokretati svaku vrstu inicijative, ono što mu naum padne. Halid Genjac, Beriz Belkić i Jozo Križanović su bili u Predsjedništvu. Oni dobro znaju da ne može ovaj dom donositi odluku o tome da li je njegov govor bio štetan, loš, dobar, ili ovo i ono. To je stvar Predsjedništva, stvar vanjske politike o kojoj Parlament ne može zauzimati svoje stavove u ovom konkretnom slučaju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.
Uvaženi zastupnik Denis Bećirović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja sam se danas prvi – na onom satu je bilo 10,15, evo sad je 11,20 – javio oko dnevnog reda i u skladu sa Poslovnikom znao sam da ne mogu ja promijeniti tu tačku dnevnog reda, ali sam pozvao kolegu Remziju i kolegu Dokića da ovo povuku s dnevnog reda. Kako smo sad izgubili više od jedan sat vremena na dnevnom redu, izgubit ćemo nove sate tamo kada otvorimo te tačke, a opet ni do kakvog zaključka nećemo doći. Pa ljudi, zašto će nam rasprava ako ne možemo doći ni do kakvog zaključka? Zato vas ja fino pozivam, povucite ove tačke s dnevnog reda ako je to ikako moguće, a to možete uraditi u ovom trenutku, a da prihvativmo ovaj prijedlog koji je sasvim racionalan, vezan za bezbjednosnu situaciju koju je predložio kolega Lagumđija i da na narednoj sjednici imamo jednu pripremljenu informaciju koja će cijelovito tretirati to važno pitanje za ovu zemlju.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Je li replika ili rasprava? Evidentirani ste.
Sljedeći je uvaženi prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, ja vas uvjeravam da nisam preko reda, nego sam strpljivo čekao na red. Dakle, moj je utisak da svi poslanici koji su se javili da raspravljaju o dnevnom redu u startu su rekli da žele da učine racionalnijim, funkcionalnijim, trošenje ovog našeg vremena. Svaki od nas je to zloupotrijebio. Evo, ja ću pokušati malo da zloupotrijebim, ne previše, ne previše.

Gospodin predsjedavajući i zamjenik su pokušali u dva navrata da upozore da u Poslovniku je sve manje-više regulisano, odnosno više. Kada je riječ o načinu utvrđivanja dnevnog reda, pomenuli smo Prošireni kolegij, pomenuli smo Kolegij, pomenuli smo mogućnost inicijativa, što ne znači da sve ove inicijative koje su kroz diskusiju izbacivane jedna za drugom, korigovane ove, dodavano ovo, sve je to moglo biti dato i prije 10 i 15 dana prema Kolegiju, prema Proširenom kolegiju, napisati, pripremiti, dati itd. Dakle, niko nije ograničen, niti niko ima prepreka da bilo koju inicijativu pokrene.

Dalje, moramo imati malo tolerancije i kada ljudi ne iskoriste to pa kažu, evo, ne interesuje nas Prošireni kolegij, ne interesuje nas mogućnost prije sjednice itd., moramo imati strpljivosti da ljudi imaju pravo izaći sa inicijativom. O tome ćemo odlučiti dizanjem ili ne dizanjem ruku. I po meni, po meni, mi imamo dva izlaza. Ili poštovati ovaj poslovnik ovakav kakav imamo, u toku su izmjene i dopune Poslovnika ako neko misli da ovo nije dobro kako imamo, možemo to nešto uraditi, ili, u protivnom, mi bi morali onda preći na sljedeću varijantu –

imati samo jednu tačku dnevnog reda na svakom zasjedanju, nazvati je 'svašta' i raspravljati o svemu, pa možda malo podvarijante 10 minuta za Lagumđiju, 5 minuta za Belkića itd., da se ljudi ne muče je li poslovnička, je li replika itd., nego jednostavno propisati da damo ljudima, i to je to. Dakle, svi mi znamo, svi mi znamo Poslovnik i znamo mogućnosti i svi pričamo da je ovdje zloupotreba. Nemojte da zloupotrebljavamo! Niko nema prepreku da predloži bilo šta i da traži raspravu ali po proceduri i na način kako to Poslovnik kaže.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom prvom zamjeniku predsjedatelja Berizu Belkiću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Drago Kalabić.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam zapravo mislio da odustanem od ove rasprave jer vjerujem da neću nešto posebno doprinijeti i da ćemo potrošiti još malo više vremena. Posebno sam razmišljao poslije diskusija kolega Bešlagića i Halilovića. Jer vidite, objektivno mi imamo najveći problem trošenja vremena pri usvajanju dnevnog reda kada na dnevnom redu imamo nesadržajnu sjednicu. Vidite, za današnju sjednicu imamo više od pola dnevnog reda zastupničkih inicijativa, bilo u vidu nekakvih izmjena i dopuna zakona ili u vidu nekih drugih inicijativa. Dakle, mi na neki način popunjavamo, suštinski, sadržinski nerad ovog doma ovakvim raspravama.

Ja ću ipak pokušati dati određeni doprinos ovoj raspravi. Vidite, da bismo izbjegli ovo što nam se već redovito javlja, ja predlažem jedan radni zaključak koji neće baš biti puno u suprotnosti sa postojećim Poslovnikom. Ja ću taj zaključak u pisanoj formi dostaviti, a on se otprilike odnosi na sljedeći prijedlog: 'Nemoguće je mijenjati dnevni red u toku usvajanja dnevnog reda', šta hoću da kažem, 'ukoliko nije u pisanoj formi inicirana izmjena dnevnog reda i minimalno 24 sata prije dostavljena Kolegiju Doma.' U tom smislu Kolegij Doma bi mogao to da iznese na Prošireni kolegij i da onda i Prošireni kolegij nešto smisleno radi, a ne da samo zadovoljava neku formu tamo.

Prema tome, evo to bih želio da predložim kako bismo imali, ipak, u neku ruku osmišljen ovaj pristup usvajanju dnevnog reda.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Drago Kalabić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

DRAGO KALABIĆ:

Dame i gospodo, shodno ovoj raspravi koju mi, da iskren budem, nismo ni inicirali ni priželjkivali, nekada bi možda bila i zanimljiva statistika o čemu je govorio uvaženi gospodin

Belkić - ko i na koji nači, pa bi možda imali i tu vrstu statistike, ko se koristio time, pa da, evo i to pogledamo. Ali, evo, o tom, po tom.

Uvažavajući, ali uvažavajući činjenicu da su neke stvari danas bile na tapetu, što bi se reklo, i da su pokazale zainteresovanost poslanika da se o ovoj temi raspravlja, mi predlažemo, znači da se uvrsti tačka dnevnog reda 'Aktuelna bezbjednosna situacija u BiH, sa posebnim osvrtom na terorizam'. Svjesni poslovničkog nedostatka, znači predlažemo da se ona tretira kao i druge tačke koje imaju isti takav nedostatak. Hoće li biti dogovoren da ona ide kao zajednička tačka na sljedećoj sjednici dnevnog reda ili na koji način, za nas je to otvoreno, s obzirom da se pokazuje interes i da na ovaj način o tome raspravljamo. Meni je žao što to nismo dogоворили prije sjednice, znači vezano za Prošireni kolegijum ali to je već naša stara boljka. I mi smo ovdje otvoreni potpuno da se ona tretira kao i ove, svjesni, ponovo naglašavam, potrebe da se ovdje prikupi dovoljan materijal za raspravu i sve ostalo.

I reći će jednu činjenicu, s obzirom da smo ozbiljni ljudi i da nije korektno da nekada promakne i zbog nekih drugih koji se bave ozbilnjim poslom, a čovjek, iako budno prati tu situaciju zato što me dugo vremena na neki način i zanima vezano za ove događaje u Zagrebu – da su zagrebački mediji objavili ime gospodina o kome smo govorili danas, Milovanovića, znatno prije nego što je Policija RS-a krenula u akciju i da su to svi ljudi vidjeli i svi znali i da je vrlo zanimljiva rasprava zašto je to ime objavljeno i kome je to trebalo. Ali je i to važan detalj za one koji se, na neki način, optužuju da nisu čovjeka uhapsili, ali i to je jedna od činjenica koju smo dužni pomenuti da ne bi ostalo da, ne znam, neko tamo nešto nije uradio, a da mu se ne uvaže okolnosti koje su bile takve kakve jesu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Kalabiću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja želim podsjetiti na evo možda jedno od rješenja za točku 14. i 15. Sukladno rješenju sa prošle sjednice, kada ste izbjegli stavljanje obvezne točke dnevnog reda Prijedloga zakona o zaštiti domaće proizvodje, da napravimo neku sličnu stvar kršeći Poslovnik i predlažem zaključak: da odgodimo raspravu o ove dvije točke na 24 mjeseca, jer smatram da unutar 24 mjeseca naredna imamo puno bitnijih tema za raspravu nego ove dvije točke.

Zaključak ćete dobiti u pisanom obliku.
Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više prijavljenih za raspravu. Ima?

ADEM HUSKIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Nije evidentirano, evo dat će Vam riječ.
Uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani gosti, ja imam intervenciju na tačku broj 9. ovog dopunjeno dnevnog reda. Tiče se Prijedloga zakona o maloljetnim počinjocima krivičnih djela i kaznenopopravnoj zaštiti djece i maloljetnika. To je zakon Vijeća ministara, jedan od rijetkih zakona koji nam je došao iz Vijeća ministara i imamo ... sada se traži da se to skine s dnevnog reda. Ja znam da je ovo obavezna tačka dnevnog reda ali, budući da imamo ovdje obrazloženje koje ja mislim da bismo trebali uvažiti, s obzirom na to da je ovo zakon koji ... nema neki stepen hitnosti, a ima velikog značaja za sve građane u BiH, da je u njegovoj izradi učestvovao značajan broj nevladinih organizacija ... i kako sam shvatio iz ovog dopisa iz Ministarstva to ne radi Ministarstvo zato što ... hoće ministar ili neko iz Ministarstva, nego da rade to po zahtjevu ovih nevladinih organizacija. To je jedna stvar.

Druga stva. Ako gledamo malo ove datume, vidite, ovaj dopis je došao u Parlamentarnu skupštinu 23.10. Zakon je stigao, mislim, 17., a Ustavnopravna komisija ga je razmatrala 30. Negdje je došlo do kratkog spoja i, da je on bio na Ustavnopravnoj komisiji, vjerujem da bi rezultat dnevnog reda današnji bio drugačiji, ali da skratim priču. Predlažem – ne da ga skinemo nego samo da prolongiramo ga za sljedeću sjednicu, a da u međuvremenu Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo kaže šta ima da kaže, zbog čega ..., budući da danas ne vidim nikoga iz Ministarstva.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

ADEM HUSKIĆ:

Pa evo, tražim da se povuče zakon sa dnevnog reda, iz procedure.

NIKO LOZANČIĆ:

Jeste li završili, uvaženi zastupniče?

ADEM HUSKIĆ:

Jesam.

NIKO LOZANČIĆ:

Eh, zahvaljujem.

Ja moram reći da sukladno Poslovniku postoje obvezne točke dnevnog reda i niko, ni u Kolegiju, a ni u Domu, ne može, ako se ne dogovorimo i drugačije da idemo mimo Poslovnika. Mislim da nije pametno, a i ovako teško idemo. Znači, mislim da je pametnije da se ponašamo u skladu sa Poslovnikom i u toku rasprave ovlašteni predlagatelj može do kraja rasprave povući prijedlog. Mi možemo kao Dom odgoditi izjašnjavanje itd. ali dajte, nemoj da dajemo prijedloge, uzimamo sami sebi vrijeme. Znači, ono što je obvezno po Poslovniku, mora biti u dnevnom redu, a naš stav i odnos iskažimo u raspravi o konkretnoj točci dnevnog reda kada ona dođe na red.

Zahvaljujem svima. Nema više prijavljenih.

Prelazimo na izjašnjavanje. Znači, ja ću samo konkretnе prijedloge, one koji su poslovnički dati na izjašnjavanje, onim redoslijedom kako su predlagani.

Uvaženi zastupnik Savo Erić je predložio da se u dnevni red uvrsti Prijedlog odluke. Dobili ste.

Molim da se pripremite, molim da se pripremite.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Pet minuta stanke na prijedlog Kluba SNSD-a.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta.

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, obrazloženje zahtjeva za stanku.

DRAGO KALABIĆ:

Zahvaljujem.

Možda će izgledati čudno, ali mi smo se dogovorili. Znači, prijedlozi SDP-a, SDA i SNSD-a. Prijedlog je da za narednu sjednicu Parlamenta idu dvije tačke dnevnog reda. Znači, mi prihvatamo prijedlog gospodina Lagumđije u potpunosti, znači da bude uključeno u tačku 'Aktuelna bezbjednosna situacija u BiH, sa posebnim osvrtom na terorizam' i da bude sve obrađeno ono što je SDP tražio, a takođe i prijedlog da ide posebna tačka koju je predložio gospodin Izetbegović.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Samo ću morati tražiti pojašnjenje. Znači, mi danas utvrđujemo dnevni red današnje sjednice dnevnog reda. Je li to znači da vi povlačite prijedlog za dopunu današnjeg dnevnog reda?

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Jel' predlažete zaključak? ... Ne točku dnevnog reda u kojoj ćemo takav zaključak definirati.

DRAGO KALABIĆ:

Znači, ne može bez zaključka. Zaključak je da dvije tačke idu na sljedeću sjednicu. Znači, ne bez zaključka.

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro.

DRAGO KALABIĆ:

Znači, povlačenje podrazumijeva zaključak.

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, dobro. Zahvalujem.

E, sad vas molim da se pripremite za izjašnjavanje ili za glasovanje, što bi rekao uvaženi zastupnik Džaferović.

Molim da se pripremite. Prvo glasujemo o prijedlogu uvaženog zastupnika Save Erića. Prijedlog odluke ste dobili.

Molim da se pripremite.

Glasujte sad!

Ovo je neko naopačke računanje. Sad!

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Izgleda da su i naše službe počele pratiti učinkovitost rada Parlamenta.

Molim da se pripremite. Ponavljamo glasovanje o Prijedlogu odluke uvaženog zastupnika Save Erića.

Pripremite se.

Glasujte! Opet ne valja.

Evo, molim vas sada da se pripremite za glasovanje.

I ponovo ne valja.

Na zahtjev tehničke službe, dok osposobe sistem za glasovanje, pauza 10 minuta.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, molim da se pripremite za izjašnjavanje. Izjašnjavamo se o prijedlogu uvaženog zastupnika Save Erića da se u dnevni red uvrsti ova odluka koju ste dobili.

Glasujte sada.

24 glasa „za“, bez „protiv“, tri „suzdržana“.

                        (?)
/nije uključan mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

24 glasa „za“, bez glasova „protiv“, tri „suzdržana“ – konstatiram da je prijedlog prihvaćen i uvrstit ćemo ga kao 10. točku dnevnog reda.

Prelazimo na izjašnjavanje o prijedlogu Kluba zastupnika SDA. Znači, prijedlog zajedničkog zaključka Kluba SDA i Kluba SNSD-a da se prijedlozi za uvrštanje u današnju sjednicu dnevnog reda, ovih klubova i Kluba SDP-a, odnosno zastupnika Lagumđije, uvrste u ... narednu sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Pripremite se za glasovanje o zaključku.

Glasujte sad!

27 glasova „za, bez „protiv“ i jedan „suzdržan“, uz dovoljnu entitetsku većinu, konstatiram da je ovaj zaključak prihvaćen.

Prijedlog zaključka uvaženog zastupnika Jozu Križanoviću bit će dostavljen Povjerenstvu za izmjene i dopune Poslovniku Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Prijedlog, poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... Prijedlog zaključka upućuje Radnoj grupi za izradu izmjena Poslovnika, s obrazloženjem da nije u skladu sa Poslovnikom. Želio bih samo napomenuti da je ovaj dom do sada jako puno imao intervencija na Poslovnik, u smislu da je kršio Poslovnik ili ga je mijenjao u hodu. Mislim da je ovaj zaključak dobronamjeran i da bi u interesu efikasnosti rada ovog doma, do izmjena Poslovnika, imali bi svi koristi od ovakve jedne primjene radnog zaključka dok ne stupi novi poslovnik na snagu. Mislim da bi bilo dobro ipak da se o njemu očitujemo.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, Vi inzistirate da se očituje Dom o Prijedlogu zaključka.

Stavljam na izjašnjavanje Domu Prijedlog zaključka uvaženog zastupnika Jozu Križanovića.

Molim ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Poslovnička intervencija, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, prvo, ne slažem se sa gospodinom Križanovićem da je ovdje vrlo često kršen Poslovnik i da je to rađeno namjerno, jer to jednostavno nije tačno. S druge strane, ako bi stavili ovu tačku dnevnog reda, a Kolegij je taj koji mora da razluči šta treba da stavi na glasanje ili ne, ako je u suprotnosti sa Poslovnikom, pogledajte član 65. ... Poslovnika, gdje se kaže: 'Na početku sjednice, poslanik kao i svaki ovlašćeni predlagač ima pravo da traži izostavljanje neobavezne tačke i predlaganje nove.' Mi bi ovim zaključkom, prvo, stavljanjem na glasanje zaključka koji je u suprotnosti sa Poslovnikom, kršili Poslovnik, a još ako bi ga i usvojili, duplo bi ga prekršili. Prema tome, molim vas da o tome razmislite.

NIKO LOZANČIĆ:
Replika, uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pa ja mislim da to nije tako davno bilo, na prvoj konstituirajućoj sjednici ovog doma, Klub SDP-a je napustio ... sjednicu, jer je Dom kršio direktno Poslovnik u smislu zastupljenosti klubova u određenim komisijama. Toga se sjećate dobro. Dakle, nije, ja mogu sada nabrojati još pet primjera kad je Poslovnik prekršen i mogu nabrojati dva-tri primjera gdje je Dom donio određenu odluku koja nije bila u skladu, odnosno koja je mijenjana Poslovnikom. Dakle, obrazloženje da ovo ne možemo usvojiti kao radni zaključak, da je to u suprotnosti sa Poslovnikom, ne стоји, s obzirom na dosadašnju praksu ovog doma.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.

Ja će se ipak složiti sa onim što je rekao drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković, zbog činjenice da je Poslovnikom definirano da svaki zastupnik u toku sjednice, u toku rasprave, ima pravo predlagati. Ovim zaključkom izričito bismo ograničili to pravo. Uz sve dobre namjere ovog zaključka, mislim da je ipak jedina mogućnost da ga uputimo našem povjerenstvu za izmjene Poslovnika, tako da se o ovom zaključku nećemo izjašnjavati, kao ni o Prijedlogu zaključka uvaženog zastupnika Jerka Ivankovića, uz obrazloženje koje sam već dao. Znači, da se radi o obveznim točkama dnevnog reda; a u raspravi o točkama, vidjet ćemo kako će biti izjašnjavanje.

Temeljem toga, konstatiram da je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH za 39. sjednicu Zastupničkog doma utvrdio sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje Zapisnika 37. i 38. sjednice Zastupničkog doma;**
- 2. Zastupnička pitanja i odgovori;**
- 3. Zahtjev zastupnika Nike Lozančića, Beriza Belkića i Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;**
- 4. Zahtjev zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika;**
- 5. Prijedlog zakona o Programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje);**
- 6. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o kaznenom postupku – predlagatelj: Ustavnopravno povjerenstvo (drugo čitanje);**
- 7. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara (drugo čitanje);**
- 8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o klasificiranju djelatnosti u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje);**
- 9. Prijedlog zakona o malodobnim počiniteljima kaznenih djela i kaznenopravnoj zaštiti djece i malodobnika (prvo čitanje);**
- 10. Prijedlog odluke uvaženog zastupnika Save Erića kojim se zadužuje Predsjedništvo BiH da pripremi Izvješće o troškovima Predsjedništva;**
- 11. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zaključka Kluba SDA u povodu rasprave o Izvješću Državnog povjerenstva za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljan u BiH za razdoblje od 1. 1. 2008. do 30. 6. 2008. godine, s Prijedlogom zaključaka;**
- 12. Informacija Vijeća ministara u svezi sa Zahtjevom zastupnika Rifata Dolića;**
- 13. Prijedlog zaključaka Povjerenstva za promet i komunikacije u povodu rasprave o točci 'Aktualna situacija u RTVBiH, sprovođenje reforme Javnog RTV sustava u BiH';**
- 14. Inicijativa zastupnika Adema Huskića u svezi s Odlukom o ograničenju uvoza osobnih automobila, teretnih vozila i automobilskih guma;**
- 15. Inicijativa zastupnika Branka Dokića u svezi s izlaganjem predsjedatelja Predsjedništva BiH Harisa Silajdžića prilikom obraćanja na Općoj skupštini UN-a i u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe;**
- 16. Inicijativa zastupnika Remzije Kadrića za raspravu u Domu povodom Rezolucije Narodne skupštine RS-a o ciljevima i mjerama RS-a s 14. posebne sjednice, održane 15. 10. 2008. godine.**

Prelazimo na razmatranje usvojenog dnevnog reda.

Prije nego što pređemo na razmatranje usvojenog dnevnog reda, želim vas informirati o planu današnjeg rada. Znači, danas ćemo raditi do 14,00 sati kada ćemo zbog obveza Kolegija napraviti stanku do 15 sati koju vi možete iskoristiti za objed, i nakon toga ćemo nastaviti rad do 18,00 sati, a nakon toga opet zbog obveza Kolegija ćemo morati prekinuti sjednicu, pa ćemo, ako ne završimo do tada sjednicu, dogоворити se o nastavku sjednice.

Prva točka današnjeg dnevnog reda:

Ad. 1. Usvajanje zapisnika 37. i 38. sjednice Zastupničkog doma

NIKO LOZANČIĆ:

Zapisnike ste pravovremeno dobili. Ima li primjedbi na zapisnike?
Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda:

Ad. 2. Zastupnička pitanja i odgovori

NIKO LOZANČIĆ:

Od prošle do ove sjednice, odgovore na pitanja su dobili zastupnici: Lazar Prodanović od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 34. sjednici; Rifat Dolić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 33. i 34. sjednici; Šemsudin Mehmedović od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 34. sjednici; Drago Kalabić od Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na pitanje postavljeno na 34. sjednici; Branko Dokić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 34. sjednici; Azra Hadžiahmetović od Upravnog odbora Javnog RTV sustava, na pitanje postavljeno na 35. sjednici; Husein Nanić od Vijeća ministara, na pitanje postavljeno na 35. sjednici; Denis Bećirović od Vijeća ministara i od Regulatorne agencije za komunikacije, na pitanja postavljena na 35. sjednici; Slavko Matić od Regulatorne agencije za komunikacije, na pitanje postavljeno na 35. sjednici; Husein Nanić od Ministarstva vanjskih poslova, na pitanje postavljeno na 35. sjednici i Husein Nanić od Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika i Federalnog ministarstva kulture i sporta, na pitanje postavljeno na 36. sjednici.

Evo, to su odgovori na zastupnička pitanja koji su pristigli do ove sjednice. Ima li?

ZLATKO LAGUMDŽIJA
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dobio sam odgovor sa 34. sjednice, a niste me prozvali među onima koji su dobili odgovor, pa imam da se očitujem u skladu sa Poslovnikom, član 154. stav (1) i član 150. stav (4).

NIKO LOZANČIĆ;

Evo dopuna, uvaženi zastupnik Zlatko Lagumdžija, odgovor. Imat će mogućnost komentara.

Ko želi komentirati dobivene odgovore na postavljena pitanja?

Evo, uvaženi zastupnik Lagumđija se prvi javio.

ZLATKO LAGUMĐIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Žao mi je što predsjedavajućeg Vijeća ministara nema, s obzirom da sam ja pokušao dobiti od njega komentar na zajedničkoj sjednici povodom pitanja koje sam postavio na 34. sjednici ovog doma i neću parafrazirati pitanja, a tiču se nečinjenja Vijeća ministara po obavezama koje je dao ovaj parlament još u martu prošle godine na moju inicijativu a tiču se tzv. Mape puta za slučaj koji je već u javnosti poznat kao Alžirska grupa.

Naime, ja sam dobio, gospodine predsjedavajući, odgovor od Vijeća ministara koji praktično nije odgovor na moja pitanja. I želim samo kratko da argumentiram jer će onda u skladu sa Poslovnika, sa članom 155. stav (4) da praktično postavim neka pitanja na drugačiji način koja su ponukana ovim odgovorom ovde, ne bi li se konačno nešto učinilo.

Naime, u odgovoru koji sam dobio je ovde jedino meni, na jedan kulturnan način, zaprijećeno članom 82. stav (1) Zakona o krivičnom postupku BiH u kojem je rečeno da ne mogu biti svjedok ukoliko svojim iskazom vrijeđam dužnost čuvanja državne, vojne i službene tajne i uputili su me na Zakon o zaštiti tajnih podataka.

Želim da obavijestim Dom da nije bilo potrebe da mi ovako prijete, jer sam ja već dao izjavu pred Američkim sudom i ukoliko Vijeće ministara smatra da treba da se s njom upozna, vrlo će rado da im dam, pa neka postupe u skladu s ovim s čim su mi zaprijetili.

Također, u odgovoru mi je rečeno da su ... ... imali 'Plan aktivnosti institucija BiH za povratak osoba zatvorenih u bazi Gvantanamo, Mapa puta', po zaključku ovog doma i da su 11. 9. prošle godine, dakle prije godinu dana, to razmatrali na Vijeću ministara i da nisu usvojili. Dakle, mi uopšte nismo informisani o tome da po zaključku Doma oni su razmatrali nešto i to nisu usvojili.

Ja sam povodom ovog pitanja kontaktirao sa advokatima koji se spominju u ovom dokumentu, jer ovde direktno stoji da su advokati, maltene, našem Vijeću ministara rekli da nema potrebe ništa da radi, nego da samo ide ... na diplomatsku aktivnost.

Vama je poznato da sam ja na prošloj sjednici ovog našeg doma i ovog drugog, Doma naroda, pokušao reagirati a predsjedavajući Vijeća ministara mi je odgovorio da, taj dan, on ne zna ni za kakav sastanak koji će biti na ovu temu koju sam mu ja govorio. Vi ste mi u skladu s Poslovnikom omogućili da se, je li, suzdržim daljih komentara. Nažalost, iz pisanja novina kao što su „Njujork tajms“, „Vašington post“, i Londonski „Independent“ se vidi da je taj dan predsjednik Vijeća ministara imao sastanak sa ambasadorom za koji je nama, s ove govornice, tvrdio da veze nema da je o tome ..., iz čega se može zaključiti dvije stvari. Ili da nas je predsjednik Vijeća ministara obmanuo ili da, ništa manji problem nije, da on ustvari ide na sastanke sa stranim ambasadorom i da sa njima priča samo ono što njih interesuje, a nema nikakav svoj dnevni red a naročito nije imao obavezu, nije smatrao se obaveznim da priča o onome što ga je ovaj dom obavijestio i uprkos upozorenja koje sam mu dao.

Dakle, da skratim priču. Ja sam već pokušavao da kontaktiram sa nekim čelnicima vladajućih stranaka i nadležnim ljudima za ovo. I iz ovoga sam mogao da zaključim, kao i iz odgovora koji sam ovde dobio, da ustvari mi možemo ući u jedan novi problem sa stanovišta ovih zaključaka Doma, iz jednog jednostavnog razloga što se vrlo lako može desiti, a to ljudi su upoznati, mada će ovde s ove govornice tvrditi da opet nisu, da se vrlo lako može desiti, o čemu pišu i najuticajniji svjetski mediji da zahvaljujući radu ovih advokata da se vrlo lako može desiti da se jedom broju tih ljudi i ne sudi, da ovde budu vraćeni. A jedan broj ljudi, i ako im se bude sudilo, sve je to, po onome što ja znam, na vrlo klimavim nogama.

Drugim riječima, vrlo lako se može desiti da mi dođemo u situaciju da ova Mapa puta sad će biti neophodna, jer se može desiti, ljudi trenutno uopšte nisu ni u jednoj državi, nego u jednoj vojnoj bazi, ukoliko budu pušteni, vrlo se lako može desiti da ovde budu vraćeni, a sudeći po ovome što sam dobio, iz ovog odgovora, mi ulazimo u novi problem da ustvari niko neće da preuzme odgovornost. Mi smo makar preuzeli neku odgovornost, kakvu-takvu i za nju smo odgovarali. Ali bojim se da se nepreuzimanjem odgovornosti u stvari pravi veća šteta državi.

Zato bih ja zamolio, dakle nezadovoljan odgovorom na pitanje od 3. 9., u skladu sa članom Poslovnika 154. stav (1) i članom 155. stav (5) i stav (4), postavljam tri pitanja.

1. Zašto se ne ralizira Plan (dakle to je po Poslovniku, ja mogu postaviti pitanje koje proizilazi, ako vam je potrebno možemo vam dati instrukcije iz ovog dijela Poslovnika).

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas da ne komentirate međusobno.
Vodite računa o vremenu!

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ja, u pravu ste, gospodine Lozančiću, hvala Vam. Do mene je greška, očigledno. Ja sam pogriješio što sam uopšte reagirao.

1. Zašto ne realizirate Plan aktivnosti institucija BiH za povratak osoba iz Vojne baze Gvantanamo (Mapa puta) po zaključku Parlamenta;

2. Zašto je izostala diplomatska akcija po ovom pitanju na bazi dogovora sa advokatskim timom iz februara 2007. godine, kao i aktivnosti drugih ministarstava po zahtjevu advokata, jer direktno u odgovoru koji sam dobio slijede ova pitanja iz toga;

3. Šta će Vijeće ministara da odmah (podvlačim odmah, iako im danas niko neće doći na vrata, ali sutra bi mogao) preuzme na spajanju sa porodicama svih onih članova šestorke koji budu pušteni bez suđenja iz Gvantanama ili oslobođeni pred Američkim sudom, s obzirom da se radi o događajima koji mogu brzo uslijediti, a za koje naše institucije ne pokazuju nikakvu ni volju ni spremnost da im idu u susret u interesu građana i države ove zemlje?

To su moja tri pitanja i ja bih, evo, koristim priliku da zahvalim ministru što je uopšte prisutan ovde, mada ja znam da on nije u stvari adresa kojoj se treba obratiti, ali i ovo je više od ničega, je li, s obzirom na to ko bi za ovo trebao da odgovara.

Eto, hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala uvaženom zastupniku Lagumđiji.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja sam dobila jedan dopis koji se zove 'Odgovor na poslaničko pitanje' i ja bih molila kolege i kolegice poslanike da s pažnjom pročitaju ovaj dopis, nešto kraći od tri stranice, koji zaista izražava i izaziva zabrinutost. Posebno mislim da izaziva potrebu reakcije ovog parlamenta, jer kao što i autor u ovom pismu kaže: 'U pokušaju objašnjenja i odgovora na pitanje', oni su sa Parlamentom pokušali da podijele neke sumnje, odnosno bojazni, a ujedno i da Parlamentu, kao što kaže na kraju, 'postave neka krupna pitanja na koja očekuju odgovor nadleženih državnih institucija.' Utoliko cijenim da je od posebne važnosti da se nad ovim pismom, odnosno ovim dopisom odnosimo ... kako on to i zaslužuje.

Kada je u pitanju odgovor na poslaničko pitanje, ja ću vas samo podsjetiti da je moje pitanje bilo: 'Kog dana, mjeseca i godine će konačno biti implementirani zakoni koje je ova Parlamentarna skupština usvojila 2005. godine.' Ja ovde nemam ni dana, ni mjeseca, ni godine. Prema tome, ja nisam dobila odgovor na poslaničko pitanje. Ali evo, dozvolite da ovo što se zove odgovorom dam nekoliko komentara.

Prvo, u ovom dopisu je rečeno da, između ostalog, podsjeća nas Upravi odbor, odnosno predsjednik Upravnog odbora Javnog RTV sistema da je krovni zakon, kako ovde стоји – ja ću vas podsjetiti to nije krovni zakon, jer ne postoji nijedan zakon na nižim nivoima vlasti koji se odnosi na Javni RTV sistem, nego na javne RTV servise – usvojen 2005. godine i da je iz tog zakona proizašla obaveza entiteta da u roku od dva mjeseca, dakle od novembra 2005. godine, usklade entitetske zakone.

Nadalje, podsjeća, s obzirom da se moje pitanje odnosilo na Korporaciju, da postoji više uzroka kašnjenja uspostave Korporacije oko koje postoji dosta konfuzije i, kako nas obavještava u ovom dopisu, državno Ministarstvo za transport i komunikacije i OHR su eksplicitno kazali da postojeći Upravni odbor sistema, dakle postojeći, koji već postoji, kao prelazno tijelo nema mandat za donošenje krupnih odluka, kako piše, kao što je formiranje novog pravnog subjekta.

I naravno, ovo izaziva i pitanje koje su to krupne, srednje krupne, srednje, krupne itd., odnosno male odluke za koje Upravni odbor Javnog RTV sistema ima mandat, što bi bilo dobro da znamo, da ne postavljamo ovakva pitanja kao što sam ja postavila.

Nadalje, ovde стоји da je u takvoj situaciji djelovao Međuemitterski ekspertni tim za uspostavu Korporacije. Dakle, i pored toga što nisu imali mandat, kako ovde navode, oni su

formirali ovaj ekspertni tim kojeg je formirao Upravni odbor Javnog RTV sistema i koji je sa zadatkom da pripremi 'Nacrt statuta Korporacije' itd. a onda, iza toga kaže, da sama procedura registriranja, kako nas podsjeća, za samu proceduru registriranja potrebno je da Odbor sistema usvoji statut, da postoji ovlaštena osoba. Ja ču vas samo podsjetiti, dakle postoji Ekspertni tim za statut, postoji imenovana osoba sa funkcijom vršioca dužnosti direktora buduće Korporacije, to je gospodin Drago Marić.

Nadalje, ovde стоји да се, када је ријеч о сумњама и бојазнима, један од разлога због чега се не усоставља Корпорација navodi se, између остalog, i različita rješenja, односно сумње vezane za način raspodjele marketinškog prihoda i oslobođanja od plaćanja rtv takse. Pa nadalje se elaborira koji slučajevi oslobođanja od plaćanja takse i drugi krupniji problem, kako se podnosi zahtjev za oslobođanje od plaćanja takse. Ja hoću само da vas podsjetim da su ovo razlozi koje smo dobili u odgovoru на pitanje, razlozi, dakle зашто nije formirana Korporacija, односно усостavljen Javni RTV sistem, što dosta upućuje на zaključak i ubjeđuje da se Zakon o Javnom RTV систему koji je usvojila ova Parlamentarna skupština tretira kao zakon a la carte.

Ja ču vas još samo ovde podsjetiti da je, između остalog, u odgovoru стоји, односно ovome što se zove odgovor, између остalog, i Korporacija u direktnoj vezi, односно formiranje Korporacije u vezi sa pitanjem funkcionisanja Kuće prodaje, као једне од vitalnih funkcija buduće Korporacije javnih servisa. Mi smo u jednom od dopisa i информација koje smo добили од Управног odbora Javnog RTV servisa upoznati da постоји v.d. Kuće prodaje, што smo, између остalog, ukazali као на absurd tokom diskusije kada smo имали raspravu на ову тему. Између остalog, ovde стоји забринутост Управног odbora система u vezi sa jednim brojem asimetričnih rješenja u Zakonu o RTV Federacije BiH i upućuje, између остalog, i na poziciju RAK-a, односно на неки način funkcije RAK-a, što naravno nije smetnja za усоставу i implementaciju državnog zakona koji smo usvojili.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Hoću samo da вам скренем паžnju да се ovde, између остalog, baveći se federalnim zakonom i implementacijom, поминje да federalni закон забранjuje negiranje genocida počinjenog u Srebrenici, чиме се предвиђа постојање programskih ograničenja Javnog servisa u nizu međunarodnih konvencija i direktiva.

Ja vas molim, predsjedadvajući, da sa pažnjom Kolegij postupi prema ovom dopisu, jer kao što ovde kaže na kraju да су поставили нека krupna pitanja на која очекују odgovor nadležnih državnih institucija. S obzirom да се моје пitanje односило на implementaciju закона који је усвојила ова Parlamentarna skupština, ja mislim да се према овом dopisu требамо односити на poseban način. Inače, nisam dobila odgovor kog дана, мјесеца и године ће бити implementiran закон који је ова Parlamentarna skupština усвојила у новембру 2005. године.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Ima za komentar uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

.../ne čuje se početak/... intervenciju, ukoliko je moguće. Mi ovdje, ja sam se konsultovao, izuzetno slabo čujemo određene poslanike zbog njihove prirode što tiho govore. Dalje, eventualno, kada nekakav materijal čitaju, poklope ovaj mikrofon, pa bih da Vi zamolite tehničku službu, vjerovatno imaju mogućnost, da nam malo pojačaju ovo ozvučenje da bi mogli pratiti, jer u međuvremenu kada bilo ko šušne papirom ovdje ne čujemo onoga ko govori, tako ne možemo ni da razumijemo.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još netko tko želi komentirati dobivene odgovore?

Uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja želim da dam komentar na dva pitanja, na odgovore na dva pitanja koja sam sa 35. sjednice dobio, ... također, još jedno pitanje koje sam dobio ovdje na stolu. Zbog obimnosti samog odgovora, nemam mogućnost da dam komentar. Ukoliko bude potrebe, zadržavam pravo da na sljedećoj sjednici komentarišem taj odgovor.

Ono što želim da komentarišem jeste činjenica (odgovor na pitanje koji sam dobio iz Ministarstva vanjskih poslova) da BiH, odnosno Predsjedništvo nije donijelo odluku o formiranju kulturnih centara, dva u Evropi, jedno u SAD-u, po podacima iz Predsjedništva, mada ja imam potpuno drugačiju informaciju. Međutim, evo, zvanično Ministarstvo vanjskih poslova je ovaj odgovor dalo i konstatiralo da smatra da je inicijativa jako dobra i da će, vezano s tim, osmislići i dostaviti Predsjedništvu BiH Prijedlog o potrebi osnivanja kulturno-informativnih centara u svijetu, s obzirom da imamo 1.300.000 naših građana koji su van BiH. Cijenim da je to dobra ocjena ove inicijative i ja ću pratiti da li će i Ministarstvo vanjskih poslova uraditi ovo što piše.

Ono što želim, također, da komentarišem jeste odgovor na pitanje koje sam postavio: 'Šta ste do sada poduzeli i šta planirate uraditi kako bi inozemni trgovачki centri u svojim trgovinama morali imati određeni postotak domaćih proizvoda, proizvedenih u BiH.' Nažalost, iz odgovora na ovo pitanje koje je dalo Vijeće ministara, tumačeći odredbe dva zakona, Zakona o politici direktnih stranih ulaganja u BiH i Zakona o vanjskotrgovinskoj politici, konstatira se da BiH nema instrumenata, s obzirom na odredbe iz ova dva zakona, da može na bilo koji način obavezivati strane trgovачke centre – znači radi se o trgovini, ne o proizvodnji – da određene proizvode iz BiH sadržava ... da ima police sa tim proizvodima i određene konstatacije daje i nekakve preporuke.

U tom smislu, ja zaista izražavam nezadovoljstvo s tim stanjem i tražim akciju Vijeća ministara da iznađe načine, ne da robuje sistemu i zakonima koji već postoje, koji su, možda, prevaziđeni i da bude aktivno po ovom pitanju, posebno, jer znamo da na svakoj sjedenici ovdje imamo pitanje CEFTA-e, pitanje zaštite domaće proizvodnje, pitanje deficit-a u Bosni i Hercegovini, znači kako aktuelno pitanje i potrebno je iznaći rješenje za odgovor na ova pitanja. U tom smislu očekujem daljnje aktivnosti Vijeća ministara na rješavanju ovog pitanja. Znači, zaštite domaće proizvodnje, odnosno prodaje proizvoda, domaćih proizvoda u stranim trgovačkim centrima u BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još prijavljenih za komentare dobivenih odgovora? Nema.

Prelazimo na postavljanje zastupničkih pitanja.

Imam prijavljenog. Uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim vas elektronski pa čemo, već imam.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo, ja vjerujem u tehniku, ja jesam se zaista na vrijeme prijavio i prvi.

Gospodine predsjedavajući, ja bih htio da postavim jedno poslaničko pitanje koje će veoma kratko obrazložiti, a to je da se u zadnje vrijeme dešava da govorimo o stranim ulaganjima u BiH svih vrsta, da to, otprilike, kroz određene diskusije se često puta i paušalno govorи sa, istina, jednom tendencijom, odnosno jednim zaključkom da se u BiH, uglavnom, ulaže u javnu potrošnju, odnosno u neproizvodne svrhe. Malo je onih ulaganja od strane međunarodne zajednice gdje bi donijelo proizvodno-razvojnu politiku u BiH i gdje bi se naša privreda, zajedno sa međunarodnim ulagačima, digla na nivo one zemlje koja bi sutra mogla, i po tom osnovu, da ispuni uslove za ulazak u EU, zbog toga što sam i očeviđac, kao i svi vi ostali, da je rijetko uloženo u proizvodne kapacitete, a da svaki dan niču određeni trgovački marketi, evo o kome je i gospodin poslanik prije mene govorio.

Postavljam pitanje Savjetu ministara.

- Od Savjeta ministara BiH tražim da mi dostave podatke svih međunarodnih ulaganja u BiH u periodu od 1996. do 2008. godine, pod kojim uslovima i po entitetima. Ulaganja razvrstati po privredno-proizvodnom razvojnom karakteru, te ulaganja u javnu potrošnju, odnosno u sve druge svrhe.

Kada sam rekao ovo po vrsti ulaganja, zna se zbog čega, jer sam to već obrazložio, a kada sam rekao po entitetima da napravimo i tu usporedbu i da vidimo u kom se entitetu više ili manje ulaže kada je u pitanju ono što nas prvenstveno interesuje, a to je interesuje nas međunarodno ulaganje u proizvodno-razvojni karakter zato što je time povećana bezbjednost i stabilnost BiH i zato što su time bolje ispunjeni uslovi za ulazak u EU, jer će BiH privredno bolje da funkcioniše.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvažni zastupnik Rifat Dolić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam dva poslanička pitanja.

Prvo pitanje je ministru za ljudska prava i izbjeglice u Vijeću ministara BiH.

- Šta možete poduzeti da se zaštite elementarna ljudska prava građanina Šumić Mehmeda, sina Latifa, nastanjenog u Blagaj ... bb, u Bosanskom Novom, Novom Gradu, kojeg je na zahtjev supruge Pleme i uz pomoć rukovodioca Odjeljenja za nestale osobe, a sada advokata Bajramović Esada, Općinski sud u Bihaću, po sutkinji Karabegović Jasminki, Rješenjem broj R-II-161/00 od 3. 6. 2002. godine, nezakonito proglašio mrtvim i od tada do danas Šumić Mehmed je oficijelno mrtav, iako je živa osoba, bez prava na identitet i važeća lična dokumenta?

Po građanskoj predstavci ovog čovjeka i njegove porodice, ja sam točno prije tri mjeseca o ovome uputio zahtjev za službeno postupanje Visokom sudskom i tužilačkom vijeću, Općinskom sudu u Bihaću i Skupštini Opštine Novi Grad, Bosanski Novi. Od tada je ...

NIKO LOZANČIĆ:

Ja vas molim za malo pozornosti da saslušamo kolegu.

RIFAT DOLIĆ:

Od tada je službeno postupila Općina Novi Grad, Bosanski Novi koja je na zakonit način komisijski potvrdila identitet Šumić Mehmeda i o tome me pismeno obavijestila. Visoko sudsko i tužilačko vijeće i Općinski sud u Bihaću, po mojim saznanjima, do danas ništa službeno nisu poduzeli, tako da je Šumić Mehmed i danas bolesna osoba, bez doma, bez identiteta i bez elementarnih ljudskih prava.

U ovom slučaju se nedvosmisleno radi o organiziranom kriminalu, sa namjerom da se na nezakonit način ostvari pravo na šehidsku mirovinu, proglašavajući živog čovjeka mrtvim i zloupotrebotom položaja u korist krvnog srodnika.

Molim da poduzmete zakonske korake kako bi Šumić Mehmed bio u prilici da psihički i zvanično vrati se u život i da konzumira prava koja mu pripadaju.

I drugo pitanje je pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara, vrlo kratko.

- Šta ste poduzeli na zaštiti preostale imovine BiH, njenih firmi i građana u zemljama ex Jugoslavije i zašto, ni nakon više od tri mjeseca po donošenju zaključka ovog doma, Vijeće ministara nije dostavilo informaciju o stanju imovine BiH, njenih firmi i grana u zemljama ex Jugoslavije i planiranim mjerama za njenu zaštitu i vraćanje zakonitim vlasnicim u BiH.

Misljam da je o ovome toliko do sada bilo govora da nije potrebno dalje obrazlagati ali su stvarno nerazumljivi razlozi za ovoliko sporosti i indolentnosti u pokušaju da se preostali dio ove imovine zaštiti od daljnog otuđivanja.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Ahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući i poštovane kolege i kolegice, ja će iskoristiti ovo vrijeme zastupničkih pitanja da vas upoznam ili da vas pitam da potpišete ovo pismo ... da date podršku ovom pismu koje sam ja napisao gospodinu Jelku Kacinu, poslaniku u Evropskom parlamentu, a odnosi se na njegove intervencije u rezolucijama vezanim za povratak izbjeglica, posebno na području općine Srebrenica i na njegovu intervenciju da: 11. juli – Dan sjećanja na stradanje Bošnjaka Srebrenice, bude proglašen za internacionalni Dan sjećanja na Srebrenicu u Evropi.

Ja ovdje imam spisak poslanika, pa oni koji hoće da potpišu ovo pismo mogu potpisati.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, ponovo postavljam pitanje predsjedavajućem Predsjedništvu BiH, predsjedavajućem Vijeću ministara i ministru finansija i trezora.

- Kada će Vijeće ministara podnijeti Nacrt budžeta za 2009. godinu Predsjedništvu BiH? Kada će Predsjedništvo BiH podnijeti Prijedlog budžeta za 2009. godinu Parlamentarnoj skupštini BiH?

U skladu sa članom 128. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i članom 10. Zakona o finansiranju institucija BiH, Predsjedništvo BiH je obavezno podnijeti prijedlog budžeta za narednu godinu do 1.11. tekuće godine.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jašareviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Savo Erić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ču danas po deseti put postaviti pitanje Vijeću ministara po pitanju imovine bivšeg SK, a nadam se da će do Nove godine doći taj zakon u proceduru i mimo Vijeća ministara.

- Kada će Vijeće ministara, u skladu sa zaključkom ovog parlamenta i niza odgovora na moja poslanička pitanja (dobio sam tri odgovora od Pravobranilaštva), popisati i vratiti imovinu bivšeg SK koju je SDP nezakonito prisvojio, usurpirao, opljačkao, te koristi i izdaje u zakup?

Dobio sam tri odgovora Pravobranilašta BiH iz kojih se vidi da se sva imovina bivšeg SK koju SDP koristi vodi kao društvena svojina, data je na korištenje SK. Znači, ni SK ni prije rata nije uknjižio, pa ni sadašnji SDP i ja ne mogu da zamislim da institucije BiH ove godine .../ne razumije se /... cca 31 milion za smještaj institucija BiH. Planirani su rashodi, a država ima imovinu, ima ... od Kladuše do Bihaća, do Sarajeva, da se to vrati državi, da se smjesti institucije. Čisto ekonomski rezon, moralno, pravno i nadam se da će se to pitanje riješiti.

I po treći put, evo nadam se, danas je treći put, dva puta sam postavio pitanje o slučaju Alžirska grupa.

- Tražim od Vijeća ministara BiH danas odgovor i sva dokumenta vezana za slučaj deportacije Alžirske grupe.

Obrazloženje:

Javnost je u posljednje vrijeme u medijima na sjednicama Parlamenta BiH, i danas, evo vidjeli ste, imala priliku da čuje i vidi da se bliži rasplet, što je dobro, slučaja Alžirska grupa na sudu u Vašingtonu i kako se uvaženi poslanik, kolega Lagumđija, ovdje u Parlamentu i preko svojih kontroliranih medija želi oprati od ovog slučaja. Svoju bruku i sramotu želi prebaciti na druge, te na njihovom povratku pokušava ubiranje jeftinih političkih poena što je, po meni, licemjerstvo, tužno, i jadno, i žalosno, kada se zna da je upravo Lagumđija taj koji je donio odluku, isporučio Alžirsku grupu što je i sam potvrdio u emisiji „60 minuta“ od 27. oktobra, kada je napokon priznao da je on isporučio Alžirsku grupu, te da bi neisporučivanjem Alžirske grupe u to vrijeme značilo, čujte: 'Opasnost uvođenja BiH u novi građanski rat.' Decidno kazao.

Dobro je da se Lagumđija napokon javno i jasno oglasio oko rata u BiH. Po onome što je on izjavio: u BiH je bio građanski rat! Javno se dobro zna da se do sada Lagumđija branio da nema ništa sa odlukom o izručenju Alžirske grupe, a sada govori suprotno. Dobro da je išao, dao izjavu, da je svjedok, neću ja ići koji nemam pojma s tim, nego ide ona osoba koja je najodgovornija, te u izjavi kaže da je to uradio pod pritiskom i prijetnjom SAD da nas Amerika ne bi napustila i da ne bi ušli u novi građanski rat. ...

NIKO LOZANČIĆ:
Vrijeme, vrijeme!

SADIK SADO BAHTIĆ:

Lagumdžija se sada javnosti tobože predstavlja kao branilac i spasilac Alžirske grupe, ponaša se u stilu: 'kadija te isporučuje, kadija te brani'.

Želim da kažem još i ovo, vrlo kratko. Javnost također zna ključnu stvar da je Lagumdžija u to vrijeme bio ključna osoba kod isporuke kao predsjedavajući Vijeća ministara i ministar vanjskih poslova. Također, vješto izbjegava da da odgovor da je prije toga ... oduzimanjem bh. državljanstava Alžirskoj grupi koju je Lagumdžija odradio preko SDP kadra Tomislava Limova a oduzimanjem državljanstava Alžirkoj grupi Lagumdžija je stvorio uvjete za deportaciju u logor Gvantanamo.

Ovo pitanje u vezi slučaja Alžirske grupe postavljam već treći put. Želim da mi Vijeće odgovori, a sva potrebna dokumenta imaju ... i odgovore iz Ministarstva vanjskih poslova Alžira. Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Savo Erić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Husein Nanić.

SAVO ERIĆ:

Postavljam pitanje:
- Kada će ovaj dom raspravljati o Nacrtu budžeta za 2009. godinu i da ispuni sva ona obećanja koja smo raspravljali prilikom usvajanja prošlog budžeta i pogotovo da se skrene akcenat na zakup prostorija? Ovdje imamo velelepnu zgradu u koju smo unijeli namještaj, a još nije izvršeno useljavanje u nju, a samim tim i ovdje poslanici nisu zauzeli svoje prostorije koje trebaju da bi efekat rada bio bolji.

I sljedeće što se nadovezuje na ovo pitanje:
- Kada planiramo usvojiti ovaj budžet, da li je to januar, mart ili možda april sljedeće godine? A znamo da smo donijeli zaključak da ćemo usvojiti sa zakonskim osnovama i da ćemo ga usvojiti u ovoj godini, tako da bi bilo transparentno i efikasno trošenje budžeta za sljedeću godinu. A imam predosjećaj da ćemo ovaj budžet veoma teško usvojiti, da će biti tu problema i predlažem da se u ovu tačku što prije uđe da ne bi dozvolili da ponovo raspravljamo o budžetu u martu kao i prošle godine.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:
Iz Vašeg pitanja nisam razumio kome je pitanje upućeno?

SAVO ERIĆ:

Ja sam uputio Vama pitanje, a Vi znate koga trebate pitati.

NIKO LOZANČIĆ:

Ja ču Vama, ako je meni upućeno, vrlo rado odgovoriti odmah ... jer iskoristit ču poslovničku mogućnost da Vam usmeno odgovorim na Vaše zastupničko pitanje.

Prijedlog proračuna će biti uvršten u dnevni red istog trenutka kada bude pristigao od ovlaštenog predlagatelja, to je Predsjedništvo BiH, a bit će usvojen onda kad dovoljna većina u Parlamentu bude pristala da bude usvojen prijedlog budžeta.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja bih htio danas postaviti poslaničko pitanje za stručne službe Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, s obzirom da smo mi prije nekoliko mjeseci, kao poslanici, dobili jedan upitnik da odgovorimo na pitanje: Na koji način želimo da dobivamo materijale u vezi sa radom u Parlamentarnoj skupštini, da li želimo da primao elektronskim ili tradicionalno u papirnoj formi?

Prošle su evo dvije godine u kojima sam član ovog doma i kako pokušavam kao poslanik, ne znam kako drugi to rade, da u Sekretarijatu i komisijama Doma u kojem sam član dogovorim da želim dobivati materijale u elektronskoj formi i da je postojeći način dostavljanja materijala nepraktičan, neefikasan, neekonomičan itd. Posebno se to odnosi na dostavljene materijale od komisija, zapisnike sa sjednica, zapisnike sa komisija, tako da se dešava slučaj da ja, ne znam kako vi drugi, po isti materijal dobivam po pet, šest puta faksom, izvještaje komisija, mišljenja komisija i to je igra bez granica.

Također, ističem potrebu da u ovom visokom domu ukažem na potrebu postojanja bežičnog interneta ovdje u ovoj zgradi, wireless, kojim bi imali mogućnost da mi poslanici, koji želimo to da koristimo, da možemo se konektirati da koristimo bilo gdje, s obzirom da smo ograničeni sa onom jednom prostorijom u kojoj nemamo, evo, ni internet. U mom klubu nema ni internet da možete koristiti tehnologije te.

Zbog tog ja zaista evo postavljam pitanje stučnim službama, mislim da je to njihova nadležnost.

- Hoće li i kada konačno uraditi projekt dostave materijala u elektronskoj formi i omogućiti poslanicima, koji žele na taj način primati iste materijale, da to pravo i koriste i da li će se instalirati wireless za bežično korištenje interneta u zgradi Parlamenta?

Uz jednu napomenu, ja sam od našeg Ministarstva vanjskih poslova od kojeg očekuješ da je on najnapredniji, da koristi te tehnologije, jer komunicira sa svijetom itd., tražio dostavu materijala kad smo imali raspravu o stanju u DKP mreži da dostave u elektronskoj formi zbog

lakše pripreme za sjednicu itd. I na intervenciju i preko Sekretarijata, ne možete dobiti niti odgovor, a ne, kamo li da dobijete materijal. U tom smislu, znači od stručnih službi, zaista organizirajte se, i zahtijevam da ovaj odgovor dobijem što prije.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Martin Raguž.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja zaista vrlo rijetko koristim priliku da postavim zastupničko pitanje, jer evo ove kolegice i kolege koji to vrlo revnosno rade dobijaju odgovore ili sa velikim zakašnjnjem ili su dosta nezadovoljni odgovorima. Možda čak i mi doprinosimo takvom stanju.

Želio bih ukazati na jedno, opet, eventualno, kršenje Poslovnika. U članku 155. kaže se da se pitanje postavlja u pisanoj formi i da pitanje i odgovor ne prelaze jednu A-4 stranicu. Mi vrlo često ovdje izlazimo sa vrlo komplikiranim pitanjima u kojima tražimo elaborate, a ne odgovore na jedno jednostavno pitanje. Pa bih evo zamolio i sugerirao i Kolegiju da sačuvamo ovu instituciju u smislu postavljanja aktuelnih pitanja na koje možemo dobiti brzo i jednostavno aktuelne odgovore i da preferiramo više ovu praksu usmenih odgovora.

Zbog toga ni moje današnje pitanje, odnosno inicijativa, neće biti klasično poslaničko pitanje nego obraćanje našem Kolegiju u smislu da ovaj Zastupnički dom zaista traži od Kolegija da osigura bolje tehničke uvjete rada na sjednicama ovog doma. Ovdje prije svega mislim na ozvučenje, imamo primjedbi da čak kolege ne mogu da čuju, je li, kad se obrazlaže nešto, pada koncentracija, ne možemo pratiti sjednicu, a čak imamo primjedbi i od novinara da jednostavno ne mogu pratiti naše rasprave. Također, mislim da bi se nešto trebalo učiniti sa ovim elektroničkim glasanjem, odnosno ovom elektronikom i posebno na pitanju osvjetljenja i klimatizacije u ovome. Mislim da je to, evo, ja kažem nije pitanje Domu, nego ako možemo ovo pretočiti u jednu inicijativu, da je ovo Poslovnik, sve u skladu sa Poslovnikom.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

MARTIN RAGUŽ:

Moje pitanje je znači upućeno Vijeću ministara, predsjedatelju. Sličnih pitanja je bilo ali djelimično, ali evo ja će pročitati.

- Što je Vijeće ministara BiH uradilo po zaključku broj 4. ovog doma donesenog 20. veljače 2008. godine koji je bio vezan za usvajanje zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za ovu godinu?

Podsjećam na zaključak kojim se Vijeće ministara od ovog doma zadužilo da sačini program, odnosno plan aktivnosti za rješavanje smještaja institucija BiH. Znači, radilo se o programu i planu, a ne o nekim improvizacijama, kako bi se smanjili troškovi zakupa i koliki su ti troškovi zakupa sada.

Isto tako, tražim odgovor vezano za ranije zaključke, a podsjetit ću vas: na sjednici ovog doma od 29.3. i 4.4.2007. godine gdje se tražilo od Vijeća ministara da da prijedlog rasporeda sjedišta državnih agencija, institucija prema planu njihovog osnivanja, koji nikad nije dostavljen kao odgovor, to sam provjerio, evo već godinu prema ovom domu. Dakle, tražimo da nam se da pregled svih sjedišta državnih agencija i institucija kao i prijedlog budućeg rasporeda sjedišta državnih institucija koje se prema akcijskom planu trebaju formirati. I molim Kolegij, pošto se ovdje radi o zaključcima Zastupničkog doma, da ažurira odgovore u korespondenciji sa Vijećem ministara.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

VELIMIR JUKIĆ:

Kratko pitanje Vijeću ministara:

- Šta poduzima Vijeće ministara BiH da u zakonom predviđenom roku izvrši svoje obveze o izboru i popuni upražnjenih mesta u rukovodstvu, menadžmentu, upravnim ili nadzornim odborima institucija BiH?

Poznata je činjenica da u više institucija BiH imamo određena upražnjena naprijed rečena mesta, dakle u rukovodstvu, menadžmentu ili upravnim i nadzornim odborima i mislim da je potrebno da Vijeće ministara ubrza sve aktivnosti kako bi izvršili ove potrebne popune, a time naravno stavili u funkciju određene upravne odbore, nadzorne odbore i, naravno, izvršili potrebne izbore i popune menadžmenta. Jer iluzorno je očekivati da neka institucija radi dobro i uspješno, u skladu sa zakonom, ukoliko nisu ispunjene prepostavke. A najvažnija prepostavka, ili jedna od najvažnijih prepostavki jeste da se izabere i postavi, imenuje, na zakonom predviđeni način, rukovodstvo i upravni ili nadzorni odbor. Mislim da ovo, ja imam neke informacije da ovo nije pojedinačni slučaj nego da ima u više institucija ovakvih anomalija.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja imam tri vrlo jasna i precizna pitanja za ministra sigurnosti u Vijeću ministara BiH. Moram reći da nisam planirao danas postavljati pitanja, ali evo već kada gospodin Bahtić insistira na nekoj temi da je rasvijetli do kraja, moram postaviti jedno pitanje da bi dobili zaokruženu sliku o predmetu Alžirska grupa.

Prvo pitanje:

- Kakva je bila konkretna uloga predsjednika Federacije BiH Safeta Halilovića (Stranka za BiH), Rame Masleše, ministra unutrašnjih poslova Federacije BiH (Stranka za BiH) i člana Predsjedništva BiH Beriza Belkića (Stranka za BiH) u predmetu Alžirska grupa?

Drugo pitanje:

- Konkretno, da li se od naprijed navedene tri osobe neko suprotstavio hapšenju Alžirske grupe?

Treće pitanje:

- Ako nije, zašto niko od navedene trojice nije se suprotstavio hapšenju Alžirske grupe?

Ja bih zamolio ministra Sadovića da zaista u poslovničkom roku, kako to propisuje Poslovnik Predstavničkog doma, odgovori na ovo poslaničko pitanje, a postoje stenogrami sa sjednica itd., nije teško doći do odgovora na ovo pitanje, kako bi imali zaokruženu sliku o ovome o čemu uporno gospodin Bahtić govori.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za postavljanje zastupničkih pitanja i zaključujem drugu točku dnevnog reda.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda:

Ad. 3. Zahtjev zastupnika Nike Lozančića, Beriza Belkića i Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

22. listopada podnesen je prijedlog ovog zakona sa Zahtjevom za žurni postupak, sukladno članku 127. Poslovnika. Materijal ste dobili.

Otvaram raspravu o Zahtjevu za žurni postupak. Nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu točku dnevnog reda:

Ad. 4. Zahtjev zastupnice Azre Hadžiahmetović za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović je 3. studenog dostavila Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, sa Zahtjevom da se razmatra i usvoji po žurnom postupku, sukladno članku 127. Poslovnika. Vi ste materijal dobili, sukladno Poslovniku. Zahtjev za žurni postupak je uvršten u dnevni red.

Otvaram raspravu o Zahtjevu.

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prijedlog da se ovaj zakon uvrsti na dnevni red i to po hitnom postupku, evo, ja će pokušati ukratko da se fokusiram na obrazloženje zašto hitni postupak i prilikom rasprave o samoj sadržini, eventualno, kasnije mogu dati više objašnjenja.

Naime, Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH članom 35. regulisano je da ženama na porodiljskom odsustvu naknada se uplaćuje prema mjestu uplate doprinosa. Pojašnjenja radi, treba istaći da doprinosi po osnovu penzijske, zdravstvene i socijalne zaštite se uplaćuju entitetima. U entitetima, odnosno u Federaciji BiH određeni doprinosi uplaćuju se u budžete kantona. Do usvajanja ovog zakona, pravo na naknadu za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva ostvarivano je na osnovu Zakona o radu BiH koji poslodavcu dozvoljava da porodiljama isplaćuje naknadu u visini plate za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva.

Da pomenem samo da je većina institucija svojim dokumentima u praksi, dakle gotovo sve državne institucije su svojim internim pravilnicima dozvoljavale i omogućavale punu naknadu za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva do godinu dana. Stupanjem na snagu Zakona o platama, odnosno primjenom člana 35. istog zakona, porodilje koje su zaposlene u institucijama BiH su bukvalno preko noći ostale bez bilo kakve naknade i lišene su i uplate svih doprinosa.

Ministarstvo finansija BiH još uvijek nije dostavilo upozorenje, pismeno upozorenje institucijama BiH na koji način je potrebno vršiti obračun naknada, već je sve platne liste sa zaposlenima iz Federacije vratilo sa zahtjevom da se iz njih izostave žene na porodiljskom odsustvu. Istovremeno su na listama Ministarstva ostale žene iz RS-a koje se nalaze na porodiljskom odsustvu. I sve je rađeno telefonskim instrukcijama.

Porodilje koje pripadaju najugroženijim segmentima populacije u BiH već drugi mjesec ne primaju nikakvu naknadu, bez obzira što im i dalje traje radni odnos u institucijama BiH. S

obzirom da se u nekim slučajevima radi o osobama bez bilo kakvih drugih izvora primanja, neophodno je njihov status što prije riješiti. Hitan postupak je u potpunosti opravdan, jer svako dalje čekanje na rješavanje ovog problema pogoršava materijalno, psihološko, a vrlo često i zdravstvenu situaciju i žena i novorođenčadi.

Takođe, činjenica je da se radi o problemu sa konkretnim i trenutnim posljedicama koje su već počele i koje već traju. Hitan postupak u svakom slučaju je opravdan, a pogotovo u slučaju koji se tiče radno-pravne i materijalno-pravne zaštite jednog od najugroženijih segmenata populacije u BiH.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Sljedeći je priavljen uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, mogli smo da se javimo i u vezi poslaničke inicijative, mi ovdje trebamo da raspravljamo o Zahtjevu. I da ne ulazim u meritum predloženih izmjena i dopuna ovoga zakona, da nam uvažena poslanica obrazloži razlog zbog čega se ovaj zakon predlaže po 127., da se kaže koliko ova problematika se na isti način u ovoj državi već godina provodi i zašto baš danas to moramo da rješavamo. Kako bih mogao da se opredijelim u vezi sa tim zahtjevom, trebalo bi da imam argumente, zašto to se radi po ovome postupku i šta je tu tako hitno.

A s obzirom da je ulazila i u meritum ove stvari, dopustiće da kažem nekoliko riječi i o tome, pa makar me predsjedavajući prekinuo da kršim Poslovnik, jer očigledno da i predlagач nije se toga držao. Znači, ovdje su pomiješane jabuke i kruške, da ne budem malicionizniji. Kako je poslanica prošli put rekla da ja nisam pisao onaj Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci, da sad ne kažem da Vi niste pisali ovaj zakon da Vam je neko drugi to napisao, jer, Vi da ste pisali, sigurno bi uvažavali pravo i sistem u BiH u kome se ne brkaju stvari, gdje se zna koliko do 30 dana i ko je zadužen da rješava porodiljsko, odnosno rješava bolovanje, a ko rješava bolovanje nakon 30 dana, gdje se uplaćuju doprinosi, gdje je mjesto prebivališta, itd., itd., da sad ne ulazim u meritum stvari ovoga. Ali, prvo, da bih mogao da se odlučim o ovome, trebao bi da znam zašto je ovdje i šta je ovdje toliko hitno.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica i predlagateljica ovog zakona, odnosno podnositeljica Zahtjeva, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ja sam jednim dijelom možda, možda je propušteno bilo da se čuje, kolega Živković, ali evo dozvolite da ponovim. Tačno je da se ovim zakonom, u odredbama ovog zakona u članu 35. formalno-pravno ništa ne mijenja u odnosu na dosadašnje stanje. Ali će Vas samo podsjetiti da u vrijeme dok nije postojao Zakon o platama na državnom nivou ova materija je bila prepustena i poslodavcima na regulativu. I većina državnih institucija je uglavnom ujednačeno rješavala ovaj problem. Nakon usvajanja Zakona o platama i odredbom člana 35. uposlenice u državnim institucijama koje imaju pravo na naknadu po osnovu porodiljskog odsustva su dovedene u neravnopravan položaj.

Naime, u RS-u doprinosi se uplaćuju u budžet entiteta i porodiljama se uplaćuje 100% iznos za vrijeme porodiljskog iznosa. U Federaciji doprinosi po ovoj vrsti odsustva, odnosno, naknade iz radnog odnosa ili prava na realiziranje te naknade se isplaćuje iz budžeta kantona koji su različito regulisali ovu materiju. Neki kantoni čak uopšte nemaju regulisanu ovu materiju tako da npr. porodilja koja radi u državnim institucijama ukoliko potiče iz Posavskog kantona ima 0 naknade po osnovu porodiljskog odsustva. Iz drugog kantona možda ima 60% itd.

Ja hoću samo da pomenem da je ovim zakonom, odnosno ovim prijedlogom zakona, prvo, Zahtjev za hitni postupak je da se ispravi nepravda koja se već dva mjeseca primjenjuje, i drugo, da se sve porodilje koje su zaposlene u državnim institucijama dovedu u isti tretman.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravka netočnog navoda uvažene, drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ova nepravda – ako je možemo nazvati nepravdom, možemo da o tome polemišemo – nije od prije dva mjeseca, nego od kako je institucija BiH na ovaj način je uređeno to stanje. I budimo pošteni i iskreni da kažemo da je to rješavano odlukama. Može se, znači nije od prije dva mjeseca i nema nikakve veze sa hitnošću. Možemo otvoriti pitanje da li su neravnopravne sve žene u BiH. Isto tako, kao što možemo da otvorimo pitanje: ako je poslanica iz Posavskog kantona u ovome parlamentu i po Vašem prijedlogu ima pravo da ima određenu vrstu naknade, u istoj kući živi sa svojom sestrom koja obezbeđuje u Posavskom kantonu sasvim drugačiji odnos prema ovome.

Znači, Vi predlažete da u ovome parlamentu, odnosno institucijama imaju svi isto, a ne u Posavskom kantonu. I da Vas napomenem, danas u novinama, ako ste čitali, ministar zdravlja Federacije Safet Omerović predlaže Federaciji i Parlamentu osnovni paket zdravstvenih prava koje bi trebalo da ujednače prava osiguranika u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima. Ovo što ste Vi govorili se tura i on to predlaže za iduću sjednicu Parlamenta Federacije, kao što se i jedna druga oblast, a to se tiče poreza, Zakona o porezu na dohodak, isto

tako od nove godine primjenjuje na sve kantone u Federaciji BiH za razliku od onoga što se dosad radilo.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Poslovnička intervencija, prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja stvarno ne znam zašto nervoza i tako burne neke reakcije. Dakle, ovdje smo raspravljali o proceduri. Predlagač je predložio po hitnoj proceduri i dao je obrazloženje zašto je dao po hitnoj proceduri. Mi smo otisli u raspravu o meritumu stvari itd. Mogli bismo govoriti o ljudskim pravima, ujednačenosti, neujednačenosti. Dakle, samo raspravljamo o proceduri. Predlagač je dao svoje argumente. Ko ih prihvata, dići će ruku za proceduru; ko ih ne prihvata, neće.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, ispravka netačnog navoda.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, krivi navod se odnosi na to da se nešto promijenilo u posljednja dva mjeseca. Tačno je, prije dva mjeseca je stupio Zakon o platama na državnom nivou na snagu, prvi put koji reguliše primanja iz radnog odnosa.

I drugo, ispravka krivog navoda na primjeru koji ste Vi pomenuli; uzeli ste primjer dvije osobe koje rade, od kojih jedna radi u državnim institucijama i podliježe odredbama Zakona o platama, a druga ne radi i na nju se ne odnose te odredbe.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravka netačnog navoda, drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković, drugi put.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja sam samo to poredio u slučaju da Vaš prijedlog zakona prođe, pri čemu bi jedna dobijala naknadu za trudničko bolovanje iz državnog budžeta, a druga primala naknadu za bolovanje iz Posavskog kantona. Tamo to uopšte nije riješeno. Znači, ne bi dobijala njena sestra, a ona koja bi ovdje bila bi dobijala, i pitam gdje je tu jednakost između dvije osobe koje imaju isto prebivalište, u istom kantonu i žive, čak u istoj kući, hipotetički primjer.

S druge strane, iako smo mi protiv ovoga zakona iz jednostavnih razloga, mi ćemo biti za ovaj zahtjev da bi mogli da budemo protiv Vašeg prijedloga i, onda, ako bude potrebe da otvorimo raspravu o samom meritumu ovog zakona i sve ovo što smo govorili, da još jednom podebljamo i da vidimo Vaše razloge zbog čega ste predlagali ovaj zakon, a onda će možda svima biti sve jasnije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih po ovoj točci dnevnog reda. Zaključujem raspravu.

/zajednička diskusija/

NIKOLOZANČIĆ:

Nastavit ćemo kad mi se kolege ispričaju malo.

Prelazimo na petu točku:

Ad. 5. Prijedlog zakona o Programu zaštite svjedoka u BiH (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Prijedlog ovog zakona na 35. sjednici usvojili smo u prvom čitanju. Nadležno Ustavnopravno povjerenstvo je 31. listopada dostavilo Izvješće o Prijedlogu zakona. Povjerenstvo je većinom glasova usvojilo Prijedlog zakona u predloženom tekstu. U plenarnoj fazi, uvaženi zastupnik Milorad Živković brani tri amandmana.

Otvaram raspravu u drugom čitanju.

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, mi u BiH imamo zakone o zaštiti svjedoka na nivou države BiH i imamo dva entitetska zakona, prepostavljam da tako nešto postoji i na nivou Brčko Distrikta BiH i imamo jedan Zakon o Programu zaštite svjedoka na nivou BiH. I ovaj zakon je zapravo novela tog Zakona o Programu zaštite svjedoka.

Dakle, jedno je materija zaštite, ona postoji na entitetskom nivou, i drugo je materija konkretnog Programa zaštite svjedoka. Budući da su ovdje stvari skopčane sa obavezama BiH koje ona ima prema međunarodnim pravnim aktima, prema konvencijama koje je BiH prihvatile, imajući u vidu da je ovaj program izuzetno skup, jer se on odnosi na nekoliko metoda zaštite svjedoka, počev od fizičke zaštite do zaštite identiteta, promjene identiteta, pa i preseljenja unutar BiH i van granica BiH na druge adrese, ovim zakonom u odnosu na postojeći zakon predlažu se neka rješenja koja omogućavaju da ovaj zakon bude prihvaćen, odnosno bude sprovodiv i ovim zakonom otvara se mogućnost da Program zaštite svjedoka, koji se instalira ovim zakonom, koriste svi sudovi u BiH za određena krivična djela.

Sad, da bih ja prekratio, možda i neke diskusije, ja ću pošteno ovdje kazati: mi smo u toku rasprave na Ustavnopravnoj komisiji imali nekoliko amandmana, odnosno, zapravo tačnije tri amandmana gospodina Živkovića kojima on u osnovi traži da se ovaj program ograniči isključivo na krivična djela koja su inače predviđena ovim ovdje zakonom, kada se govori o

obuhvatu ovoga zakona, a to su krivična djela protiv integriteta BiH, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, dakle radi se o ratnim zločinima itd., i o krivičnim djelima organiziranog kriminala. I ima jedna grupa ostalih krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ali koja se isključivo vode ili su u nadležnosti Suda BiH. To je dakle cilj amandmana koji su bili pred Ustavnopravnom komisijom. I mi nismo mogli prihvati na Ustavnopravnoj komisiji ove amandmane, oni su obnovljeni iz razloga što ovdje se ne radi o prenosu nadležnosti entiteta na državu BiH, ovo je izvorna obaveza BiH. Entiteti ne mogu donijeti ovakve zakone. Mi smo vodili jednu raspravu, doduše izvan sjednice Ustavnopravne komisije, neposredno sa ekspertima koji su radili na izradi ovoga zakona, to su slušale i moje kolege, ja ih ne vidim ovdje, ni gospodina Prodanovića, ni gospodina Kalabića, i ja predlažem da se usvoji ovaj zakon bez amandmana koje je predložio gospodin Milorad Živković.

Evo, to bi za sada bilo ono što ja imam da kažem. Radi se o vrlo korisnom zakonu, on će omogućiti sigurno kvalitetnije dokazivanje u krivičnom postupkom pred Sudom BiH i pred sudovima u BiH i to je nešto što je nama u BiH neophodno potrebno, i mislim da ovaj program koji se nudi ovim zakonom predstavlja nešto što je zapravo kompilacija svega onoga što mi danas u savremenom svijetu na ovu temu imamo.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković je sljedeći prijavljeni.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Da vas podsjetim da smo mi i u prvom čitanju izrazili rezerve prema dijelovima zakona koji se mijenjaju i shodno tom smo napravili amandmane, pri čemu smo smatrali da Amandman I vraća u ustavni okvir ovaj zakon, u prvobitni oblik, kakav je i donesen.

Amandman II samo pojašnjava član 3. i nije nikakva posebna izmjena, samo ga dodatno pojašnjava, a Amandman III, ne vidim razlog zašto nije bio prihvaćen, vjerovatno ima suvislo objašnjenje za njega, samo je ubrzavao proceduru, jer je smanjivao vrijeme da se sastane ova komisija i da odlučuje o tom pitanju. Time bi ovaj zakon bio efikasniji.

Znači, razumijem da se Ustavnopravna komisija prema Amandmanu I odredila kao što se odredila, ali čini mi se da Amandman II, pogotovo Amandman III, da je mogao da bude prihvaćen. Mi u SNSD-u smatramo da je pogotovo Amandman I veoma važan i molim ovaj parlament da to ima u vidu.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Šta je u pitanju? Diskusija, replika, šta je?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Ispravka netočnog navoda, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Eto, neka to bude i tako.

Dakle, ja bih zamolio sve kolege, ja sam i prošli put rekao ovdje u raspravi, zamolio sam kolege da provjere sadržaj ovoga zakona kod onih kojima kolege vjeruju. Jer, nama je ovaj zakon u BiH potreban, bilo bi vrlo ružno da danas dođemo u situaciju da nemamo ovoga zakona.

Ne radi se o prenosu nadležnosti. Ovo je izvorna nadležnost BiH i ovaj program i ovaj zakon ne uspostavlja nijednu obavezu ni prema jednom суду u BiH, pa ni prema entitetskim sudovima. Ovaj zakon nigdje nije kazao – mora uraditi taj i taj sud to i to! Ovaj zakon pravi ovaj program i poziva zainteresirane da pod uslovima i na način kako je propisano ovim zakonom se obrate ovom problemu. Ovo je nuđenje mogućnosti, između ostalog, i entitetskim sudovima. Dakle, Program zaštite svjedoka nudi mogućnost svjedocima u predmetima koji se vode kod entitetskih sudova da koriste taj program. Ja mislim ... da to nije nikakvo prenošenje nadležnosti, jer ne uspostavlja nikakvu obavezu, uspostavlja samo pravo.

I ja zbog toga molim kolegu Živkovića da odustane od svojih amandmana. Nema ovdje obaveze entitetskog suda. Hoće li neko zatražiti? Ne znamo mi sutra šta se može desiti. Ja mislim da u ovoj zemlji svim ljudima treba omogućiti korištenje ovog programa, jer ovo će biti, koliko ja vidim, jedini program i ovo će biti jedini kvalitetan program. Na kraju krajeva, nije moguće da bilo ko u BiH napravi program sa inoelementom osim država BiH. Oko toga smo valjda saglasni. Niko neće moći u bilo kom postupkom pred bilo kojim sudom u BiH napraviti izmiještanje svjedoka s jedne adresu u BiH u inostranstvo, a da to ne bude ovaj program. A to će se ukazati kao potreba. Mi organizirani kriminal sudimo i na Sudu BiH, sudimo i na kantonalnim sudovima u prvom stepenu, i na vrhovnim sudovima entiteta u drugom stepenu. Zbog toga ja dakle plediram.

Ja sam čak spremam da razmotrimo i ovu mogućnost, ukoliko je vama ovo problem. Dakle, što se mene osobno tiče, ovdje je ministar, neka oni kažu svoj stav. Ovdje su ljudi eksperti koji su radili. Ja nemam ništa protiv da se ovdje napiše da su to ova krivična djela iz nadležnosti Suda BiH, ali mora se, tu se ne smije staviti tačka. Mora se zbog jednakog standarda u zaštiti ljudskih prava omogućiti i svima drugima u BiH, pa i drugim sudovima u BiH, ako hoće da imaju pravo da apliciraju pred tim programom.

Dakle, ne možemo mi jednog svjedoka samo zato što svjedoči pred Sudom BiH staviti u jedan položaj, a istog tog svjedoka kada svjedoči pred kantonalnim sudom staviti u drugi položaj, a isti svjedok. Njemu se mora osigurati isti standard i isti program. I ako biste Vi, gospodine Živkoviću, ja sada nimalo ne taktiziram, dakle, bili spremni da mi na ovom tragu, evo, štiteći i prava entiteta u ovoj oblasti, a želeći da dobijemo ovaj zakon, razmotrili ovu mogućnost, onda bi mi mogli da razgovaramo o nekom kompromisu da se, recimo, prihvate Vaši amandmani. Pazite, Amandman III, ja Vas molim, bar od njega odustanite! Ovo su rokovi koji nalažu da se određene stvari urade u određeno vrijeme.

Stručnjaci su procijenili da je to 5 i da je to 20 dana, i predlažu da to budu 2 i da bude 10 dana. Ostavimo to ljudima koji se bave time. Ja u to nisam htio ni da ulazim. Treba se ta komisija sastati, treba da uradi svoj posao. Evo, Vi sami vidite je li dovoljno 2 ili je potrebno 5 dana. I mislim da taj amandman, on kao amandman uopće nije sporan, ne zadire u samu suštinu. On je organizaciono-tehničke naravi, ali mislim da je potrebno ovo vrijeme, dakle 5 u jednom slučaju i 20 u drugom slučaju, kao rokovi koji bi se ostavili toj komisiji da uradi svoj dio posla.

Ja kažem, ponavljam, spremam sam ja da se npr. i u članu 1. i u članu 2. ugrade ove odredbe koje govore o djelima iz nadležnosti Suda BiH. Ali, pod uslovom da onda npr. u članu 2. ako bi se prihvatio Vaš amandman, onda bi član 2. glasio ovako: 'Program zaštite se primjenjuje kada se dokazuje neko od krivičnih djela', i Vi kažete sada 'koja su u nadležnosti', ovdje se u zakonu stavlja tačka, a Vi kažete 'koja su u nadležnosti Suda BiH, i to', i onda ostavljate ova ista krivična djela. Može i tako, ali pod uslovom da onda стоji jasan stav (2) ovog člana, pa da se kaže: 'Pod uslovima i načinom propisanim ovim zakonom, Program zaštite svjedoka se može primijeniti i kada se dokazuje neko od krivičnih djela iz stava (1)', dakle to su ta ista krivična djela ovoga člana, 'koja su u nadležnosti i drugih sudova u BiH'. Mi moramo jednostavno to pravo ostaviti otvorenim. To bi možda mogao da bude neki izlaz. Ja Vas molim da ovu stvar razmotrite, pa da se kasnije dogovorimo kako ćemo dalje poslovnički da izađemo iz ove situacije.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

S obzirom da neki od nas nisu stručnjaci u ovoj oblasti, tražimo mišljenje od ljudi kojima vjerujemo, kao što ste Vi to rekli. Ja sam tražio mišljenje ljudi koji smatraju da poznaju ovu problematiku bolje od mene. Gospođa se zove Indira Rogić i načelnik je Uprave za pravne i kadrovske poslove u Ministarstvu unutrašnjih poslova RS-a koja je navela da član 1. ako bi mijenjali, u suprotnom, došlo bi do prenosa nadležnosti sa institucija RS-a na institucije BiH i koja je isto tako stručna da odredi u vezi sa Amandmanom III koliko je potrebno vremena da se odradi posao u Komisiji, i navela da Komisija za uključivanje u Program zaštite svjedoka, kao i njeno odlučivanje o Zahtjevu za primjenu Programa zaštite, s obzirom da se radi o slučajevima suočavanja svjedoka sa prijetnjama, ugrožavanja života, zdravlja, slobode, fizičkog integriteta, imovine, potrebno je hitno postupanje. Znači, ona je smatrala kao ekspert u vezi sa time da ovi rokovi su predug i da s obzirom na specifičnost ove vrste djela da je potrebno hitnije reagovati. I ja sam u vezi sa time napravio amandmane.

Kada govorimo o poslovničkim mogućnostima, mi nemamo drugih amandmana osim ovih što sam ja predložio. Ne znam kako bi mogli modifikovati neke druge predložene amandmane, pa da dođemo u skladu sa Poslovnikom do nekog prijedloga modifikovanja. Mi imamo mogućnosot da zadužimo našeg ministra Sadovića da uz saglasnost Ministarstva, kojeg sam spomenuo, dođemo do nekog drugog rješenja. Ali to bi onda bio prijedlog nekog drugog zakona i čini mi se da bi nam to oduzelo nešto malo vremena.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu o točki 5.

TARIK SADOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim?

TARIK SADOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Pa možete, ministre. Iako, malo brže se javljate.

Uvaženi ministar sigurnosti Tarik Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, zamjenici, dame i gospodo, evo, čuli smo ... kolika je važnost ovog zakona. Uporište za ovaj zakon postoji u međunarodnim konvencijama koje je ova država ratificirala i trebala bi da primjenjuje. Dakle, to je Konvencija za borbu protiv transnacionalnog organiziranog kriminala donesena u UN-u, kao i UN Merida konvencija o korupciji. Također, dakle postojeći Zakon o programu zaštite svjedoka koji se primjenjuje i koji je u praksi pokazao određene nedostatke.

Pošto se Odjeljenje za zaštitu svjedoka kao jedina, da kažem, specijalizirana organizacija nalazi u sastavu SIPA-e i pošto je ta upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, ja vas uvjeravam da su u izradi ovog zakona učestvovali i predstavnici Odjeljenja, odnosno SIPA-e i predstavnik Tužilaštva i Suda BiH itd. i drugih nadležnih institucija i da su oni jednoglasno donijeli ovaj prijedlog zakona. Vjerujte, kad sam direktoru SIPA-e gospodinu Mirku Luiću rekao da ima problema u donošenju ovog zakona, on me je pitao: 'Pa zašto ima jer sve je usaglašeno'.

Ali evo, izgleda da postoje određeni problemi. Ja ne znam da li je gospođa Indira Rogić koja radi u MUP-u RS-a dovoljno pažljivo proučila ovaj zakon. Ovde postoji hitne mjere. Dakle, poseban instrument ima uvođenja hitnih mera ukoliko je nečiji integritet, odnosno život,

zdravlje itd. ugroženo. Prema tome, i to ima u zakonu. Ovi rokovi iz Amandmana III, dakle to je stvar dogovora i procjene.

Što se tiče ovog, hajde da kažem, nekog kompromisnog prijedloga, koji je gospodin Džaferović iznio, nama se čini u Ministarstvu prihvatljivim. I mislim da bi uz, kako bih rekao, jednu dobru volju dobili jedan dobar zakon. Evo, šta je ključna stvar. Ovaj novi zakon koji mi razmatramo: on u članu 12. predviđa mjere zaštite svjedoka, odnosno njemu bliskog lica, pa navodi 'fizička i tehnička zaštita lica i imovine, premještanje, prikrivanje identiteta i podataka o vlasništvu i promjena identiteta.' Pazite, ako je riječ o premještanju, ovo je vrlo malo područje. Mi ćemo morati svjedoka možda premjestiti u Kanadu, u Australiju itd. Ako mu budete mijenjali identitet, to su vrlo suptilne stvari i mali je ovo prostor. Čak i bivša Jugoslavija je bila mala za primjenu jednog ovakvog zakona.

Ja vas molim da ovu vrstu argumenata prihvate, jer ovo zaista nije upereno protiv bilo koga. Ne postoji trenutno ni u RS-u, ni u Federaciji program zaštite svjedoka. Postoje drugi zakoni koji reguliraju procesne stvari. Ali promjenu identiteta, premještanje itd., to su vrlo složena pitanja kojima se jedino mogu baviti specijalizirane institucije u okviru države BiH i na način koji im to odgovarajući zakon propisuje. I u tom smislu, evo ja vas još jednom molim za jedan dodatni napor da bi se oko ovoga važnog zakona postigao eventualni kompromis.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.

Prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam neki kapacitet da dam baš doprinos kada je riječ o meritumu stvari u ovom zakonu. Meni su prihvatljivi i razumljivi razlozi, odnosno argumentacija koju je gospodin Džaferović govorio, ali evo pokušavam da razumijem i ove prepreke, odnosno dileme koje je gospodin Živković iznio i koje je pokušao otkloniti ili pokušava otkloniti ovim amandmanima.

Međutim, evo da se vratimo na jednu praksu. Ja bih postavio pitanje gospodinu Sadoviću. Dakle, uz propratni akt, kada je ovaj zakon došao u osmom mjesecu ovdje u Parlament, rečeno je da je Vijeće ministara na 55. sjednici, održanoj 10.7., utvrdilo Prijedlog zakona, odnosno Nacrt zakona. Dakle, pretpostaviti je da je ovo dobro razmotreno na Vijeću ministara, taj ustavni osnov, i mene interesuje, da budem direktni, je li ovaj zakon konsenzusom usvojen. Možete li se sjetiti? Jer onda me čudi, zaista me onda čudi da možemo pridavati veću važnost i povjeriti povjerenje načelniku Uprave za pravne i upravne poslove, bilo koje institucije, odnosno MUP-a RS-a u odnosu na stav Vijeća ministara, jednoglasan stav, dakle gdje sjede ljudi iz oba entiteta, da tako kažem, i kandidiranih stranaka itd.

Evo, pa bih vas ja molio da mi precizno odgovorite.

NIKO LOZANČIĆ:

Ministar sigurnosti Tarik Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Evo, zahvaljujem se i na ovom pitanju, jer će dodatno pojasniti neke stvari. Koliko se sjećam, na sjednici Vijeća ministara bivši direktor SIPA-e, sadašnji ministar civilnih poslova, gospodin Sredoje Nović imao je nekih par tehničkih primjedbi koje smo mi usvojili i onda smo jednoglasno donijeli ovaj zakon. Dakle, njegove primjedbe su ugrađene u tekst zakona i mi smo jednoglasno usvojili zakon.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem ministru.

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić se prijavio za raspravu.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi članovi Savjeta ministara, predstavnici nevladinih organizacija i medija, dame i gospodo, pa ne bi bilo loše usvojiti ovaj zakon kad bi mi bili neka demokratska zemlja ili kad bismo imali kapacitete kao što je imao Haški tribunal. Ali mi smo svjedoci da je tamo bezbroj bilo zloupotreba. Navešću jedan primjer. Saborci zvali se u ratu braća. Teško živi i odlučio se da lažno svjedoči, jer mu je međunarodna zajednica garantovala sve. Dakle, promjenićemo ti ime i prezime, poslaćemo te u neku zemlju i do kraja ćeš života imati izdržavanje. Ima li kaznenih sankcija za takve koji su lažno svjedočili, koji su, dokazano je, pričali neistine? Ja bih mogao navesti tri primjera iz Haškog tribunala, koji je mnogo jača institucija.

Drugo, ima li ova država kapacitete da obezbijedi finansijska sredstva o premještanju takvog nekog svjedoka u recimo neku državu. Koliko to košta? Pravi li iko predračune? Dakle, nemojmo prepisivati nešto iz Evrope što mi smatramo – ja poštujem konvencije sve, naravno da su one iznad Ustava – ali jesu li one primjenjive u BiH!? Je li to moguće? Pravi li iko ovdje one predračune, što uvijek ponavljam, šta mi na mostu dobivamo, a šta na čupriji gubimo!?

Ja se bojim, kakav god zakon usvojimo – naravno da neću prihvati ako je previše nenadležnosti – hoće li biti najezda takvih lažnih svjedoka koji će tražiti sve to, jer ima li bolje šanse od toga da sve riješite u životu za sebe i porodicu, da vas neko izdržava do kraja, što ćete lažno svjedočiti na sudu. Vodi li iko o tome računa?

Dakle, to su ključne stvari koje ne obuhvata ovaj zakon. I kaže dobar je zakon. Nije dobar zakon, zato što Haški tribunal, koji je na početku imao nekoliko milijardi dolara za svoj rad, evo sad se osipa, ne mogu ni ovo isplatiti što imaju, ali moraju, ne smiju se brukati, dovesti sve procese do kraja. Možemo li mi ući sa jednim ovakvim zakonom u neizvjesnu proceduru, pa da sutra neko ili gospodin Vrankić kaže, hej, mi nemamo para da ga pošaljemo avionom da ode tamo, a ne da mu obezbijedimo cijeli život. Ko će to plaćati? Šta ćemo mi to raditi? Dakle, ne smijemo ići u avanturu, donositi neke zakone, a da nemamo unaprijed viziju šta će oni nama doprinijeti.

Ja vas upozoravam, zapamtite, ako bi usvojili ovakav zakon, očekujte najezdu svjedoka bez obzira da li ovo što se mi zalažemo da bude samo Sud BiH, svi sudovi, biće najezda i jest

teško danas optužiti nekoga i slagati protiv njega za pare. Pa za pare će čaću i majku prodati, a ne da optuži kolegu! Vodite malo računa o tim aspektima. Može li ova država to izdržati? Ne može. Čim ne može, kontraproduktivno je, ljudi, da donosimo bilo kakav zakon. Barem da ih u startu onemogućimo da dođe ta gužva na sud tzv. svjedoka koji su zaštićeni. Ma, ja, kad imam istinu kod sebe, ne treba me niko štiti. Naravno da će biti napada i ataka. Pa sad bih ja morao posjetiti u kabinetu kod ministra bezbjednosti ili SIPA-e što svaki dan primam 50 prijetećih poruka. Šta da radim ja sad? A mogu misliti kako će takvi ljudi to zloupotrijebiti. Sad će neko njemu prijetiti na sudu što će on reći istinu. Recite istinu, ne treba vam zaštita. Ali, ako ćete ostvariti ove koristi koje su predviđene, šta meni je važno hoću li se zvati Slavko Jovičić ili ću se zvati Marko Marković, dajte mi Džon Mekejn i odoh ja u Ameriku, sve do kraja plaćeno, nemam ja brige više ništa. Zaboravi državu, ne treba mi ni državaljanstvo, svega se odrekao. Vodite računa malo o tome.

A, ovo oko prenošenja nadležnosti, to je neka druga priča. Ona bi najmanje imala štete za BiH. Ali naravno da je ne možemo prihvati. I nemojte, molim vas, molio sam vas 10 puta, upotrebljavati riječ eksperti. Upravo nas oni dovedu u sve ove probleme što oni nešto predlože. Imaju li, hajmo ih zvati normalni ljudi, evo ne vrijedam eksperte, stručnjaci, normalni ljudi koji će doprinijeti da imamo nešto normalno što će biti primjenljivo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Ima li još prijavljenih?
Uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ću vrlo kratko i samo ću nastaviti tamo gdje je moj kolega Belkić stao. Ja mislim da stvarno trebamo razmisiliti o tome kako ćemo nastaviti dalje raditi na način da Vijeće ministara usvaja zakone i da ih mi ovde ne prihvativimo. Ja mislim da, prvo, što malo zakona dolazi, drugo, ovo što dođe, mi ih odbijemo i faktički nemamo ništa.

Ja ne mislim da se radi, zaista ne mislim, uvjeren sam da se ne radi ni o kakvom prenosu nadležnosti, da nije ništa protivustavno jer, kao što je kolega Džaferović rekao, tu se radi samo u slučaju kad se javi potreba, ako hoće taj sud da iskoristi ovu mogućnost. Znači, ako neće, nema prisile. To je jedna stvar.

I druga stvar, moram se osvrnuti na diskusiju kolege Jovičića. Moguće da se dese zloupotrebe ali ovaj amandman nažalost ne rješava to, ne otklanja te zloupotrebe. Znači, bez obzira u kom sudu bi se desile zloupotrebe, evo sad samo na Sudu BiH ako se desi zloupotreba, ovaj zakon sa ovim amandmanom ne može onemogućiti tu zloupotrebu. Zbog toga, evo apeliram da usvojimo ovaj zakon, da jedanput nešto deblokiramo.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Poslovnička intervencija, uvaženi zastupnik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Replika gospodinu. Ma, nema zloupotreba, nema. Postoji bolan procedura, pa niko nije lud! Pa jašta je. Tebi je replika. Nema mogućnosti zloupotreba! Vama je, izvinjavam se, replika, nema mogućnosti zloupotreba. Pa niko nije lud da nasjeda. Postoji bolan ova komisija, postoji zahtjev, postoje ljudi stručni koji procjenjuju da li je neko ugrožen ili nije ugrožen i postoji procedura za donošenje odluke. Pa nije to tek tako, mislim, to su ozbiljne stvari. Ovde se, kaže, možemo ovako postaviti pitanje: treba li nam Sud BiH onda, treba li nam ovo sve skupa što imamo? Ovo je u funkciji da institucije rade svoj posao kako treba i nema mogućnosti zloupotreba ukoliko ljudi rade svoj posao onako kako je propisano zakonom.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravka krivog navoda, uvaženi zastupnik Adem Huskić.

ADEM HUSKIĆ:

Kolega Džaferoviću, nisam ja govorio o zloupotrebama. O zloupotrebama je govorio kolega Jovičić, a ja sam njemu replicirao. A Vi meni, zato što sam ja njemu replicirao.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Meni je drago kolega da ste Vi mene poslušali. Pa nisam Vas ja navukao na tanak led, pa sad Vi mene stavljate u fokus. Tačno je, ja sam predložio i ostajem kod toga. Kako nije zloupotreba? E hajde mi odgovorite da ja vjerujem Sudu BiH, sad će ovi odmah tamo ... jedva dočekati da ja vršim pritisak: za 15 dana riješili predmet direktora televizije, moj predmet tri godine? Mojih kolega, komšija – pet godina. Nikad neće riješiti. I da ja vjerujem tom sudu. Nemojte mi se zaklinjati u sud. Sud čine ljudi, sud je institucija, ali ljudi su neodgovorni. Postavljam pitanje: Kako da vjerujem Sudu BiH ako za 15 dana riješi predmet direktora televizije po hitnom nekom postupku, još čudi me da nisu naš pravilnik promijenili, 127-cu, pa rekli, hajmo, to je žurni postupak, a drugi predmeti stoje po četiri-pet godina. Nemojte mi govoriti o njima, bez ozbira kako će oni ovo ocijeniti da ja vršim politički pritisak. Ali sam naveo stvari koje će se dešavati.

Zato vas molim, mi ne možemo glasati za to, gospodin Živković je to obrazložio. Nemojte potcenjivati ni ovu gospodu što radi tamo. Evo, čak i ovo ču pomenuti, radi tamo i evo ne znam ni koje je nacionalnosti ali čuo sam, čini mi se, Indira ste rekli, je li tako? Nije bitno koje, valjda nešto zna žena. Ako je ona rekla tako, pa valjda sam ja dužan da čujem i nju, pa da čujem i gospodina Džaferovića, pa i svakoga, pa da donesem neki svoj sud, a ne sad omalovažavati ženu, ko je ona tamo, što kaže ministar, je li ona stručna. Pa ne znam ja tamo, gospodine ministre, niste bili danas ovdje, ja vas poštujem, znate, ali kad neku kritiku malo i ja primam stotinu. Pozovite ovu dvojicu direktora policija pa vidite šta je s njim oko ove bezbjednosti. Što vam je to teško? Vi ste šef bezbjednosti BiH. Pozovite ih malo. Ljudi se žale da ih niste zvali za vrijeme mandata nikako. Vidite malo o čemu se radi! A i ovu Indiru pitajte je li ona u pravu. Nekoga konsultujte, nemojte mene. Ali sigurno je da je ovo prenos nadležnosti.

Nemojte, ljudi, pa koliko sam vas puta pozivao, kršiti Ustav. Nemojte kršiti, takav je Ustav. Kakav je takav je. Nemojte nas tjerati da kršimo Ustav.

NIKO LOZANČIĆ:

Pojašnjenje, uvaženi ministar sigurnosti Tarik Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Evo, dakle isključivo u svrhu pojašnjenja određenih navoda. Da li se može desiti da svjedok lažno svjedoči? Pa, može se desiti ali je krivokletstvo krivično djelo, kažnjivo djelo, ali pazite, ovaj zakon posjeduje, molim Vas gospodine Jovičiću, u članu 18. koji se zove 'Prestanak i prekid Programa zaštite', dakle Komisija koja je donijela odluku o ovom programu, isto tako, može da raskine sporazum i u zakonu je pobrojao sve elemente kada ova komisija može da prekine ovaj program. Evo, za Vašu informaciju, da Vam ne bih sve čitao, evo Vam u članu 18. stav (3) tačka e) 'Ako lice uključeno u Program zaštite navede neistinite podatke u upitniku', dakle u upitniku koji prethodno navede, dakle ako je lagao već u ovoj fazi, 'on je nepouzdan.'

Dakle, postoje i u krivičnom zakonodavstvu, a i u ovom zakonodavstvu mehanizmi koji trebaju da sprječe lažno svjedočenje. Da li je ono teoretski moguće? Teoretski je moguće. Moguće je i praktično ali Vam govorim da zakonodavac, predlagač zakona je vodio računa o tome i pokušao je da se zaštite obje strane maksimalno.

Evo, ja ću vrlo rado pozvati, ja se i sastajem sa entitetskim ministrima unutrašnjih poslova, sa kantonalnim ministrima, povremeno se mi sastajemo. Ta komunikacija teče. Ona može da bude naravno i bolja, međutim, evo, ako Vam smijem reći, danas ste mi dali nemoguć zadatak. Pa vi znate da se vode istrage i neki predmeti su na suđenju i tražite informaciju o tome. Ja ću tražiti, ako hoćete, i od sudova i od istražnih agencija da mi dostavе podatke. Ali šta mogu konkretno da Vam ponudim kao odgovor na Vaš zahtjev – to je, to će biti ovako. Ja mislim da i Vi to znate.

NIKO LOZANČIĆ:

U skladu sa ranijim dogовором i planom, u ovom trenutku napravit ćemo stanku do 15,00 sati. Nakon toga nastavljamo raspravu o ovoj točci dnevnog reda do okončanja.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici nastavljamo raditi.

Na 5. smo točci dnevnog reda. Ja nemam više prijavljenih za raspravu o ovoj točci dnevnog reda i zaključujem raspravu.

Prelazimo na šestu točku dnevnog reda:

**Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o kaznenom postupku – predlagatelj:
Ustavnopravno povjerentvo Zastupničkog doma (drugo čitanje)**

NIKO LOZANČIĆ:

Prijedlog ovog zakona je usvojen u prvom čitanju na 35. sjednici Zastupničkog doma. Izvješće je Ustavnopravno povjerentvo dostavilo 31. listopada. Prijedlog zakona Povjerentvo je usvojilo u predloženom tekstu. Nije bilo amandmana ni u fazi razmatranja u Povjerentvu.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. Nemam prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na sedmu točku dnevnog reda:

Ad. 7. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 35. sjednici Dom je usvojio Prijedlog zakona iz ove točke u prvom čitanju. Nadležno Povjerentvo za financije i proračun je 24. listopada dostavilo Izvješće o Prijedlogu zakona nakon razmatranja u Povjerentvu u drugoj fazi.

Vidjeli ste da je Povjerentvo Prijedlog zakona usvojilo u predloženom tekstu. Uvaženi zastupnik Selim Bešlagić u plenarnoj fazi brani dva amandmana.

Otvaram raspravu u drugom čitanju.
Uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane koleginice i kolege, dozvolite mi samo da kažem zašto sam ja podnio zahtjev za branjenje ova dva amandmana. Zato što je bila sjednica Komisije i ja nisam dobio poziv, iako sam taj dan bio u Sarajevu na drugoj komisiji, pa sam smatrao za shodno da, evo pred plenarnom, na ovoj skupštini branim ta dva amandmana.

Vi ste dobili ove amandmane i mislim o amandmanima ču samo još reći par riječi zbog čega smatram da je potrebno da se izjasnimo o ovom zakonu..

Prvo, što je poznato, ovaj zakon nikada nije saživio, iako je donesen, nikada nije saživio na nivou države BiH. Druga stvar, ovaj parlament je formirao ovu komisiju u sastavu koji ste tamo imali mislim da imamo naša tri člana, koja je trebala da ustanovi objektivno vrednovanje devizne štednje ... koja je u sporu, i da je ta komisija, to je inače bila komisija sastavljena iz Doma naroda i ovoga doma, i trebalo je da podnesu izvještaj ovom domu, i oni to još do danas nisu učinili iako znam da je gospodin Dokić, kao predsjednik te komisije, obećao da će taj

izvještaj skoro gotov i da će biti prezentiran u ovom parlamentu. A Vijeće ministara je opet ovaj prijedlog izmjene i dopune zakona baziralo prema onome što piše u zahtjevu ... da izvještaj ove komisije, što je, čini mi se, kontradikcija, jer prvo izvještaj smo mi trebali dobiti, a tek, i evo još do danas ga nismo dobili.

I treća stvar, Vijeće ministara donosi znači ovaj prijedlog izmjena i dopuna, jer prošli smo puta imali pomočnika ministra za finansije koji je izašao ovdje pred ovu skupštinu i rekao da faktički ovim se treba da pomogne onim štedišama koji se nisu verifikovali da se verifikuju kako bi njima olakšali mogućnost naplate te devizne štednje.

Prije svega, moram da kažem da sam bio iznenađen, odnosno tada sam to mogao i da shvatim, ali ovih dana je isti pomočnik ministra, gospodin Kasumović, bio na Federalnoj televiziji gdje je osporio ovo stanje i rekao da verificiranje maltene nije potrebno, što drugim riječima dovodi mene u zabludu uopšte da li je zakon, kao takav, bilo potrebno mijenjati, ako ga prije svega nismo implementirali u BiH, ako eto sam to ministar kaže da ne treba tu verifikaciju uraditi.

I treća stvar, ukoliko još time kaže da treba da pomaže, hajde da kažemo, štedišama. U međuvremenu, znači od momenta kada su štediše postavile ovo pitanje, ja sam postavio pitanje Vijeću ministara: 'Ko će snositi odgovornost zato što se ne izvršavaju sudske presude, jer je veliki broj apelanata prema sudovima u vezi stare devizne štednje?' I moram da kažem da sam odgovor Vijeća ministara dobio, u kome je rečeno da faktički svi oni koji su prema članu 28. ja samo navodim: 'Sve predmete koji na dan stupanja na snagu zakona nisu riješeni pravosnažnim odlukama, nadležni sud prenosi po službenoj dužnosti na verifikaciju ... Shodno navedenom, prestala je stvarna nadležnost sudova za rješavanje ovih sporova, pa su sudovi bili dužni spise dostaviti nadležnoj agenciji iz člana 7. na verifikaciju.'

Šta se dešava? Sudovi su izgleda i postupali tako, jer ovo bi došlo do toga da po članu 28. ovaj zakon faktički onemogućava, nakon ove verifikacije, ... štedišama da se žale sudovima i da traže svoja prava.

Tako sam tumačenje dobio da faktički upravo Vijeće ministara tumači da po članu 28. štediše nemaju više prava zastupanja pred sudovima i iz tih razloga amandmani, Amandman I i Amandman II, po ovome zakonu, idu ka tome da vrše promjene ovih amandmana prema mom prijedlogu koji je ovdje dat, uz napomenu da bi na taj način štedišama ostala mogućnost prava, hajde da kažemo, traženja naknade pred sudovima.

Ako je u ovom tumačenju rečeno da Vijeće ministara daje tumačenje da znači po članu 28. – ko se nije verifikovao, više nema pravo tužbe prema sudovima, onda smatram da, ukoliko ovaj parlament usvoji ovaj zakon, prije svega bi trebao da da odgovor: kako tvorac zakona, znači u ovom slučaju Parlament BiH, ima isključivu nadležnost da tumači vlastitu normu. Predlažem Parlamentu BiH te ovom domu da da autentično tumačenje člana 28. i člana 5. Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje. To je vrlo bitno, jer ako je ovaj parlament donio ovaj zakon, onda on ima i obavezu da tumači član 28. i član 5., a ne da to tumači eventualno Vijeće ministara. Jer kažem, u ovom slučaju, ukoliko prihvativimo izmjene i dopune bez amandmana koje sam uložio, naše devizne štediše ostaju bez prava na sudovanje po pitanju ovih materijalnih dobara.

Zbog toga vas molim da stavite amandmane koje sam predložio na glasanje, a ukoliko amandmani ne prođu, prije usvajanja zakona bih molio da ovaj dom da autentično tumačenje člana 28. i člana 5. kako bismo mogli, evo, i pred onim koji traže zaštitu svojih prava da dobiju oni ta autentična tumačenja, kako bi mogli dalje da postupaju u postupku traženja naknade stare devizne štednje.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, stara devizna štednja je pitanje koje je sasvim sigurno najčešće tretirano od svih drugih pitanja, kako na entitetskom, tako na državnom nivou, i o tome je postalo, da kažem, malo i degutantno i govoriti.

Ja će ipak reći par riječ samo ovom prigodom. Malo je primjera u kojima se tako flagrantno krše ljudska prava građana kao što je to slučaj sa vlasnicima stare devizne štednje. I ono što je i teže od toga – kršenje elementarnih ljudskih prava vlasnika stare devizne štednje se uporno nastoji ozakoniti u svim segmentima. Ja do sada nisam podržao niti jedan ovaj zakon o povratu stare devizne štednje, jer su neustavni, krše elementarna ljudska prava i, slobodno će reći, ponižavaju vlasnike stare devizne štednje.

Molim vas, mi danas javno aludiramo na ljude da se suzdrže od podizanja svojih štednih depozita kao doprinos suzbijanju finansijske krize a, s druge strane, ponašanje prema onima koji su u sličnoj situaciji vjerovali u banke i sistem, pružamo pravu sliku kako prolaze oni koji su vjerovali, koji vjeruju bankama i državi.

Ovaj prijedlog izmjena zakona je još jedno posipanje soli na rane štediša i pokušaj da se dodatno dobije na vremenu, a ne da se pomogne štedišama kao što se tamo pokušava obrazlagati. Ja moram podsjetiti na štete koje će uslijediti po BiH izvršavanjem presuda Suda za ljudska prava u Strazburu i drugih sudova i zato smo, između ostalog, odgovorni i mi i oni koji su nam predlagali zakone kojima se flagrantno krše ljudska prava.

Dakle, nisam ništa rekao što već nisam rekao u dosadašnjim raspravama, ali i ovog puta želim reći da neću glasati za ovaj zakon, posebno ukoliko se ne usvoje amandmani kolege Bešlagića, jer krši elementarna ljudska prava vlasnika stare devizne štednje i sigurno će još jednom ponoviti – vrijeda njihovo dostojanstvo.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.

Sljedeći je prijavljen prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Evo, ja se zahvaljujem gospodinu Bešlagiću što nam je pomogao i dao dodatna objašnjenja, jer definitivno, kada se pročita ono što smo mi oficijelno dobili Izvještaj Komisije i Obrazloženje amandmana bez ovog dodatnog, čovjek vrlo teško bi mogao razlučiti o čemu se ovdje radi. Međutim, ja ipak želim, izašao sam najviše zbog toga da čujemo iz Ministarstva finansija šta se misli o ovom amandmanu. Ja bih vas zaista zamolio da nam malo pojasnite i neki stav, ako ga imate.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Ima li iz Ministarstva financija?

ZAKIRA MURATOVIĆ:

Ja želim da vas pozdravim i ja ćeu pokušati, ja, Zakira Muratović, pomoćnik sam ministra u Ministarstvu finansija i trezora i radila sam na ovom zakonu, izmjenama ovog zakona. S obzirom na usložnjenočitave ove situacije koja se dešavala uopšte i oko donošenja zakona, usvajanje zakona i kasnije ovih dešavanja, mislim zaista izaziva na određeni način i jednu vrstu i negodovanja i nerazumijevanja itd., što je potpuno razumljivo, s obzirom na sveukupnu situaciju.

Međutim, dozvolite mi samo da vas podsjetimo da smo mi donijeli zakon koji je bio regulirao način verificiranja, rokove verificiranja, a sve u smislu da bi se pristupilo pravovremenoj, da bi se pristupilo verifikaciji i da se na taj način ima pravi uvid u pravo stanje deviznih štediša. Imajući u vidu da verifikacija nije izvršena u mjeri i način na koji je to očekivano, ukazala se potreba za produžetkom rokova verifikacija.

Zapravo, Nacrt zakona je pripremljen sukladno zaključku Privremenog zajedničkog povjerenstva za utvrđivanje stare devizne štednje građana BiH položenih na računu domicilnih banaka. Prema tome, uopšte, sama inicijativa za pripremu izmjena ovog zakona potekla je od Privremenog zajedničkog povjerenstva. Navedenim zaključkom zatraženo je od Vijeća ministara da se što prije izradi prijedlog izmjene i dopuna zakona i u tom smislu to je i urađeno. Ovim zakonom predlaže se naknadna verifikacija što prepostavlja podnošenje zahtjeva i postupak od strane agencija, zatim gotovinska isplata, te izmirenje putem obveznica sukladno postojećim uvjetima.

Zapravo, ovim zakonom htjelo se samo omogućiti da se omogući kontinuirani način verificiranja. Kontinuirani način verificiranja znači da ne bi štediše ostale obezbijeđene neverificirane, znači da se u tom određenom periodu mogu verificirati. Sva suština ovih izmjena zakona bila je u tome.

Međutim, postojeći amandmani o kojima se raspravljalo i na Komisiji za finansije i budžet predlažu ... da je verifikacija izvršena do stupanja na snagu ovog zakona konačna i

pravovaljana. To je zapravo direktno suprotno onome što su zapravo bile izmjene ovog zakona. Dalje se predlaže da se obavezuje agencije iz člana 7. Zakona da sudske predmete vrati nadležnim sudovima, da stupanjem na snagu ovog zakona prestaju važiti odredbe članova 7. i 11. koji zapravo govore o verifikaciji, o načinima gdje treba verificirati itd. tako da su ove odredbe u suprotnosti sa odredbama i ciljem traženih uopšte dopuna Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, jer bi usvajanjem ovih amandmana već izvršena verifikacija bila konačna, čime bi onemogućili dalju verifikaciju, koja je u interesu i povjerilaca, s jedne strane, i dužnika, s druge strane. Mislim, to je, ja ne znam da li sam bila dovoljno jasna, ali evo bojim se da je ovdje u nesporazumu podnosič amandmana i podnosič izmjene ovog zakona.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj pomoćnici ministra.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Jerko Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja sam na prošloj sjednici govorio o jednom primjeru dva prijatelja kako su nosili namještaj pa su promašili zgradu i praktično u pogrešnu zgradu stigli jako visoko da ostvare cilj i tek saznali da moraju ići nazad i u drugu zgradu odnijeti taj namještaj. To ponovno želim potencirati, jer mislim da je Vijeće ministara u primjeru stare devizne štednje promašilo zgradu, znači promašilo u potpunosti put, i sad pokušava na tom pogrešnom putu još određene korake napraviti. Ja mislim da im ne trebamo u tome pomagati. Trebamo im pomoći da se vrate na pravi put da bi to riješili na jedan daleko kvalitetniji način.

Štediše imaju presude Međunarodnog suda pravde u Strazburu i logično je da ljudi ne žele pristati na lošije uvjete nego što im je Sud već u nekoliko primjera dosudio. Pred tim sudom je preko 10 tisuća predmeta, preko miliardu maraka tužbi, što sam danas pogledao na stranicama Udruženja, na web stranicama, i niko o tome ne razmišlja u Vijeću ministara šta će se desiti ako preko miliardu maraka, kao što su neke presude već donesne, padnu na teret BiH. Ko će biti odgovoran što ćemo morati platiti tolike kamata? Ko će biti odgovoran što ćemo platiti i odštete, jer je ljudima dosuđena i odšteta zbog toga što nisu dobili sredstva?

Skinuo sam sa web stranice Udruženja jedno pismo koje je Udruženje dobilo od predsjednika Evropske komisije preko generalnog direktora za proširenje, gospodina Dinka Langea. Kratko je pa će ga pročitati.

'Poštovani gospodine Nišiću, zahvaljujemo Vam na Vašem pismu od 19. 8. 2008. godine u kojem izražavate Vašu zabrinutost u vezi pitanja stare devizne štednje. Gospodin Baroso me je zamolio da Vam odgovorim na Vaše pismo. Evropska komisija redovno naglašava na sastancima visokog nivoa sa vlastima BiH potrebu da se hitno riješi pitanje tužbi vezanih za zaledene depozite. Veoma je važno da BIH ispuni obveze prema svojim građanima.'

Znači, dozvoljavamo sebi i da nas Evropska komisija ubrzava da mi ispunimo obveze prema svojim građanima. Iz tog razloga moje su sugestije, i u Narodnoj stranci Radom za

boljšak smatramo da bi to trebalo na takav način riješiti da postojeću zakonsku regulativu uskladimo sa presudama Međunarodnog suda pravde i da onda na takav način riješimo ovo pitanje, a to će imati ogromne pozitivne posljedice za cijelu BiH, za ostvarivanje ljudskih prava, a posebno za ekonomiju BiH. Jer ti ljudi koji dobiju taj novac – taj novac će opet ostati u BiH. On će biti uložen u određene aktivnosti i izazvat će pozitivne ekonomske pokazatelje.

Ako se nastavi ići u ovom pravcu, onda mi svakodnevno gubimo i aktuelnu štednju, jer je logično da u ovakvim uvjetima, kad su ljudi već jednom izgubili štednju, da neće riskirati da im se to eventualno desi ponovno i novci će nam ići u banke susjednih zemalja koje su uredno isplatile svojim građanima ovu staru deviznu štednju koju BiH nije. Evo, moj apel i Vijeću ministara da ovo pokuša razmotriti i da se, znači, sa pogrešnog puta vrati na pravi i da ovo pokušamo riješiti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Za riječ se javio uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa ja neću reći ... da nema replike, ali je suština problema u tome što ja imam dokumenat koji je 15. 5. 2006. godine gospođa Ljerka Marić, kao ministar finansija, podnijela Upravi za indirektno oporezivanje, gdje je tražila da se doneše zakon o ... dopuna Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH za izmirenje unutrašnjeg duga i stare devizne štednje. Upravni odbor nikad nije, to je bio put. Donošenje ovog zakona je bio i put na koji način da se izmiruje stara devizna štednja.

Druga stvar koja je vrlo bitna i koju želim spomenuti: od milijardu i 600 miliona, samo je obavezama po evidentiranju obuhvaćeno oko 550 miliona. Milijardu i skoro 100 miliona je ostalo neverificiranih, što drugim riječima znači da štediš nisu imale povjerenja u taj sistem. Ustavni sud je donio da onaj koji se verifikovao verifikovao, a ostali imaju pravo na sudsko poravnanje. Ovim zakonom, članom 28. ukoliko ga prihvativimo u izmjenama i dopunama, faktički tim našim štedišama onemogućujemo sudsku instancu za izmirenje svojih obaveza. Samim tim se pridružujemo zemljama koje krše, ja bih rekao, osnovna ljudska prava i krše osnovna ljudska prava na imovinu koju su stekli, koju su imali u bankama, a država je bila garant.

I još jedna stvar koja je vrlo bitna. Ja nigdje nisam, evo prvi put to postavljam pitanje. Mi nemamo entitetski pristanak da sredstva, sredstva koja su po staroj deviznoj štednji, prihvataju entiteti da oni budu ti koji će realizovati tu entitetsku štednju. Ako to još uhvati – ja sad govorim za Federaciju, imam to pravo – milijardu maraka stare devizne, odnosno milijardu i 300 miliona stare devizne štednje da Federacija namiri, nije da će biti bankrot, nego bankrot na desetu potenciju! Iz tih razloga smatram da sve ovo ovdje kad se radi, prije svega, štiteći interes države BiH, moje pitanje kao što sam postavio Vijeću ministara: ko će snositi odgovornost?

Nisam dobio odgovor i zbog toga smatram da je najbolja varijanta: ili da Vijeće ministara povuče ovaj prijedlog zakona, jer nismo dobili ni izvještaj ove komisije koja je trebala da nam da izvještaj po ovoj staroj deviznoj štednji, a Vijeće ministara raspravlja na osnovu izvještaja te komisije, a ova komisija je nama rekla da nisu taj izvještaj dali. Prema tome, molim vas, nemojmo da skačemo prije, nemoj da vičemo hop prije nego što skočimo! Mislim da bi bilo korektno i fer ili da se usvoje amandmani koje sam predložio, u interesu zaštite i BiH i štediša, ili da Vijeće ministara povuče prijedlog ovog zakona.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Dakle, ovo je nastavak priče koja je započela kod donošenja ovog zakona i moram reći da smo ovu priču čuli, ne baš uvijek od istih poslanika i zastupnika, a onda bi i ja se usudio otvoriti takvu raspravu i istaći ovdje da se radi o različitoj odgovornosti. Različitoj odgovornosti predlagača Vijeća ministara spram budžeta institucija, različitoj odgovornosti stranaka koje su preuzele odgovornost vlasti i različitoj odgovornosti poslanika iz opozicije koji naravno nemaju odgovornost da kod stvaranja obaveza budžeta jednovremeno iznađu i rješenje odakle isplatiti te obaveze.

Dakle, ne postoji u BiH niko ko ne bi starim štedišama danas do pet sati isplatio cjelokupnu štednju s kamataima boljim nego što je Evropski sud dosudio. Ne postoji niko. Zašto bi neko bio protiv toga? Pogotovo, ne sada kad se radi o ovoj finansijskoj krizi u kojoj se ponovo cjelokupni svjetski bankarski sistem zaljulja.

Raspravili smo šta je ekonomski moći BiH kod donošenja zakona. Usvojili jedno rješenje s kojim nismo zadovoljni ali koje može dati ruku BiH spram njene ekonomskih nemoćih, možemo reći umjesto ekonomskih moći. Ali smo tad rekli da ne mislimo da je to neka silna pravda. Da pravo na štednju je jednako i pravu na drugu imovinu koja se zove porušene kuće, izgubljena imovina u onom poslovnom dijelu. Ali ova je došla na red, ljudi su pokrenuli inicijativu, država se smatra odgovornom, i donijeli smo takav zakon. Tada smo zaključili da bi ova komisija trebala pratiti to stanje u toj oblasti i usaglasiti ovaj zakon s onim da se iznađe, prateći šta se tamo dešava. A ove izmjene su nešto sasvim drugo. Dok se ne desi taj izvještaj i neko ozbiljno poboljšanje zakona, treba otkočiti proces verifikacije devizne štednje, jer su istekli datumi tamo propisani zakonom. A bilo je dileme hoćemo li na to pristati, nećemo, jedni su pristali, jedni može biti s razlogom nisu. I ovaj zakon ni u šta ne dira, dakle nikog ne opterećuje. Nikog ne oslobađa odgovornosti, nego ostavlja mogućnost da oni koji bi eventualno htjeli ipak da se verificiraju i to pravo iskoriste. Nikom se ne može uskratiti pravo pred sudom. Ne postoji nikakav zakon koji će pravo pred sudom ... uskratiti ali, kakva će biti presuda, onda će se vidjeti tamo na судu spram ovih zakona.

I pošto sam član Komisije za finansije i budžet, dužan sam da kažem da prihvatanje amandmana, u stvari, ovaj zakon i ne treba. Dakle, ako su ovi amandmani, onda ovaj zakon ne treba. Ovi amandmani žele da donesu neko kvalitetnije rješenje u Zakonu o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje ali za ta bolja rješenja treba napraviti analizu u toj oblasti

i tek tada se može ići sa novim zakonom. Dakle, ovi amandmani u materijalnom smislu ništa ne koštaju državu i nikog ne oslobođaju, jednovremeno, državu da bude kriva pred sudovima pred kojima se tamo vodi.

I moram reći, htio bih da javno iznesem ovu rečenicu: Ko će biti kriv ako se tamo nešto negdje presudi? Neće niko biti kriv. Ni oni što su tužili, ni oni što su presudili, ni oni kojima je presuđeno. Jer, niko nije svojom voljom doveo ovu situaciju u deviznoj štednji, svojom voljom doveo u tu ... Dakle, BiH spram svoje ekonomske moći nema mogućnost da uopšte doneše takav zakon. A kad uzmemo socijalni sektor, kad uzmemo sektor zdravstvene zaštite, kad uzmemo sektor bilo koji, dakle ni u jednom sektoru nemamo puno toga riješenog.

Donošenje zakona je korak koji je veći nego što BiH može podnijeti. Na takav način se to jedino može razumijevati. U svim drugim varijantama predlažemo zaštitu domaće proizvodnje, pomoći borcima, pomoći socijalnom sektoru, zdravstvu, predlažemo pomoći obrazovanju, univerzitetu, predlažemo izgradnju puteva, sve predlažemo. I samo još moramo reći odakle ćemo to sve isfinansirati.

Bio sam dužan da na ovakav način govorim, zato što iz stranaka, iz opozicije nemaju ljudi potrebe da se javljaju, jer smo to već jednom ispričali. Onda bi ispalo da svi žele da se ne doneše ovakav zakon. A ja želim odgovorno da kažem – donošenje ovog zakona je pružanje šanse ljudima koji žele da nađu spas. Oni koji neće u ovakvom zakonu da nađu spas, predlažem da tuže, i ja bih volio da dobiju na sudu. Ako dobiju, ova država će naći načina da izmiri ono u skladu sa presudom. Neka se niko ne sekira, ali nisam siguran da predlaganjem rješenja da se odmah isplati želimo dobro ni štedišama ni državi.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netačnog navoda, uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Prije svega želim da kažem da sam ovdje član Parlamenta, ... uopšte ne dotiče me se devizna štednja, ali sa ljudima koji su ovdje sjedili i s kojim sam razgovarao uzeo sam za pravo sebi da ove amandmane dam. Prema tome, nisam opozicija u ovom slučaju, u ovom sam slučaju parlamentarac koji smatra da Prijedlog zakona o dopunama Zakona – nije mu mjesto, jer nismo ni dobili izvještaj ove komisije kao takve, koju je ovaj parlament imenovao.

Međutim, zašto sam, zašto sam inicirao ovo pitanje? Ja mislim da ima rješenje, vrlo jednostavno rješenje. Zato što sam, na moje pitanje postavljeno, dobio 25.9. odgovor u kome Vijeće ministara daje tumačenje. Prema članu 28. sve predmete koji na dan stupanja na snagu zakona nisu riješeni pravosnažnim odlukama nadležni sud prenosi po službenoj dužnosti na verifikaciju i izmirenje. Shodno navedenom, molim vas ovo slušajte, prestala je stvarna nadležnost sudova, prestala je stvarna nadležnost sudova za rješavanje ovih sporova. Pa su sudovi bili dužni spise dostaviti nadležnim agencijama, iz člana 7., za verifikaciju. Molim vas, jer kaže: 'prestala je nadležnost sudova', što drugim riječima znači da stavljamo u situaciju ljudi koji su štediše da nemaju pravo da traže sudske poravnane.

Znači, to je bio razlog zašto sam prihvatio da, evo kažem, amandmanima djelujem da ti ljudi imaju to pravo. I evo, sada da još jednom spomenem, možemo izaći iz ovog vrlo jednostavno. Treba samo ovaj dom da da tumačenje člana 28. i člana 5. Zakona i dovoljno je da oni daju tumačenje i da mi štedišama sad kažemo – izvolite, možete ... prema sudovima BiH ili možete ići u Strazbur, ali stav ovoga parlamenta je da član 28. i član 5. ne preciziraju odnose, ne uskraćuju pravo vama ili uskraćuju pravo vama da se žalite sudovima onim koji nisu verificirali.

I još jedna stvar. Ako više od 50% ljudi se nije verificiralo, onda je to dokaz da ljudi to neće. Ja čak imam informaciju da oni koji su se verificirali žele sada da se skinu s te stavke.

I treća stvar, ja bih zamolio upravo delegate iz Federacije, ovo prvi put govorim: da li ima Federacija saglasnost da prihvata ova opterećenja koja su ovdje data da će se prenositi tamo? Mislim da su to stvari koje, evo ovo, izbacimo to iz razmatranja, ali dajte molim vas, ako ništa drugo, dajte samo tumačenje ovog člana 28. i člana 5. ovog zakona i da završimo ovo. Ne, nema, ne trebamo se plaho raspravljati, ja sam iznio argumentaciju sa kojom sam se upoznao i koju sam dobio, a na nama je sada da odlučimo o usvajanju.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netačnog navoda, replika, je li? Uvaženi zastupnik, jesu li ti Jozo tražio? Rasprava, znači.

Uvaženi zastupnik Ivanković, pa uvaženi zastupnik Dolić.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Žalim ukazati na evo neke stvari koje je kolega Jašarević iznio. Ja istupam kao opozicija i mislim da u ovom domu meni, kao opozicionog zastupnika Narodne stranke radom za boljitet, pripada jako velika odgovornost da ukažem na promašaje koje radi vladajuća šestorka, u ovom konkretnom slučaju po staroj deviznoj štednji. I mislim da je to moja obaveza. Novci nisu problem za isplatu stare devizne štednje. Ali ih možemo pribaviti ako postoji politička volja da se ti novci pribave i da se ljudima vrate. Mi imamo najmanje poreze na luksuz u regionu, a pogotovo da ne govorim u odnosu na zemlje EU. Znači, vladajuća šestorka ne želi oporezovati luksuz da od onih koji uživaju luksuz u ovoj zemlji uzme novce i da vrati onima kojima je dužna država već 18 godina taj novac. Znači, novac nije problem ako se on želi izmiriti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Dolić, replika.

RIFAT DOLIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... ovako brzo kao što kolega Jašarević kaže da isplati dug vlasnicima stare devizne štednje.

Drugo, ja se ne bih složio da BiH nema mogućnosti da donese jedan zakon kojim bi obeštetila vlasnike stare devizne štednje. Uostalom, to je privatna imovina tih ljudi i ona zato ima obavezu i ona je preuzeila tu obavezu. A ko je nama kriv što smo mi u Federaciji BiH 174 hiljade

stanova privatizirali za svega gotovine 500 konvertibilnih maraka? Ko je nama kriv što mi nismo obaveze i potraživanja po osnovu stare devizne štednje prijavili u potraživanja po osnovu sukcesije? I ko je nama kriv što smo napravili brojne druge greške u poslijeratnom periodu i sad apsolutno se ne slažem da to treba pasti na teret vlasnika stare devizne štednje.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević, replika.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... je svima koji su me pomenuli tamo u tom govoru. Dakle, izlaganja sam prihvatao kao želju da se u ime štediša istupi ovdje i to odobravam. A repliku sam razumio kao nemoć da se argumentima do toga dode. Jer oni što misle da se može i mora, da je to lako i da je samo pitanje volje, predlažem da donesu zakon u kome će biti jedan član – mora se od danas tako i tako, ko ne bude tako bit će tako i tako! I onda ću shvatiti da tako i žele.

Dakle, nije lako napraviti državu, a ovako ranjenu državu obavezati za sve za šta je ona dužna na jedan primjerenačin, ne mislim dobar, ali primjerenačin, znači biti odgovoran. Popularno može svako, ali odgovorno rijetko ko može, odgovorno mora govoriti samo onaj ko stvarno mora biti odgovoran. Svi drugi, naravno, razumijem da to žele tražiti. Dakle, ovaj zakon, da ponovim, pomaže ljudima da se mogu verifikovati, oni to ne moraju, oni i dalje imaju svoj put koji trebaju da slijede, samo sebe treba da slijede. Ali nedonošenje ovog zakona znači plakanje, jer postojeći zakon je zatvorio mogućnost verifikacije. Oni koji žele preko Centralne banke idu preko Centralne banke, oni preko Budžeta RS-a idu tamo, dakle svako neka radi svoj put. Nedonošenje zakona je propuštanje prilike da se ljudima stvore takve mogućnosti, a ovi prijedlozi amandmana traže poboljšanje zakona. I ja isto predlažem da oni koji hoće poboljšanje neka podnesu jedan novi zakon koji je poboljšan i neka se sa Vijećem ministara usaglasi da li postoje izvori finansiranja u entitetima za to, za ta bolja rješenja?

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Pa vidite, ovo je treći ili četvrti put kako mi razgovaramo o raznim aspektima rješenja u Zakonu o izmirenju obaveza stare devizne štednje. Dakle, ova današnja, današnji prijedlog ide za time zapravo da se produži rok za verificiranje stare devizne štednje i ništa više.

Međutim, ono što iritira u ovom svemu jeste zapravo što mi u tri pokušaja ne dolazimo do jednog kvalitetnog zakona koji bi zadovoljio, s jedne strane, naše građane koji su stare devizne štediše i, s druge strane, jednu ozbiljnost države prema svojim građanima. Mislim da nije nikada ispoštovan jedan od zaključaka ovog doma da pri usvajanju ovog zakona se obavezalo Vijeće ministara da u najskorije vrijeme izanalizira realne izvore za pokriće stare devizne štednje i da se u što je moguće kraćem roku pojavi sa izmjenom zakona u smislu skraćenja rokova. To nije nikada napravljeno.

Naša država ima jako, da kažem, pasivan odnos prema zemljama koje nama duguju po tim osnovama. Nije nikad se postavljalo pitanje kako su se tako brzo privatizirale banke kod nas? Jesu li oni u svojim bilancima imale obaveze stare devizne štednje i hoće li sad ova država u ime tih sad privatnih vlasnika banaka plaćati danak ovim svojim građanima? I što je najgore, mi nismo nikada shvatili ozbiljnost ovog, pa čak je i ovaj parlament požurio donijeti nekakav Zakon o izmirenju obaveza ... stare devizne štednje, tek nakon presude suda. Znate, nije ovo volja bila i dobra namjera države da izmiri obaveze prema svojim građanima.

Dakle, ako je tema današnja ovog prijedloga zakona, mislim da bi bilo najbolje da se ovaj zakon obori da ne bismo govorili da smo nešto uradili u smislu poboljšanja tog rješenja. Jer, ovo što je kolega Bešlagić objašnjavao, mi bismo onda još više doveli ljudi u jedno ... stanje jedne pravne nesigurnosti. I uz ovo bih bio zato da se opet donese određeni zaključak, ljudi moji, da se ovome konačno ozbiljno pridi. Imamo izvora, ja isto kažem, bez obzira na stanje u kojem se BiH nalazi, te dvije milijarde nisu problem da se riješi prema svojim građanima u roku od tri-četiri godine. Treba ih naći, trebamo iskoristiti ove resurse koji nam stoje na raspolaganju i u smislu zavođenja veće finansijske discipline, poticaja domaće proizvodnje, zavođenje određenih poreza na visokotarifne robe itd., itd. I na kraju, šta je i sa fondovima privatizacije itd. a da ne govorim o ovome što bismo morali, kao država, da radimo na iščišćavanju ovih odnosa sa državama koje su upletene u Ljubljansku banku i, ne znam ni ja, ovu Beogradsku i, naravno, postavljanje pitanja ...kako je došlo do nestanka te devizne štednje? Jer se zna da su ... banke u rekordnom roku vrlo elegantno privatizirane bez ikakvih obaveza prema staroj deviznoj štednji.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Nemam više prijavljenih.

VELIMIR JUKIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Molim? Ne znam ja gdje ste se Vi evidentirali, znači kod mene nisu, ali evo možete. Ali, ja vas sve molim da se na vrijeme evidentirate. Znači, ili elektronski ili da se vidi kad se javljate.

Uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja će vrlo kratko. Kao član Ad hoc povjerenstva za utvrđivanje stare devizne štednje, ja i moje kolege možda imamo nešto malo više informacija od nekih ostalih kolega. I ono što je što ja mogu reći, ili evo, i na osnovu tih informacija, ovih ovdje rasprava i usaglašene zadnje sjednice itd. – ja mislim da ovaj zakon svakako treba podržati, jer on omogućava da se jedna velika većina, značajan broj naših deviznih štediša koji se nije evidentirao da verificira tu svoju staru štednju kako bi mogao ostvariti sva ona druga prava. Međutim, ono što je glavni razlog nezadovoljstva starih deviznih štediša jesu dvije stvari. To je kamata na ovaj cijeli period od '92. do sada i rok povrata. I vrlo interesantno, većina onih koji se zalažu za rješenje, u to uopće ne sumnjaju, za dobro rješenje – ne spominju ova dva pitanja. Nego se često puta zagovaraju

nekakva rješenja koja zapravo nisu uopće realna, nisu moguća. Ne znam, kao da postoji neki čarobni štapić i možete to riješiti kako je neko zamislio, ne uvažavajući uopće realnosti koje jesu. A to su mogućnosti ove države, to je stanje kakvo jeste zatečeno. RS je emitirala obveznice, u Federaciji još uvijek nismo. Ja mislim da trebamo donijeti što prije ovaj zakon i s njegovom primjenom i onda ubrzati sve ono što slijedi iza toga, a to je da i u Federaciji budu što prije emitirane obveznice i da ljudi mogu dobiti obveznice i da mogu ipak trgovati sa tim obveznicama, kako bi došli do dijela sredstava za svoju deviznu štednju. Naravno, oni koji smatraju da će biti dobro da ih sačeka pa ih kasnije unovči itd., dakle kao i trgovanje svim drugim vrijednosnim papirima.

I zato ja zbilja ne bih duljio. Ono što će ovo Ad hoc povjerenstvo trebati uraditi do kraja dok izvještaj ne sastavi i ne podnese ga ovom domu jeste da se vidi ima li, jesu li utemeljene i u kojoj mjeri primjedbe na rad ... itd., jer ima ponekad nekih nedovoljnih preciznosti u verificiranju štednje. Mislim da u tom smislu radimo dobar i koristan posao i da tako pomažemo starim deviznim štedišama.

Oko amandmana gospodina Bešlagića? Ja mislim da, ako bi se usvojili ovakvi amandmani, oni podrazumijevaju jedan sasvim drugačiji koncept rješavanja nego što ga nude sadašnje izmjene i dopune ovog zakona, a one su da se postojeći zakon dopuni i da se produži rok za evidentiranje, odnosno verificiranje štednje. Ako bismo mi ovo prihvatali i onda rekli da nema, da je završena verifikacija, ostaje samo sudovanje. Ja mislim da to nama ne treba, da mi trebamo tražiti rješenja, da se riješi velika većina, a ja sam uvjeren da ipak hoće na zakonit način. A onaj ko nije zadovoljan, uvijek ostaje varijanta da to rješava putem suda.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Velimiru Jukiću.
Zaključujem raspravu o 7. točci dnevnog reda.

Prelazimo na osmu točku:

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o klasificiranju djelatnosti u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Na 35. sjednici smo u prvom čitanju usvojili Prijedlog zakona iz ove točke. Nadležno je Zajedničko povjerenstvo za evropske integracije. Izvješće Zajedničkog povjerenstva, nakon razmatranja Prijedloga zakona u drugoj fazi, dobili smo 4. studenog. Povjerenstvo je prijedlog prihvatio u predloženom tekstu. Nije bilo amandmana ni u fazi razmatranja u ovom povjerenstvu.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na devetu točku dnevnog reda:

Ad. 9. Prijedlog zakona o malodobnim počiniteljima kaznenih djela i kazneno-pravnoj zaštiti djece i malodobnika (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Prijedlog ovog zakona Vijeće ministara dostavilo je u parlamentarnu proceduru 17. listopada 2008. godine. Kolegij je za nadležno odredio Ustavnopravno povjerenstvo.

Mišljenje Ustavnopravnog povjerenstva o usklađenosti Prijedloga zakona sa Ustavom i pravnim sustavom, kao i o načelima Prijedloga zakona dobili smo 31. listopada 2008. godine. Povjerenstvo je, kao što ste vidjeli, prihvatio i ustavni osnov o načelu Prijedloga zakona.

Želim vas ovdje podsjetiti da smo 23. listopada, sa potpisom ministra za ljudska prava i izbjeglice, dobili Inicijativu Koordinacijskog tijela za praćenje provedbe Strategije protiv maloljetničkog prestupništva za BiH, kojom predlažu povlačenje Prijedloga zakona iz procedure. Mi smo vama ovu inicijativu dostavili radi informiranja.

Ja pozivam predlagatelja ovog zakona da podnese obrazloženje i da se odredi naspram ove inicijative.

Uvaženi ministar pravde Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK:

Uvaženi predsjedavajući, uvažene zastupnice i uvaženi zastupnici, evo ja ču prije svega pokušati što je moguće kraće dati jedno obrazloženje a, naravno, onda odgovoriti na ovo drugo postavljeno pitanje.

Pred vama je Prijedlog zakona o malodobnim počiniteljima kaznenih djela i kazneno-pravnoj zaštiti malodobnika. Ovaj zakon sadrži odredbe o malodobnim počiniteljima kaznenih djela, odredbe koje su materijalno-pravnog karaktera, dakle iz materijalno-kaznenog zakonodavstva, odredbe koje su iz procesnog zakonodavstva, odredbe koje se tiču izvršenja kaznenih sankcija prema malodobnicima kao i odredbe koje se tiču zaštite djece i malodobnika. Naravno, pošto se radi o malodobnicima, radi se o osobama koje su u trenutku izvršenja kaznenog djela navršile 14, ali nisu 18 godina ili, pak, o mlađim malodobnicima, mlađim, pardon, punoljetnim osobama koje su navršile 18, ali nisu 21, godinu, znate da se radi o jednoj, rekao bih, vrlo osjetljivoj populaciji i zbog toga posebnom pozornošću treba prići i razmatranju ovog prijedloga zakona.

Naravno da smo u izradi ovog prijedloga radili, kako domaći stručnjaci tako i međunarodni, i da jeugo se radilo na ovom zakonu. On je prošao svu potrebnu proceduru. Moram vam kazati da je negdje u trećem mjesecu ove godine on dostavljen na niz relevantnih adresa koje su imale priliku dostaviti svoje prijedloge, svoje mišljenje, svoje sugestije. Tako primjerice na državnoj razini zakon je dostavljen i Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice i Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću. Dostavljen je, naravno, i entitetskim ministarstvima pravde – Federacije BiH, RS-a, zatim Pravosudnom povjerenstvu Brčko Distrikta, onda jednako

tako i pravnim fakultetima u BiH. Kasnije je on stavljen sukladno pravilima o konsultacijama na našu web stranicu. Ostavljen je rok od 30 dana da se mogu staviti, također, primjedbe. Vjerujte, samo jedna primjedba je došla, mislim iz Službe za socijalni rad Općine Vogošća. To je sve što smo dobili, dakle kao određene primjedbe u smislu popravki u ovom, evo sad već Prijedlogu zakona.

Naravno da smo u izradi ovog zakona koristili i morali udovoljiti svim relevantnim međunarodnim konvencijama. Prije svega, mislim na UN konvencije, ali jednako tako i na konvencije Vijeća Europe koje tretiraju ovu vrlo, vrlo osjetljivu materiju.

Žalim što je ova inicijativa oko eventualnog povlačenja došla sada. Mislim da se to, ako se zaista mislilo ozbiljno, da se to moglo učiniti a ne vidim nikakve zapreke da se to ne učini u narednom razdoblju, u smislu, u vremenskom razdoblju i eventualno u amandmanskoj proceduri, ako za to ima bilo kakve potrebe. Ja bih vas želio samo upoznati, zapravo, u najkraćim crtama: zakon je priličito opsežan i naravno da nemam namjeru sada davati pojašnjenja svake od ovih odredbi i mislim da to nije niti potrebno u ovoj fazi. Ali, evo mislim da je najznačajnije što po prvi put u jednom zakonu, zapravo, imamo materiju koja je, evo recimo, na državnoj razini bila u tri zakona. Dakle, Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku i Zakon o izvršenju kaznenih sankcija.

Prelaznim i zaključnim odredbama smo također rekli da su i entiteti i Brčko Distrikt dužni, tamo smo propisali rok od tri mjeseca – možemo vidjeti je li on realan – uskladiti svoje odredbe koje uređuju ovu oblast, kako u materijalnom tako i u kaznenom, materijalnom tako i procesnom, ali jednako tako i u izvršenju kaznenih sankcija za malodobnike.

Evo, samo da vas kratko podsjetim šta bi bio najznačajniji sadržaj, odnosno ono što je ovaj zakon u odnosu na dosadašnja rješenja.

1. Naime, s ciljem zaštite najboljih interesa malodobnika predviđa se formiranje odjeljenja za malodobnike koja se sastoje od jednog ili više sudaca za malodobnike i vijeća za malodobnike. Odjeljenja za malodobnike predviđaju se samo za prvostupanske sudove, dok se u drugostupanskim sudovima predviđa angažiranje, na predmetima malodobničkog predstupništva, sudaca osposobljenih za rad na tim predmetima.

2. Sudac za malodobnike, zatim tužitelji, odvjetnici i drugi subjekti koji sudjeluju u postupku prema malodobnicima moraju imati posebna stručna znanja iz oblasti prava djeteta i malodobničkog prestupništva. S tim u svezi, nacrtom se predviđa zakonska obveza u provođenju edukacije svih onih koji rade na predmetima malodobničkog prestupništva.

3. Nacrtom se predviđa sudjelovanje stručnih suradnika u okviru sudova i tužiteljstva, s posebnim zadacima u postupku koji se vodi prema malodobnicima.

4. Nacrtom se potencira program alternativnih mjera i inzistira se na donošenju posebnih propisa kako bi se stvorili posebni uvjeti za njihovu primjenu.

5. Kao naročita sankcija prema malodobnicima predlažu se tzv. posebne obveze koje sud izriče malodobniku, s ciljem uspješnog odvraćanja od devijantnog ponašanja.

6. Predlaže se skraćivanje trajanja zavodskih i drugih odgojnih mjera, jer praktična iskustva ukazuju na potrebu za takvim zakonskim normiranjem.

7. U okviru postupka prema malodobnicima, nacrtom je predloženo da se pripremni postupak prenese u nadležnost tužitelja. Za ovakvo rješenje uporište je nađeno u zahtjevima same prakse. Znate da je u BiH istraga povjerena tužiteljima.

8. Posebna pažnja posvećena je kreiranju rješenja koja se odnose na lišenje slobode i pritvor malodobnika, pri čemu su uzeti u obzir odgovarajući međunarodni standardi.

9. U ovom nacrtu postoje odredbe koje vode računa o efikasnosti postupka prema malodobnicima. Uzimajući u obzir nacrt u cjelini, ovakve odredbe doprinose da se kod težih kaznenih djela ostvari svrha postupka prema malodobnicima, odnosno da se kod lakših kaznenih djela izbjegne dugotrajni postupak.

10. U procesu izvršenja kaznenih sankcija prema malodobnicima pojačan je sudski nadzor nad njihovim izvršenjem.

11. Posebno poglavlje u nacrtu su: Kaznena djela na štetu djece i malodobnika. Ovim odredbama nastoji se pružiti adekvatna zaštita žrtvama u toku postupka. U tom smislu, po uzoru na suvremena zakonodavstva, predviđeni su posebni oblici ispitivanja djece i malodobnika kao žrtava specifičnih kaznenih djela.

Po uzoru na suvremene zakonodavne sustave, ovaj nacrt zakona o malodobnim počiniteljima kaznenih djela sadrži cjeline koje sistemski rješavaju pitanje malodobničkog prestupništva. U tom smislu, ovaj nacrt obuhvaća odredbe o materijalnom i procesnom kaznenom pravu, zatim o izvršenju sankcija koje se izriču prema malodobnicima kaznenih djela, kao i dio koji se odnosi na kaznena djela izvršena na štetu djece i malodobnika, a to sam na početku u samom uvodu i napomenuo.

Ja bih zamolio da ovo ide u drugo čitanje a, naravno, sve primjedbe koje se, eventualno, nama dostave možemo, i sami parlamentarci, u narednom razdoblju ugraditi kroz amandmane.

Hvala vam.

**PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ:**

Džaferović, diskusija, je li? Diskusija.
Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:
Jel' ja?

BERIZ BELKIĆ:
Jok, ja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, ja ne vidim, gospodine zamjeniče predsjedavajućeg, da li Vi to gorovite meni ili nekom drugom iza mene i zbog toga sam ja ovako reagirao, ali nije to važno.

Ja mislim da je dobra ideja da se problematika maloljetničke delinkvencije koja je do sada bila rasuta u nekoliko različitih zakona, imajući u vidu da je predmet zaštite maloljetnih, instituira u jednom zakonskom aktu, i ja podržavam tu ideju. Mislim da je to dobro da od ove problematike treba iščistiti i krivično-materijalno zakonodavstvo i krivično-procesno zakonodavstvo i odredbe koje govore o izvršenju krivičnih sankcija i vaspitnih mjera i da treba ići ovim putem kojim je krenulo Ministarstvo pravde upravo zbog zaštitnog objekta. Zaštitni objekat je ovdje, kako se to kaže, je li, maloljetnik i težište je na njemu.

Zbog toga podržavam ideju da se usvoji ovaj zakon. Predlažem da čujemo sve što treba da čujemo povodom usvajanja ovog zakona. I do mene su dolazili glasovi da postoje određena mišljenja koja bi možda trebalo ugraditi u ovaj zakon, ali nisam ni nakraj pameti imao pomisao da predlažem povlačenje zakona. Ovaj zakon treba da živi u parlamentarnoj proceduri i mi smo ti koji ćemo ga zajedno sa Ministarstvom pravde, odnosno Vijećem ministara BiH i sa svim zainteresiranim u ovoj zemlji oblikovati i usvojiti u konačnom obliku.

Zbog toga ja mislim da bi bilo dobro da se danas zakon usvoji u prvom čitanju i da se u Doma – to će svakako, ja se nadam, uraditi Ustavnopravna komisija prije ovog drugog čitanja – ali u Domu, također, usvoji zaključak da se ovdje Dom opredijeli za jednu širu javnu raspravu. Dakle, ovdje je potrebna javna rasprava, nakon usvajanja u prvom čitanju, u kojoj bi svi oni koji su zainteresirani imali mogućnost da kažu i da predlože ono što misle da predlože, jer ovaj zakon u sebi sadrži, ima i nekih novela, ali on uglavnom sadrži rješenja koja smo mi do sada imali u svojim zakonima.

Mislim da ćemo mi morati u BiH, posmatrajući stvari komparativno, dakle poredeći ih sa situacijom u drugim pravnim sistemima, vidjeti šta je to što bismo mi dodatno trebali da uključimo u pravni sistem BiH i u ovoj zakon i mislim da bi u tome zapravo mogao da bude ovaj problem o kojem je i ministar pravde, gospodin Čolak, gororio.

Dakle, predlažem da zakon usvojimo u prvom čitanju i da Dom zaključkom naloži Ustavnopravnoj komisiji da održi javnu raspravu.

A sada povodom ovog zakona želim da podijelim s vama jedno razmišljanje koje je, ja mislim, jako važno, ne samo za ovaj zakon nego za sve ovakve i slične zakona. Šta mi zapravo radimo u BiH? Mi smo to imali kao temu na Javnoj raspravi o nasilju u porodici. Čini mi se, jučer ili prekluče je ta javna, 4. je bila, jučer je bila javna rasprava organizirana. Mi proizvodimo kroz zakone obaveze za razne subjekte u bosanskohercegovačkom društvu, a ti subjekti nisu u stanju da preuzmu, imajući u vidu njihov kapacitet, imajući u vidu njihovu opremljenost – obaveze koje im se proizvode usvojenim zakonima.

Ovdje, kada je ovaj zakon u pitanju, ja, prije svega, mislim na sektor socijalne zaštite, odnosno mislim na organe socijalnog staranja. I mislim da bi u Bosni organ socijalnog staranja, kada je ovaj zakon u pitanju, imao jednu od ključnih uloga i kada je ova problematika u pitanju

ima jednu od ključnih uloga. A vi pogledajte kako su danas u BiH organi socijalnog staranja situirani. Prije svega, ja mislim da država prema njima za svaki nivo organiziranja, od općine pa do državnog nivoa ima socijalni odnos, a onda je to baška institucija socijalnog staranja, negdje su. Na kraju, mora se napraviti reforma u BiH organa koji se bave socijalnim staranjem. Za to će trebati novac, to neće biti toliko skupo koliko će poroditi efekata pozitivnih, jer nema uspješne borbe, pogotovo protiv ovog maloljetničkog kriminala, gdje se kao izvršne institucije uglavnom pojavljuju institucije socijalnog staranja, bez odgovarajućeg osposobljavanja institucija socijalnog staranja. I ovo treba da posluži kao, ova prilika treba da nam bude inicijativa da u cijeloj BiH, na svim nivoima vlasti, povedemo računa o ovome.

Mi smo 2003. godine usvojili novelu kada je naše krivično zakonodavstvo u pitanju, i ...onda smo iz nadležnosti sudova izuzeli učinioce koji krivično djelo urade u neuračunljivom stanju. Izuzeli ih iz nadležnosti sudova i predali kompletne te slučajeve i te situacije organima socijalnog staranja, a da organi socijalnog staranja nisu bili pripremljeni da mogu da rade taj posao, pa smo sada, kroz ove posljednje izmjene Zakona o krivičnom postupku, vratili to ponovo na neki način u sudove.

To je bio primjer kada je država, i ja o tome govorim, svojim aktom proizvela obavezu za instituciju koja unaprijed nije bila osposobljena da se bavi tim poslom, pa smo onda imali situaciju da nam neuračunljivi učinioци krivičnih djela ubistva i drugih teških krivičnih djela hodaju slobodno, hodaju slobodno ulicama.

Kod ovoga zakona mi ćemo morati povesti računa, dakle i to treba da bude jasno svima koji budu usvajali zakon, ovo mora ići uporedo, moraju se jačati službe socijalne zaštite i moraju se jačati institucije. Dakle, osim sudova, ovdje je ministar svakako s pravom govorio o posebnim odjelima za maloljetnike i sve ovo skupa što ide, institucijama koje će se baviti vaspitanjem ili izvršavanjem onoga što sud u sudskom postupku odredi. Dakle, da ne govorim sada, ovdje je poznata priča kod nas u javnosti oko ovih vaspitnih ustanova, nema ih, nisu izgrađene i evo ja koristim ovu priliku da o ove dvije stvari progovorim povodom glasanja u prvom čitanju o ovom zakonu.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.

Sljedeći je prijavljen prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, sigurno je da nema nikakvih prepreka da čovjek glasa za ovaj zakon, ja bih bio jako zadovoljan da ga mi usvojimo danas u prvom i u drugom čitanju. Ja se iskreno nadam da ćemo uz pomoć ministra i nekih pojašnjenja do toga i doći. Ja želim, naravno, da izrazim radost i zadovoljstvo što imamo ovakav zakonski projekt pred sobom, da ne ponavljam ono što je gospodin Džaferović govorio, ja se u potpunosti slažem i mislim da je ovo dobro rješenje.

Zašto smo mi sada došli u situaciju da odjedanput imamo zaključak kojeg predlaže Klub poslanika Stranke za BiH da se odgodi rasprava i da se ovaj zakonski projekt vrati Vijeću ministara na izjašnjenje? Zato što je već ovdje u ovom parlamentu polako postala uobičajena praksa da malo, malo neki organ ili neko ministarstvo ili neki načelnik uprave ili neka interresorna grupa, kao ova ovdje, dramatično upozori ovaj parlament: ako se nešto ne usvoji na način kako oni misle da ćemo ugroziti konvencije, da je UNHCR intervenisao, da je OSCE intervenisao.

Gospodine ministre, oni ovdje upozoravaju Vas da u zakonu nije jasno definisan pojam djeteta. Jeste li Vi imali komunikaciju s ovim ljudima? Ovo je potpisao Vaš kolega, ministar Halilović. Jel' Vi znate da je on ovo poslao Parlamentu? Pa jeste li razgovarali o ovome? Mislim, stvarno, nama sve postaje teže raditi. Mi stalno nešto provjeravamo, je li Vijeće ministara jednoglasno, je li usaglašeno, nije li usaglašeno? Mi smo prijedlog ovog zaključka dali iz panike da ne propadne zakon. Da ne propadne zakon, jer nismo bili sigurni da možemo obezbijediti podršku zakona u prvom čitanju.

Što se tiče Stranke za BiH, ako ima volje da mi danas u prvom čitanju, i ako su ljudi shvatili o čemu Vi govorite, i ako ostaje mogućnost da amandmanski se neke stvari koriguju, mi ćemo odmah povući ovaj zaključak. Nas ne obavezuje ta Interresorna grupa. Pozovite je, Vi ste predlagач. Ja sam želio da pojasmim. Stvarno sam želio da pojasmim da jednostavno svaki čas se neka praksa uvodi nova, interveniše ovaj, nije usaglašeno s ovim, ustavna nadležnost, nije nadležan. Evo, sad su počele interresorne grupe, ali uz potpis ministra.

Dakle, što se tiče Kluba poslanika Stranke za BiH, mi nećemo insistirati niti ćemo tražiti, evo ministar je zamolio, i ja molim kolege da usvojimo u prvom čitanju, mi ćemo naš prijedlog povući koji je bio jednostavno iz mjera predostrožnosti ... da nećemo moći, da ćemo izgubiti zakon. Evo, neka ide javna rasprava, Selime, neka ide, ali neka ne propada zakon, a jeste li čuli šta je ministar rekao? Da su bile javne rasprave, da je zakon objavljen na web stranici. Gubimo stalno vrijeme.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom prvom zamjeniku predsjedatelja, gospodinu Belkiću.
Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, pozdravljam donošenje zakona, mislim da ga treba podržati u prvom čitanju. Također, mislim da je neophodno održati ponovo javnu raspravu u organizaciji Ustavnopravne komisije i danas bih samo obratio pažnju na jedan član, na član 44. koji govori o zastarjelosti izvršenja kazne maloljetničkog zatvora.

Sjećam se slučaja kad su neki maloljetnici spalili staricu ovdje. Sad slobodni hodaju po Sarajevu. I puno maloljetnih ubica šeta diljem BiH, slobodno. Dakle, znamo nas kakvi smo. Bogatiji roditelji će zaštiti svoju djecu od odlaska u zatvor. A član 44. kaže da kazna maloljetničkog zatvora neće se izvršiti kad od dana pravosnažnosti presude, kome je kazna izrečena, protekne dvije godine, ako je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju do tri

godine. Tri godine, ako je izrečena kazna maloljetničkog zatvora u trajanju dužem od tri godine, itd. Znači, stvorit će se mogućnost da se izbjegne, da se pobegne iz zemlje, ili da se negdje skloni, i nakon dvije godine ne moraš ići u zatvor, a oni ozbiljne stvari urade ako budu osuđeni do tri godine.

Dakle, mislim da ovo treba amandmanski popraviti. Može i SDA predložiti taj amandman i kazati, prije svega, kratko je dvije godine, to treba produžiti na pet do deset godina, a zatim da se to pretvara u uslovnu kaznu, s tim da taj nije ponovio sličnu stvar u prethodnih pet do deset godina. Ako se ponašao kako treba pet godina, onda neka mu ostane to da visi iznad glave kao uslovna kazna.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih i zaključujem raspravu.

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda:

Ad. 10. Prijedlog odluke o zaduženju Predsjedništva BiH da podnese izvješće o troškovima Predsjedništva – predlagatelj: zastupnik Savo Erić

NIKO LOZANČIĆ:

Imate tekst predložene odluke.

Otvaram raspravu. Nema više prijavljenih, nema prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. točku dnevnog reda:

Ad. 11. Izvješće Povjerenstva Kolegija o nastojanju i postizanju suglasnosti o Prijedlogu zaključka Kluba SDA u povodu rasprave o Izvješću Državnog povjerenstva za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljan BiH za razdoblje od 1. 1. 2008. do 30. 6. 2008. godine, s Prijedlogom zaključaka

NIKO LOZANČIĆ:

Dobili ste Izvješće o usuglašavanju. Nema suglasnosti. Kod izjašnjavanja ćemo imati priliku da se izjasnimo.

Prelazimo na 12. točku dnevnog reda:

Ad. 12. Informacija Vijeća ministara BiH u svezi sa Zahtjevom zastupnika Rifata Dolića

NIKO LOZANČIĆ:

Nakon ove inicijative uvaženog zastupnika Rifata Dolića, odmah poslije 35. sjednice, sukladno dogovorima na Proširenom kolegiju u povodu razmatranja Zahtjeva zastupnika Dolića za točku dnevnog reda, upućen je Zahtjev predsjedatelju Vijeća ministara za dostavljanje materijala za ovu točku. Od predsjedatelja Vijeća ministara smo 30. listopada dobili obavijest da je Vijeće ministara na 64. sjednici razmatralo ovaj naš zahtjev i zadužilo Ministarstvo finansija i trezora da pripremi materijal za ovu točku dnevnog reda koji će nositi naziv Informacija o poduzetim mjerama i planiranim aktivnostima Vijeća ministara u cilju ublažavanja posljedica globalne financijske krize.

Do početka ove sjednice nismo dobili pisani materijal. Ja sam u komunikaciji sa resornim ministrom saznao da je on ovaj zahtjev dobio tek jučer i pošto je točka uvrštena u dnevni red zatražio sam od njega da pripremi informaciju i da je prezentira ovdje danas na sjednici Parlamenta.

Ja poziva ministra financija gospodina Dragana Vrankića da se povodom ove točke uvodno obrati Zastupničkom domu.

DRAGAN VRANKIĆ:

Hvala lijepo, poštovani predsjedavajući i poštovani zastupnici.

Evo, kao što je rekao predsjedatelj, ja sam na zadnjoj sjednici Vijeća ministara dobio zadaču da pripremim ovu informaciju. S obzirom da sam je službeno, znači kao Zaključak, dobio tek jučer, pretpostavljao sam da je treba kroz proceduru kao i ostale raditi, vratiti ponovo na Vijeće ministara, ali evo s obzirom da je na dnevnom redu, ja sam se složio u razgovoru sa predsjedateljem da usmeno vas informiram o onome što smo napravili i mislim da zbog vremena i važnosti da se može i takav stav prihvati.

Financijska kriza SAD uvelike pogađa ostatak svijeta, a bojazan posljedice krize izrazit je u zemljama regije pa i u BiH. Svjesni činjenice da posljedice globalne finansijske krize, u određenoj mjeri, neće zaobići ni BiH, Vijeće ministara poduzelo je određene aktivnosti u dijelu ingerencija mjerodavnosti koje su određene ustavnim rješenjima u BiH.

O poduzetim mjerama održano je niz sastanaka i konsultacija sa kompetentnim institucijama u cilju realnog sagledavanja stanja i mogućih refleksija na BiH. Sastanci su uslijedili sa premijerima vlada entiteta i ministrima financija, predstavnicima Centralne banke BiH, Agencije za bankarstvo, Udruženja banaka kao i predstavnicima Agencije za osiguranje depozita.

Imajući u vidu mjerodavnost, sudionici sastanka obvezali su se da će svatko po svojoj liniji mjerodavnosti permanentno pratiti dešavanja na finansijskom tržištu i poduzimati

pravovremene mjere u cilju ublažavanja finansijske krize i njenih posljedica na gospodarstvo i građane BiH. Nakon sagledavanja cjelokupne situacije i prezentiranih činjenica iz oblasti bankarskog sektora, moglo se zaključiti da su domaće banke likvidne, odnosno da imaju dovoljno sredstava za odgovoriti na eventualno povećanje potražnje za novcem. Restriktivne mjere u svezi plasiranja sredstava daju realne temelje vjerovanju kako potresa koje smo vidjeli u razvijenim zemljama po ovome temelju u BiH neće biti.

U prilog ovog stajališta, između ostalog, može se navesti da su ukupni depoziti u bankama BiH u prvih devet mjeseci 2008. godine dosegli iznos od 15,6 milijardi maraka. Istodobro, Upravni odbor Agencije za osiguranje depozita je razmatrao Informaciju o stanju depozita u 24 osigurane poslovne banke i konstatirao da su oni za godinu dana povećani za 8,13%, te zadržali kontinuitet rasta, što otklanja sve eventualne razloge za zabrinutost.

Ipak, mora se primijetiti i istaći i neupitno kazati da je u 10. mjesecu došlo do određenih poremećaja i da su uglavnom građani podigli depozite u iznosu od 589 miliona maraka. Značajno je istaći da banke BiH nemaju rizičnih vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata koji su izazvali krizu u svijetu. Naše banke imaju visoku likvidnost, a s tržišta koja su u krizi ništa ne potražujemo. Znači, s tog aspekta nemamo rizika. Banke u BiH nemaju problema u izmirenju svojih obveza prema štedišama i depozitarima, jer posluju čisto kao komercijalne banke i imaju zdrav kreditni portfolio.

Otpornost bankarskog sustava je osigurana zakonskim mjerama Agencije za bankarstvo, odnosno određenom minimalnom likvidnosti, adekvatnošću kapitala, te stopom obvezne pričuve koju propisuje Centralna banka BiH. Banke majke su više regionalne, nisu značajno aktivne na međunarodnom finansijskom tržištu, misli se na američko tržište, dok naše banke kao njihove kćerke nemaju niti ulaganja niti plasmana u ta rizična tržišta. Konačno, banke majke su dale jasno izjašnjenje kako neće povlačiti depozite iz svojih banaka kćeri lociranih u BiH, već će pratiti razvitak situacije i adekvatno reagirati u kontekstu osiguranja sredstava za razvitak gospodarstva BiH. U tom kontekstu imamo i pismena izjašnjenja.

Sljedeća konkretna aktivnost institucija BiH u kontekstu poduzetih mjera u cilju ublažavanja finansijske krize i njenih posljedica za gospodarstvo i građane BiH ogleda se u činjenici da je Upravni odbor Centralne banke odlučio domaćim bankama smanjiti stopu obvezne pričuve koju moraju držati kod te finansijske institucije za 4%, čime su ojačali njihovu dodatnu likvidnost. Smanjenjem stope obvezne rezerve sa 18% na 14% omogućena je dodatna likvidnost banaka u iznosu od 727 miliona maraka. Na ovaj način došlo je do jačanja finansijske snage banaka suočenih sa određenim povlačenjem gotovine građana kao i uticaja na ublažavanje eventualnog smanjenja kreditnih plasmana banaka.

Naredna aktivnost koja je relaksirajuće djelovala na negativne psihološke posljedice finansijske krize u BiH ogleda se u činjenici da je Vijeće ministara utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita u bankama. Ovaj zakon upućen je u parlamentarnu proceduru po žurnoj proceduri. Izmjenama i dopunama ovog zakona povećava se iznos osiguranog depozita u bankama za građane koje je pokriveno osiguranjem putem Fonda za osiguranje: sa 7,5 tisuća maraka na 20 tisuća maraka. Ovo je treće povećanje od, čini mi, 2002. godine.

Donošenjem izmjena i dopuna Zakona o osiguranju depozita u bankama želi se ojačati povjerenje građana u bankarski sustav u BiH. Također su održani sastanci sa predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija, te je ocijenjeno da je bankarski sustav u BiH veoma stabilan i da se njime jako dobro upravlja. Pri tome je potvrđeno da će dotok finansijskih sredstava BiH, odnosno dosadašnja kreditna aktivnost međunarodnih finansijskih institucija biti nastavljena, a u svrhu daljnje potpore razvijanja BiH. U prilogu tome navodi se kako je prošli tjedan potpisana kreditna dokumentacija za Projekt Koridora Vc sa Europskom bankom za obnovu i razvoj. Kredit vrijedan 180 miliona eura do sada je najveća investicija u infrastrukturu u BiH, a za koju se očekuje da će odigrati ključnu ulogu, ne samo time što će dati finansijski podsticaj razvitku BiH i ekonomiju nego što će imati značajni utisak na cijelu regiju, znači izvan BiH.

Istodobno, u fazi je pregovora i kredit u iznosu od 300 miliona eura sa Europskom investicijskom bankom. Sa CEB-om, znači Centralnom europskom bankom je dogovoren kredit za osiguranje sredstava za domaće banke u iznosu od 60 miliona eura kao podsticaj malim i srednjim poduzećima.

Navedene i poduzete aktivnosti rezultirale su znatnim smanjenjem nepovjerenja građana. Činjenica da su u posljednjih nekoliko dana u bankama registrirane veće uplate u odnosu na isplate ukazuje na stabiliziranje prvih negativnih psiholoških posljedica globalne finansijske krize. U prilogu tome navodi se da su i pored činjenice da je u tijeku desetog mjeseca isplaćeno 589 miliona depozita, smanjenjem obvezne pričuve, povećali depozite za 727 miliona, što ukazuje da je odnos priliva i odliva depozita ostao značajno isti ili u korist priliva. Može se konstatirati da ukupni depoziti bilježe trend rasta.

Najnovija informacija koju sam evo jutros dobio: 31.10. za dva dana u bankama RS-a su depoziti povećani za 20 miliona maraka. Nemaju iste podatke, odnosno konsolidaciju izvještaja u Federaciji i RS-u, zato sam mogao dobiti dnevni izvještaj. Znači, evo, za dva dana u bankama RS-a depoziti su povećani za 20 miliona maraka, znači da građani vraćaju svoje novce koji su digli i stavili vjerovatno negdje gdje su u tom momentu smatrali da su sigurni.

Daljnje aktivnosti? Neizravne posljedice krize morale bi se osjetiti ukoliko dođe do recesije u osnovnom dijelu Europe. Ono što ostaje zadaća za Vijeće ministara, vlade entiteta i ostale mjerodavne institucije jeste blagovremeno poduzimanje mjera na ublažavanju neizravnih posljedica svjetske finansijske krize. I pored ohrabrujućih pokazatelja, ostaje bojazan da od eventualnih neizravnih posljedica i na BiH ekonomiju i smanjenja slobodnih sredstava za plasmane. U tom kontekstu potrebno je poduzeti aktivnosti na dotoku sredstava osiguranja likvidnosti banaka i povećanju plasmana kroz međunarodne finansijske institucije, kao i stvaranju povoljnog ambijenta za investiranje u BiH.

Svjesni činjenice da nema upošljavanja građana bez investiranja, ostaje daljnja aktivnost kako Vijeće ministara, vlada entiteta i ostalih mjerodavnih institucija na realiziranju navedenog. U kontekstu određenih mjerodavnosti, naglasak za daljnje aktivnosti na ublažavanju neizravnih posljedica svjetske finansijske krize na gospodarstvo i građane ostaje na uspostavljenom Fiskalnom vijeću koje mora, raspoloživim mjerama fiskalne politike, raditi na reducirajući javne potrošnje i osiguravanju sredstava za razvoj.

Zasigurno daljnje reforme u ispunjavanju obveze BiH na europskom putu su generalne mјere koje ће BiH dovesti u povoljniji ekonomski položaj, a i time izbjеći svaku dodatnu eventualnu krizu. Evo, to bi bila ta informacija, pa možemo za raspravu dalje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Vrankiću.

Sada otvaram raspravu.

Prvi je prijavljen uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja, prije svega, zahvaljujem ministru na brzoj reakciji i pripremanju ove informacije iako bih bio sretniji da smo dobili pismenu informaciju. Moj motiv za iniciranje rasprave o pitanju posljedica finansijske krize po ekonomiju i građane BiH i mjerama koje se poduzimaju za njeno amortiziranje je da ovaj dom, kao najviše zakonodavno tijelo BiH, o tome bude transparentno informirano, a ne da se i sami bavimo vraćanjem i paušalnim ocjenama i procjenama.

Moram priznati da sam nakon iniciranja ove tačke dobio i određene, pod navodnicima, sugestije i primjedbe u pravcu da ovakve rasprave dodatno potiču psihozu u jednom rovitom vremenu i ambijentu. Naravno, ne pada mi napamet da potičem psihozu kao i vjerujem nama svima, ali ne bi trebalo da bilo kome padne napamet da obmanjujemo građane, u ovom slučaju vlasnike depozita. Rezultate jedne ovakve obmane od prije dvadesetak godina, kada smo štediše uvjerali da je njihova štednja na sigurnom, nismo sanirali ni danas i građani koji su tada povjerovali danas doživljavaju golgotu i ponižavanje za svoju vlastitu imovinu. Nema sumnje svijet je suočen sa globalnim problemom finansijske krize koji prelazi korak po korak u fazu koja se zove ekonomska recesija. Svijet je ovo ozbiljno shvatio i o tome transparentno raspravlja i poduzima radikalne i racionalne korake, a problem je što mi ne poduzimamo dovoljno ili to poduzimamo kasno, tako da gasimo već rasplamsali požar. Svjetske ekonomije su do danas na saniranje i preventivnu finansijsku krizu i recesije ubrizgale oko 15 triliona dolara, a mi mjesto toga radije radimo finansijsku gimnastiku koja prigušuje jedan, a izaziva drugi požar.

Sadašnje vrijeme je ozbiljno i zahtijeva brzinu djelovanje i konkretnu akciju, a ne skrštene ruke i sugestije da se šuti. Jedina svijetla tačka u ovom dosadašnjem periodu kad je u pitanju BiH, ja ћu slobodno reći, je guverner Kozarić koji je izašao izvan okvira, istina, svoje ustavne nadležnosti, ali su njegove ocjene i prijedlozi bili od koristi i probudili su one koji su i kompetentniji i zaduženiji da o tome više govore. Kozariću je neko vjerovatno malo prikratio jezik, a to nije kompenzirano sa ocjenama i potezima kompetentnih institucija država do u zadnjih nekoliko dana. Svijet se danas manje bavi finansijskom krizom, a intenzivno se bavi sa suzbijanjem recesije kao njenim proizvodom ili njenom drugom fazom.

Ja neću ulaziti u vjerodostojnost podataka o kretanju depozita kod banaka u BiH, iako i o tome imam nešto drugačije podatke, ali se mora reći kakva je cijena te finansijske gimnastike. Smanjena je, evo i ministar je rekao, obavezna rezerva banaka sa 18% na 14% i time je oslobođeno 720 miliona KM. Nema sumnje, to je povećalo likvidnost banaka, ali je smanjilo

stabilnosti i povećalo rizik. Ja će svoj depozit prije ulagati u banku koja za obaveznu rezervu izdvaja 18% u odnosu na onu koja izdvaja 14%. Koliko mi ozbiljno shvatamo finansijsku krizu i njene posljedice govori i to da je prijedlog za povećanje cenzusa sa 7,5 hiljada maraka na 15 hiljada maraka ili 20 hiljada maraka više od godinu dana bio navodno na čekanju u Vijeću ministara. Bilo bi korisno također da je u ovome slučaju iznađena mogućnost da se cenzus depozita, za koji garantira država, uskladi sa onim koje imamo bar u okruženju, a to je tih 50 hiljada eura.

Možda zvuči paradoksalno, ali najviše uticaja na stagnaciju podizanja depozita iz banaka nisu izazvale ovih nekoliko stihijskih mjera već je na to najviše uticaja, po meni, imalo nekoliko pljački već podignutih depozita i takva opasnost da se to desi i onima koji te depozite prenose u čarapu. Građani danas radije u takvoj situaciji podnose rizik držanja depozita u banci nego u čarapi. Dakle, trenutno je navala na podizanje depozita iz banaka prigušena, ali se sve više pokazuju simptomi recesije, a to su – nabavka novca u bankama je sve skuplja i kamatne stope u apsolutnom rastu su od 1% do 5% ovisno od vrste kredita i banke, sa dalnjom tendencijom rasta. Prisutna je tendencija restriktivne kreditne politike banaka i ta tendencija, isto tako, ima daljnju tendenciju zaoštravanja. Prisutna je i tendencija stagniranja platežno sposobne tražnje, smanjivanja cijena nekretnina i stagniranja i onako niskog nivoa investiranja. Investitori se dodatno dvoume, iako ni do sada njihovo raspoloženje za investiranje nije bilo nešto čime se možemo pohvaliti.

Kod zaposlenih, također se osjeća pojačana psihoza gubitka radnih mjesta. Jednom riječju, mi smo ušli u zonu pojačane neizvjesnosti, htjeli to priznati ili ne. Jedini lijek za to je brzo i sistemsko i preventivno djelovanje. Ako budemo gasili požar i ako ga budemo gasili onako kako smo navikli, bojim se da će nas ugušiti, ako ne vatra, onda dim. U ovoj fazi i u ovakvoj situaciji i jedino racionalno rješenje insistirati na sistemskim i preventivnim mjerama za suzbijanje i ublažavanje posljedica finansijske krize, i sada i recesije.

I ja, vođen tim uvjerenjem i naravno ozbiljnošću situacije, predlažem ipak da ovaj dom donese dva zaključka.

Prvi zaključak je:

- Zadužuje se Vijeće ministara BiH da u roku od 30 dana izradi i doneće 'Strategiju za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i recesije i njihovih posljedica po ekonomiju i građane BiH', naravno, u koju bih ugradio ovo što je ministar rekao šta se planira poduzimati.

I drugi zaključak je:

- Zadužuje se Vijeće ministara BiH da tromjesečno Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi informaciju o stanju i poduzetim mjerama za suzbijanje i ublažavanje finansijske krize i recesije i njihovih posljedica po ekonomiju i građane BiH.

Hvala lijepa na pažnji.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jerko Ivanković, a neka se pripremi uvažena zastupnica Snježana Rajilić.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ja jako cijenim sposobnost i kompetentnost ministra financija i vjerujem da ima u vladajućoj šestorci ... više političke volje da bi sigurno ekonomskih mjera bilo puno više.

Kolega Dolić je evo ukazao na nekoliko bitnih stvari. Garancija za depozite u našim bankama je nekoliko puta manja nego u susjednim zemljama. I ja imam pitanje građana, štediša svakodnevno: 'Zašto nam vi ne garantirate barem onoliko koliko nam garantiraju susjedne zemlje?' I kad tvrdite da je toliko siguran bankarski sektor, što onda tu odgovornost prebacujete na štediše, što ne kažete nije 20 tisuća maraka, to je 100 tisuća maraka. I postavlja se pitanje i odgovornosti za ovih 589 miliona maraka koji su podignuti iz banaka - zašto se to moralo desiti, jer je za toliko novca praktično uskraćeno ekonomiji i građanima ove zemlje.

Smanjenje stopa obvezne pričuve može biti dobra mјera, ali ona nije za ovu situaciju, već ili su stope bile prevelike prije krize i prije nesigurnosti, pa smo onda bez potrebe blokirali ogromna sredstva, jer kad je sad nastupila nesigurnost bilo je logično da se te stope sa 18 povećaju na 22, da imamo veću sigurnost. Ne, moralo se smanjiti, znači u nesigurnosti smanjujemo sigurnost, znači ta nije mјera primjerena situaciji, ona može pomoći, ali u biti nije primjerena situaciji u kojoj se nalazimo.

Dobili smo kredit od Evropske banke 180 miliona eura i to je odlično, izvanredno, ali u istom trenutku smo puno više izgubili novaca iz banaka. Znači, praktično to u istom potezu anulirali. Evidentno je da će ova finansijska kriza imati ogromne posljedice na ekonomiju BiH. Vanjskotrgovinski deficit koji mi imamo, koji vrtoglav raste, u kontinuitetu smo dosad pokrivali uglavnom iz zaduženja naših građana i gospodarskih subjekata. Samo u prošloj godini negdje preko 5 milijardi maraka su zadužili gospodarski subjekti i zadužili naši građani, to smo imali u Izvješću Centralne banke, i sa tim novcima smo pokrili vanjskotrgovinski deficit. Banke naše će sigurno plasirati manje sredstava u narednom periodu, jer njihove majke u drugim zemljama nemaju više sredstava koliko su imali i logično da će voditi prioritet o svojim zemljama, a ne o našoj, i u biti većina novca će ostati u njihovim zemljama.

Postavlja se pitanje: Kako ćemo se zadužiti ove godine i kako ćemo se zadužiti iduće godine da bi pokrili naš vanjskotrgovinski deficit? Znači, razvoj naše ekonomije se uglavnom zasniva na kreditima banaka i jednim dijelom na stranim investicijama. Nije realno očekivati ni strane investicije u narednom periodu, kao da nije bilo finansijske krize, jer normalno, one će biti drastično manje, jer ekonomski razvoj će biti usporen u zemljama EU odakle su nama investicije najviše dolazile. Tako, bez niza mјera koje ćemo poduzeti, u biti imat ćemo nesagledive posljedice koje kod nas, možda u brojkama pada, neće biti značajno izražene, jer kad ste na nuli, onda ne možete ići dalje ispod, je li, na nuli ste. Ali rast koji bi mi trebali imati, kao zemlja koja želi biti u društvu zemalja EU, rast koji bi trebao nama osigurati da sustignemo zemlje EU će sigurno izostati. Ako se donese niz kvalitetnih mјera, onda možda jedan dio tog rasta možemo očuvati.

Naša nezaposlenost, gdje imamo skoro pola miliona ljudi nezaposlenih, umjesto da drastično pada, ona će sad početi rasti, jer vidimo da cijene proizvoda koji se proizvode u BiH poput aluminija i drugih drastično padaju na berzama i u biti logično da će se smanjivati

proizvodnje i logično da će određeni broj ljudi ostati bez posla. Posljedično, time mirovinski fondovi, zdravstveni fondovi, neće imati doprinosa i ovako male mirovine, pitanje je kolike će biti ili hoće li imati poželjni rast koliki bi trebali imati, kako ćemo imati zdravstvenu uslugu ako imadnemo još manje para, i ovo što imamo nije dostatno.

Iz tog razloga mislim da ovi prijedlozi koje je gospodin Rifat predložio su jako dobri da u nekom narednom periodu za 30 dana dobijemo niz mjera i vjerujem da i ministar financija zna šta treba uraditi, ali da mu se da dovoljno političke volje da će se to provesti, od zakona o zaštiti domaće proizvodnje kojim se trebamo i štititi u ovom trenutku da bi prikupili dodatna sredstva do oporezivanja luksuznih roba, do novih poticaja gospodarstvu itd., itd.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ivankoviću.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Evo, može uvaženi ministar Vrankić.

DRAGAN VRANKIĆ:

Zahvaljujem na ovim raspravama. Htio bih samo dvije stvari da ne ostanu nerazjašnjene. Ja bih zamolio da ne pravimo devalvaciju, općenito, evo ja, kao ministar, vama zastupnicima u Parlamentu da ne pravimo devalvaciju zaključaka koje ne možemo realizirati! Danas sjedim tu, uvažavam ovaj parlament, imamo dosta posla, već sam večeras trebao biti u Banja Luci, sutra imamo sjednicu Fiskalnog vijeća i zajedničku sjednicu vlade itd. Normalno da ono za što smo ustavno nadležni da to i radimo. Ako mene zadužujete za neke stvari, ja bih vas zamolio promijenite Ustav i da dobijem tu nadležnost, pa da to mogu uraditi. Nešto iskoordinirati mogu, nešto mogu iskoristiti mehanizme kao, ne znam, Upravni odbor Uprave, nešto kao član Fiskalnog vijeća itd.

Ali u tom kontekstu želim reći dvije stvari. Da ne pravimo paniku u BiH jer je stvarno nema. Da su ovakvi mehanizmi bili u drugim zemljama, u Americi – ne bi bilo kod nje krize. Ali najlakše je drugom propisivati mjere restriktivne, a to kod sebe ne raditi. U njih nastala hipotekarna kriza iz razloga što su za jedan isti objekt dizali po 10 kredita, a kod nas kada dođete u banku da dignete kredit na, ne znam, vašu vlastitu kuću mora biti tri puta sudska procjena veća nego što se odobrava kredit. Mislim da sam s time sve pojasnio.

A kada su u pitanju rezerve i osiguranja? U Engleskoj je obavezna rezerva banaka 2%, kod nas bila 18%. Vidite da sama činjenica govori o odnosima. Može se postaviti pitanje zašto je kod nas bilo 18% i kako to da sada može biti 14% kada smo ga već usvojili? Ulazimo u drugu sferu pitanja i odgovora koja ulaze u čistu struku i bankarskog i financijskog sustava i ja ću dati samo jedan odgovor. Jedan je currency board; a drugi, to nam je jedini mehanizam, kada želimo da upravljamo makroekonomski gledano sa vanjskim računom. Ako vidim u strukturi zaduženja građana u banaka, zaduženja ukupnih banaka, da prednjače građani! Šta rade građani? Kupuju auta, kupuju moderne namještaje itd., roba dolazi iz uvoza, i ja onda podižem nivo osiguranja banaka. Znači, smanjujem im plasmane da ne daju građanima da se ne zadužuju vani. To je jedini instrument koji imam. A često puta kada sam razgovarao sa MMF-om i kada smo

raspravljadi o deficitu tekućeg računa, onda oni kažu nama onako na svoj način - zabranite. Kako će ja zabraniti građanima da kupe auto koje je iz uvoza, a neće domaće? Znači, mogu samo nekim indirektnim mjerama kao što je evo povećanje osiguranih rezervi u banaka tako da oni imaju manji plasman nego što ...

Kako pokušati napraviti da povećam plasmane u korist privrede? Evo, to je ono pitanje o kojem mi trebamo raspravljati. Kako stvoriti ambijent u BiH da se više isplati raditi, da se više isplati otvoriti tvornicu automobila u BiH nego u drugoj zemlji? To je pravo pitanje koje moramo napraviti.

Raspravlјat ćemo vrlo brzo, nadam se, o proračunu. Zbog usvojenog Zakona o doprinosima u Federaciji, 3% nam više proračuna treba u masi nego što je trebalo prošle godine. Nije to poruka investitora. Socijalni teret je vjerovatno velik. Ljudi vjerovatno bili primorani na to, ali to su mjere koje su indirektne, koje imaju negativne reflekse i u ukupnom kontekstu mjera mislim da se o tome treba trošiti energija, na jedan takav način voditi reforme, ići u proces stabilizacije i pridruživanja i stvoriti ambijent u BiH, po cijenu vlastite žrtve, u određenom periodu da pridobijemo strane investicije. Koliko se god neko bojao kapitala, ja kažem da ni jedan kapital nije ..., ima samo prljavi i čisti kapital, pošten i nepošten, i za svaki pošteni kapital dobro došao u BiH. Stvorimo mu ambijent da mu je bolji ambijent u BiH, da ga ovdje investiraju, onda ćemo ... ljudi, povećati makroekonomski pokazatelje i izaći iz krize. I to je prava stvar i tako možemo raditi.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Vrankiću.
Uvaženi zastupnik Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Ja bih samo kratko replicirao. Rekao je, istina da su obavezne rezerve u Engleskoj i Velikoj Britaniji 2%, ali istina je, isto tako, da tamo država garantira za sve depozite u ukupnom iznosu. Isto tako, ja ne sumnjam da Vijeće ministara ne zna i ministar da ne znaju šta treba ali sve ovo što je ovdje ministar ispričao da se to stavi na papir, da se o tome informira Parlamentarna skupština kao najviše zakonodavno tijelo ove države. Ja mislim da to ne treba smetati ni ministru, ni Vijeću ministara i da je upravo naše ustavno pravo da obavezujemo Vijeće ministara na ovakve stvari u ovakvim situacijama.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Doliću.
Replika, uvaženi zastupnik Ivanković.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ja u biti želim podržati sve ovo što je ministar kazao. Znači, stvorimo ambijent da dodu investicije. Vladajuća šestorka, poslušajte ministra kojeg ste izabrali, daj da to što prije dobijemo

i da imamo investicije. Jer bez tog ambijenta očito ih neće biti. Ja sam voljan pomoći gdje god treba, koliko god treba, da to uradimo a, evo i kroz određene zakone, kao što je zakon o zaštiti domaće proizvodnje to pokušavam ...

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem na pomoći.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja cijenim kada Vi zaključite raspravu ali zaista sam pritisla dugme na vrijeme da se prijavim, više kao replika nego kao diskusija.

Ja sam s pažnjom slušala ono što je kolega Dolić pročitao iz papira. Naravno, ne ulazim u detalje i ne bih komentarisala ali imam potrebu, zaista, i kolegi Doliću i kolegi Ivankoviću na dio diskusija koje su se odnosile na obavezne rezerve da pomenem samo da obavezne rezerve služe za kontrolu multiplikacije depozita, a ne za obezbjeđenje sigurnosti depozita u bankama itd. Dakle, kada govorite o tom instrumentu, malo se fokusirajte u tom pravcu.

Drugo, kada je riječ o samoj sigurnosti depozita na koju ste se obojica pozvali u svojoj diskusiji, ja se sada referiram samo na diskusije koje su bile od strane dvojice kolega, ja bih vas samo podsjetila. Po definiciji, možda i malo više pratim, naravno, i moram to da radim i samo da vas podsjetim da finansijska kriza, odnosno ova recesija svjetske ekonomije nije počela u oktobru, nije počela ni u junu ove godine, ona vuče svoje korijene, a od kada. Uzmite tačno stenogram sa sjednice Parlamenta kada sam uputila po hitnom postupku Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osiguranju depozita, sa prijedlogom da se povećaju depoziti. Ja vas molim da uz taj stenogram, od kada su počeli prvi znaci manifestacije te krize, uzmete i onaj listing koji počesto neko zna tražiti da vidite kako ste se dvojica odnosili prema tome.

Ja se izvinjavam što ovako govorim ali hoću da skrenem pažnju na to koliko se nekada sami dovedemo u poziciju iz dnevno-političkih ili nekih drugih razloga, koliko se ponekad sami dovedemo u poziciju da izvlačimo adute iz nekog džepa odakle im nije mjesto. Ja se izvinjavam što sam morala ovako govoriti ali, evo, ako treba i tačno, ja će vam reći i datume i znam tačno stanje na listingu kako je ko glasao.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Dolić, replika.

RIFAT DOLIĆ:

Prvo, sad ču reći, profesorica je obično vjerovatno navikla da daje lekciju studentima. Ja nisam student, ja sam studije davno završio. Oko toga, možda, praktično se s tim manje bavim nego ona. Ja sam siguran, evo možemo i provjeriti, tada da nisam glasao ni protiv nijednog zakona koji ima logike ekonomiske, jer mi je bar to struka. To sam siguran da nisam glasao. Ali hala Bogu da i mi znamo od kada datira početak finansijske krize itd., pratimo i mi, iako nismo profesori.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 13. točku dnevnog reda:

Ad. 13. Prijedlog zaključaka Povjerenstva za promet i komunikacije u povodu rasprave o točci: Aktualna situacija u RTV BiH i sprovodenje reforme Javnog RTV sustava u BiH

NIKO LOZANČIĆ:

Povjerenstvo za promet i komunikacije 24. listopada dostavilo je Prijedlog zaključaka iz ove točke. Vi ste prijedlog ovih zaključaka dobili.

Otvaram raspravu.

Predsjedatelj Povjerenstva, uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ja ču ovaj put samo da dam nekoliko komentara kao predsjedavajući ove komisije, a poslije ču se javiti, tako da kažem, u ličnom svojstvu kroz diskusiju, i to dvoje ču odvojiti da se ne bi pomiješalo.

Dakle, vi ste dobili zaključke. Na raspravi na Komisiji koju smo imali, mislim u tri navrata, ovo bi bio nekakav rezime i mogu da kažem da je većina ovih zaključaka prihvaćena jednoglasno, uz napomenu da su neki zaključci usvojeni preglasavanjem. Ovo ističem 'preglasavanjem', jer je na početku ove, nazovimo je krize, jeste to kriza ozbiljna, i ja bih rekao čak i politička kriza, što je loše da je tako, do toga došlo na samom početku i osnovni moto pokretanja cijele ove krize je bio baziran ili zasnovan na tome da je jedan član jednog naroda u Upravnom odboru bio preglasan. Dakle, ostali su glasali zajedno, a jedan član je bio preglasan.

Kada su u pitanju tačke 5. i 6., moram da kažem da su glasali samo bošnjački članovi Komisije, da budem direktni i jasan, nijedan Hrvat i nijedan Srbin nisu glasali za ove zaključke. Imajte to u vidu, a ja ču svoj lični odnos prema ovome i ovim zaključcima i cijeloj ovoj situaciji iznijeti ukoliko bude potrebe i ukoliko budemo diskutovali na ovoj sjednici o ovom pitanju.

Hvala vam lijepo. Dakle, ovo je u svojstvu predsjedavajućeg Komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović, replika.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja želim samo da ispravim krivi navod. Naime, predsjedavajući ove komisije je rekao da zaključke pod brojem 5. i 6. Komisije, odnosno u zaključcima 5. i 6. u glasanju nisu učestvovali predstavnici srpskog i hrvatskog naroda, što nije tačno. Oni su učestvovali ali su se izjasnili na Poslovnikom propisani način. Prema tome učestvovali su u glasanju, ali su bili ili protiv ili suzdržani.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Husein Nanić.

Nije replika. ... Ima li neko za repliku, nisam viđio.

/zajednička diskusija/

BRANKO DOKIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... da su preglasani. Molim vas nemojte iskrivljavati. Jasno sam rekao da su predstavnici druga dva naroda preglasani.

NIKO LOZANČIĆ:

Uračunao sam Vam repliku.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala vam. Ma, neka ste, hajde.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja bih htio dati doprinos raspravi, kroz ovu tačku dnevnog reda, sa jednim osvrtom da smo mi ovdje imali zaista nekoliko puta raspravu o stanju u BHRT-u kao servisu, sa određenim

prijedlozima zaključaka – 12, koliko se sjećam, u prvoj raspravi, i na kraju smo zaključili to. Evo, sada imamo, također, osam ponuđenih zaključaka vezano za stanje u BHRT-u. Preglasani ili ne preglasani, uglavnom stanje u BHRT-u nije dobro, stanje u sistemu nije dobro. Ono što smo se mi kao Parlamentarna skupština uvukli u te probleme, također, ja smatram da nije dobro i da trebamo prebaciti odgovornost i zadatke za izvršavanje i ovih zaključaka i onih prethodnih i rješavanje statusa u BHRT-u na ljudе koji su za to i odgovorni, i po Ustavu, i po zakonu, i po platama koje primaju.

Ovdje je nešto što je rečeno, ja želim samo još da pomenem, tražeći da ne izazivam priliku za repliku. Kao što ovdje je priča da je neko preglasan ili većina ili manjina, u odlukama Upravnog odbora najveći problemi upravo iz tog proizilaze da je predstavnik konstitutivnog naroda, jednog od konstitutivnih naroda, u Upravnom odboru potpuno ignorisano njegovo mišljenje i preglasavan cijelo vrijeme. I ona ima za posljedicu značajno ovo stanje koje je u BHRT-u.

U tom smislu, ja bih samo kao član Komisije koja je vodila ove razgovore, dugotrajne, mi smo se bavili nekakvим ispitivanjima, na kraju, sada imamo i Izveštaj revizije, imamo Plan sanacije, zamolio bih Parlamentarnu skupštinu da više ovaj problem, očekivao sam to da će reći i predsjedavajući Komisije, da više ne vraća na Komisiju. Stvarno, ja više ne vidim smisla ikakvog da mi više o tome raspravljamo.

I, ja nemam rezervi prema ovim zaključcima, ovo su mogući zaključci koje je potrebno usvojiti da damo odgovornost i zadatke članovima i Upravnog odbora i menadžmentu servisa i imamo nove činjenice koje su se desile, koje ukazuju na ispravnost prethodnih zaključaka koje je donosila Komisija vezano za odluku suda o nalogu za vraćanje direktora na posao i odluke ombudsmena itd. Ne bih sa ovim. Znači, pokušavam da ne izazivam replike daljnje, ja bih, znači, lobirao kolege poslanike da završimo priču sa BHRT-om usvajanjem ovih zaključaka i da damo odgovornost ljudima koji su izabrani, a da kroz njihove izveštaje tražimo odgovornost ukoliko budu uspješni ili ne budu uspješni.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li replika? Replika, je li?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Redovna diskusija.

Uvaženi zastupnik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Pa dvije stvari. ... Ja se slažem da se ne vraća na Komisiju jer najbolje bi bilo da Komisija nije o ovome raspravljala. Imali bi bolju situaciju. Ona je dodatno zakomplikovala stvar i dovela nas u situaciju da umjesto da popravi stvar i relaksira i da doprinos raspravi, ona je sa ovim zaključcima na Komisiji dovela do ovoga do čega je dovela. Znači, tu sam saglasan ali iz ovih razloga da se to više ne vraća na Komisiju.

Druga stvar, nema nikakvog plana sanacije. Nikakvog plana sanacije BHRT sistema. Mi smo juče na Komisiji za finansije upoznati sa još poraznijim činjenicama i još težem stanju da tamo, prema informacijama predočenim juče na Komisiji za finansije, Sveti Petar ne može utvrditi finansijsko stanje. Pod jedan, da se tamo ne zna ni čije su zgrade, ni imovina, ni ostalo, a Komisija je provodila operaciju spašavanja redova Rajana znajući šta sve iza toga стоји. Umjesto da objektivno posmatra stvari, da ih ne komplikuje, da da doprinos, jer je ovdje, ovo mene sve podsjeća na ono iz vremena bivše Jugoslavije kad se branilo nešto zbog nečega što je bilo neodbranjeno. I ovde svi vide da nešto, što na neki način, jednu vrstu politike ne treba braniti, ona ide dalje. Nepojmljivo, nerazumljivo da menadžment koji je doveo do svih ovih problema odjednom izvrće stvar, iako svi znamo nadležnost i Upravnog odbora i svega. Umjesto da objektivno otvorimo raspravu i vidimo kako ćemo izaći iz toga, mi branimo jednu, uporno branimo jednu politiku koja je neodbranjiva. Ali dobro, hajde da vidimo na što će izaći.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Selim Bešlagić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, ja sam bio u cilju, pošto sam član ove komisije, i moram da kažem da je Komisija dobila vrlo težak zadatak. Malo, malo pa se njoj vrati da raspravljamo o nečemu što mi se čini da je gospodin Džaferović rekao, kad smo donosili neke zakone o sudstvu, da smo nešto uradili, a nismo pripremili to sudstvo za izvršavanje, pa smo onda morali vratiti one delinkvente koji su neuračunljivi ponovo na sud, je li.

Isto, također, kada se formirala Korporacija, odnosno kada se formirao Javni TRV servis, nismo tada rekli koja su to finansijska sredstva da se to obezbijedi. I šta se sada dešava? Dešava se da jednostavno ova televizija vuče dugove od Federalne televizije, od ovoga, od onoga i što je bilo sada? Postavljen je Upravni odbor. Upravni odbor vrši smjenu generalnog direktora dan prije njegovog isteka. Mi smo to prihvatali kao činjenicu, jer smo smatrali, hajde eto, menadžment može izvući iz te situacije, pa su onda doveli ovde novog direktora koga smo prihvatali ali ne prođe ni godina i po a Upravni odbor ponovo smijeni menadžment. Mi smo postavili pitanje: 'Do kog vremena ćete smjenjivati direktore?' Tako da ne ulazimo u tu, ja bih rekao, genezu što se sve dešavalо, jer tamo se ne može riješiti nešto i nije ovaj menadžment kriv kada je to od momenta formiranja došlo do ovog vremena. Reviziona komisija je konstatovala da je ovaj menadžment izvršio svoju ulogu. Da je poboljšao stanje ali da su dugovi koji nisu pokriveni da oni se faktički vuku od vremena koje idu tamo.

I druga stvar, mislim da smo mi, ovi zaključci kao što je rekao i naš predsjedavajući, ovi su zaključci, mislim, hajde od ovih osam zaključaka, njih je šest doneseno jednoglasno. Mislim

da je i ovaj zaključak 7. jednoglasno donesen, jer ... izmijenjeno. Ali je činjenično stanje da smo u međuvremenu ... ono što smo tražili od ombudusmena, što smo tražili, očekivali smo da će se desiti. Nisam vjerovao isto kao što ni gospodin Slavko Jovičić nije vjerovao da će sud donijeti tako brzo odluku. Ja ne znam kako je ta odluka došla ali je sud donio odluku koja je takva kakva jeste. Ja je ne diskutujem. O odluci suda ćemo diskutovali kad budemo raspravljali o sudovima itd. Ombudsmen je dao svoje, što govori da je Komisija, sad govorim Komisija, bez razlike kako smo glasali, imala dobru namjeru kada je rekla i predložila bila menadžmentu da stavi, ja bih rekao, na čekanje tu svoju odluku da se stvari malo smire i mislim da su zaključci Komisije išli u tom pravcu.

I još jedna stvar koja je vrlo bitna. Mislim da bez razlike koga stavili, ako ne budemo riješili ono što je vrlo bitno, a to je finansijsku stranu, mislim da ćemo staviti još jednog direktora, pa ćemo onda promijeniti možda i Upravni odbor ali te stvari će se prolongirati upravo za onaj gubitak koji se vukao od momenta, hajde da kažem, do toga dok se ne formira ta korporacija.

Mi smo u tom smislu i predložili, i to je taj prvi zaključak gdje se ja s vama slažem, gospodine Kalabiću, mi smo ovde rekli, odnosno gdje je ono bilo, da Upravni odbor BHRT-a treba da realizuje sve zaključke sa 32. sjednice, jer je tamo rečeno, a to znači da napravi program sanacije i da predloži ga i da dostavi prije nego što budemo raspravljali o budžetu institucija BiH. Zašto to govorim? Govorim iz jednog prostog razloga što nije bilo nikakvih pritisaka ni na koga i nemojte nas okrivljavati. To su bili naši stavovi itd., u kojima nije bilo preglasavanja, nego je bilo glasanje koje je takvo bilo i mi smo rekli da je potrebno da Federalna televizija, odnosno državna televizija ili, hajde da kažemo, TVBiH napravi program sanacije i da izade pred ovaj parlament i da Parlament odobri sredstva.

Ja sam ovih dana pokušao da dobijem neke samo podatke. Korporacija TV Republike Srbije od države ima benefit od 50 miliona eura. Televizija HRT-a, Hrvatska televizija ima benefit 350 miliona eura. A to je ono što smo rekli: kako ćemo izvršiti digitalizaciju i kako ćemo u Evropu ako ne budemo i mi, kao Parlament, dali nekakvu saglasnost za određena sredstva koja bi mogla ići, uz napomenu da se pitanje dugova koji nisu dugovi menadžmenta koji je sad ili koji će sutra ...

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme, prekoračili ste vrijeme za repliku.

SELIM BEŠLAGIĆ:

...treba da se riješi u vremenu koje dolazi.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Iako nisam siguran kome ste replicirali.

Ima li još replika?

Uvaženi zastupnik Kalabić još jedna replika, druga.

DRAGO KALABIĆ:

Pa ništa, kad smo već, meni je žao što raspravu jučerašnju ne možemo prenijeti ali, evo, bili su kolege sa Komisije za budžet i finansije kada je jedan od finansijskih direktora te kuće odbio da dođe na Komisiju. On neće uopšte da dođe, on nema šta sa nama raspravljati. Kada je predstavnik revizorske kuće ... rekao šta je nemoguće tamo, kako možete govoriti o programu sanacije, kada menadžment neće uopšte da se upusti u završetak te priče oko uvida u stanje u toj kući. Kako je moguće da se pojavi 5 miliona prikrivenih obaveza? Kako su moguća i kako hoće da se navuče ovaj parlament da kupi mačka u džaku, na neki način, a fino je juče rečeno kako su neke kuće izašle iz te situacije. Dok su neke spavale, neke su izašle uz mučne scene i sve ostalo što je išlo i rečeno, primjedbe ljudi koji nisu htjeli i od strane Upravnog odbora. Zašto neki ljudi neće da učestvuju i posledice tog neučestvovanja su potpuno vidljive i potpuno jasne. To smo čuli od ljudi juče. Ne možete, kaže, tamo kad pritisne dugme, ne zna niko šta će izaći. Ali je to namjerno tako napravljeno i ljudi su se ogradili. Znači, da bi uopšte razgovarali o sanacionom programu, neko mora učestvovati u priči da kaže šta se tamo dešava. Kako je moguće da ljudi knjiže kao prihod od Vijeća ministara milion maraka koji nisu dobili i koji, vjerovatno, pitanje je hoće li dobiti, a ljudi knjiže, a istovremeno svoj prihod od satelitskog programa nikome ne objašnjavaju zašto ga nisu naplatili, gdje im stoji, dok su puno manje televizijske kuće puno veći prihod knjižile i upisale ga. I tako, da ne nabrajam. U nekoliko navrata smo te stvari, ovdje o njima govorili.

Znači, bez te situacije, bez uvida, a ja pitam zašto? Zašto menadžment ne želi da to predoči, zašto neće da kaže šta su to obaveze, kolike, o čemu se tu radi, pa tek onda da vidimo šta ćemo sa tim? Ali bez uvida i odbijanja, jer ima zaštitu taj menadžment nekoga i on ne želi! Znamo i o nadležnosti, kakve su nadležnosti Upravnog odbora, kakve su nadležnosti menadžmenta. Ko ima čemu pristup i ko za što odgovara. Nemojte da to brkate. Mislim, trebamo i tu biti realni.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ovo je više malo jedan komentar. Ja zaista ne želim da učestvujem kao poslanik ni u kakvom, pod navodnicima, brkanju ili zaštiti nekakvog menadžmenta pod nekakvim drugim pitanjima ili interesima itd.

Ovdje, upravo ovi zaključci to ne traže i ne rade. Oni su jasni. Jasno piše na koga se odnose i u tom smislu će pomoći i nama poslanicima da savjesno svoj posao završimo po ovom pitanju i da tražimo, evo, odgovornost i od Upravnog dobora i od menadžmenta itd. Mi nismo imali mogućnost da na Komisiji pričamo o ovom izvještaju o reviziji. Ja bih volio da jesmo. Nismo imali. Za to ima nadležna komisija. Kad dobijemo stav po pitanju revizije, odredit ćemo se. Nadam se da ćete ga kvalitetno pripremiti. I u tom smislu, on ne treba da utiče na ukupno ovo stanje. Ovdje mi imamo Upravni odbor pred sobom koji ima puno problema, evo i menadžment i Upravni odbor neke stvari zajedno su napravili i imamo situaciju takvu, imamo ponuđene

zaključke. Znači, ja zaista nisam za to da se te stvari miješaju i one nisu izmiješane u ovim zaključcima, one su jasne i o njima, mislim da kada imamo opredjeljenje, imaćemo jasniji stav.

BERIZ BELKIĆ:

Predsjedavajući, ispravka netačnog navoda.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, evo, da dam svoj doprinos malo ovako ovoj priči o ovome *šta je starije kokoš ili jaje* ovdje. A ispravak netočnog navoda je da moram reći, prvo, ne znam čime je ovo povjerenstvo bilo izazvano da nam ponudi prijedlog ovih zaključaka. Od koga su dobili zadaću, od ovog doma ili povodom nekog izvješća ili povodom neke informacije ili povodom nekog zakona koji je u proceduri? Povodom čega je Povjerenstvo uopće raspravljalo ovo o čemu je raspravljalo? Neću da kažem da je loše što su raspravljali.

Ovde je čitav niz, ja moram reći da se ne uvrijede članovi Povjerenstva, čitav niz kontradikcija u ovim prijedlozima zaključaka. I usvojiti ove zaključke u paketu bi bilo prihvaćanje, naše prihvaćanje da uletimo u zamku u koju je neko gurnuo Povjerenstvo. Što nam ne kažete ko vas je gurnuo u to? Odakle vam potreba da raspravljate o ovome? Jeste li zatražili informaciju Upravnog odbora o ovome? Niste. Niste, niste, samo polako. Od Upravnog odbora tražimo odgovornost i ovaj parlament jedini ima pravo tražiti odgovornost. Ovaj parlament ima pravo reći je li nešto nelegalno urađeno. Vi ste davali informacije javnosti da je Upravni odbor nelegalno smjenjivao. Ne znam ko vas je ovlastio, Povjerenstvo? Temeljem čega? To vi mislite kad vam odgovara nekad nešto, imate pravo. Pa ne trebate onda od Parlamenta tražiti ovo. Koristite i dalje to pravo. Nemojte nas zamarati ovim, jer ovo je zamaranje. Ovaj prijedlog zaključaka koji ste ponudili ovde, ovaj peti – Komisija smatra nešto. Kakva je komisija? Čuj, Komisija smatra nešto. Ovo su zaključci Parlamenta. Ako su prijedlog zaključaka Parlamenta, Zastupničkog doma, jer u prethodnom, kaže - Zastupnički dom Parlamentarne skupštine predlaže. To može biti nekakav prijedlog zaključaka.

Ovdje se ušlo u nešto što, po meni, nije apsolutno dobro da se uvlači ovaj parlament. Ja jesam za to da mi ozbiljno, na temelju ozbiljne informacije, raspravljamo o stanju u Javnom RTV sistemu, pa onda i u ovom BH servisu, uvijek i na svakoj sjednici. Ali principjelno, ne samo kad procijenimo u jednom trenutku da je ko neko evo ugrožen tamo u servisu. Ja sam neki dan, da bi se uopće pripremio, uopće znao o čemu će raspravljati danas, znači o ovoj temi, pozvao, po meni, jednog neovisnog, neko danas reče eksperta, stručnjaka, čovjeka koji je 30 godina ugledni, ja bar tako mislim, novinar, koji slučajno ne radi ni u jednom od javnih emitera u BiH, koji je nekad radio i ponikao na jednom od tih emitera i za vašu informaciju, koji, namjerno sam to htio, da objektivnu sliku steknem, nije Hrvat čovjek. Htio sam realnu sliku, da ja ne bih bio ponesen nekakvim, ne znam ni ja, emocijama krivim, da stvorim pravu sliku o stanju u tom našem Javnom RTV servisu. Čovjek mi je prvo rekao, nakon što smo se pozdravili, ... i rekao mi je otprilike ovako - u tom servisu ja sam svom prijatelju generalnom direktoru, evo, koji je smijenjen, pa kao nije smijenjen, pa ne znamo, vidjet ćemo šta je, ne znam ni ja, rekao: 'Šta ti je, pa ako te Upravni odbor neće, kakav je takav je, on je produžena ruka osnivača. Odakle ti uopće želje da dalje radiš s njima.' I stvarno ima logike, čovjek govori logički. Ali je onda rekao: 'Dok vi ne promijenite stanje odnosa ukupno, nema tog menadžmenta, ni upravnog odbora koji će napraviti tamo reda i koji će osigurati ozdravljenje tog Javnog RTV servisa.'

Imamo li mi volje i želje da uđemo u to, to je drugo pitanje. Ja imam, ali ne na ovakav način, moram reći iskreno. Znači, imam i volje i želje. Jedan od ovih prijedloga zaključaka, čini mi se da je to 7. je možda na tragu tog nekog mogućeg rješenja, ozbiljnog rješenja. Iako sam i ovaj ekspert – ne želim čovjeka ovdje profanisati, da tako kažem, jer mislim on je imao dobru namjeru, korektnu itd., pa evo cijenim tu njegovu dobru namjeru – on je razmišljanja sličnog. Predlaže meni, predlaže da Parlament formira nekakvu ekspertnu komisiju, pa sam mu ja rekao: Prijatelju, nemoguće je to jer ču ja predlagati svog eksperta, moj kolega Šefik će predlagati svog eksperta, moj kolega Dokić će predlagati svog i odmah to više nije neovisno ekspertno povjerenstvo. I ja više ne znam ko u ovoj zemlji može predložiti. A volio bih da ima neko ko će predložiti neovisno ekspertno povjerenstvo koje će neovisno, potpuno neovisno ali stručno utvrditi pravo stanje stvari, oko koga mi nećemo politički licitirati ovdje i dati prijedlog mogućih rješenja da i Javni RTV sustav i svi servisi u ovoj zemlji profunkcioniraju na zadovoljstvo svih nas koji govorimo da se brinemo o tim servisima.

Ovo sam iskoristio kao repliku, jer mislim da imam prijavljenih rasprava, znam koliko ima prijavljenih rasprava, vidim da ima i replika, nisam siguran da ćemo načinima rasprave kako smo krenuli pomoći ovom, ni servisu ni cjelokupnom sustavu. Ali evo, ako mislite da treba, možemo nastaviti.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Džaferović, replika. Je li na netočan navod ili na diskusiju?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam, iskren da budem, malo iznenađen vašim poimanjem uloge parlamentarnih komisija. Parlamentarna komisija ima obavezu da prati stanje u oblasti za koju ona postoji i da ide sa prijedlozima prema Parlamentu i ono što mi danas ovdje imamo su uglavnom prijedlozi prema Predstavničkom domu koji treba da kaže - dobro je ili nije dobro. To je, dakle jedna stvar.

Druga stvar, ja se slažem sa Vama da Upravni odbor treba da radi svoj posao, da je Upravni odbor ekipa ljudi koja je poslana od ovog parlamenta da radi svoj posao dole u ime Parlamenta. Ali ja ču samo sad nabrojati nekoliko činjenica. Da li je uredu da čovjek koji je imenovan na mandat od pet godina na jednoj sjednici Upravnog odbora, kaže se, tačka dnevnog reda – smjena direktora, aut? Bez ikakve procedure, a mandat je pet godina, pazite!? Nema utvrđene odgovornosti, ima priče, ali nema komisije, nema utvrđene odgovornosti. Da ja elaboriram dalje, kaže parlamentarna komisija: nemojte to raditi, vratite to. Kažu: mi to ne poštujemo. Kaže ombudsman: ljudi, nije to uredu! Ni ne razmatraju! Kaže Sud BiH, hej Sud: vratite čovjeka na posao. Kažu: nije nam jasno na koji posao.

Ja sam samo iznio ove činjenice, pa upitajmo se mi sada koga smo mi dole izabrali da nas predstavlja ili da provodi interes ovog parlamenta u Javnom RTV servisu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi zastupnik Šemsudin Mehmedović, replika.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Ja sam pomno slušao Vašu repliku ili skraćeni oblik diskusije koji ste imali i moram biti iskren da sam također iznenađen Vašim poimanjem uloge komisije. Naime, mi smo kao Komisija dobili zadatak od Kolegija, koliko se sjećam, da razmotrimo ovu situaciju vezano za stanje na BHRT-u. S druge strane, ne znam na osnovu čega bi zastupnici trebali da traže od bilo koga saglasnost za javne istupe po bilo kom pitanju. I treće, kao član Komisije smatram se odgovornim ako bilo šta ne poduzmem, a čini mi se da bi svako od nas trebao u skladu sa Zakonom o Javnom RTV servisu, BHRT-u, član 29. koji govori o osnovnoj ulozi Upravnog odbora, odnosno njegovim ovlaštenjima i zadacima. Pa pod tačkom k) kaže se: 'Predstavlja Parlamentarnoj skupštini BiH i javnosti godišnje finansijske planove i planove programa i izvještaje o realizaciji tih planova.' Evo, ja sam dvije godine u ovom domu, ne sjećam se da smo ijedanput razmatrali ovo pitanje, iako je to zakonska obaveza Upravnog odbora. Samim tim bi trebalo pokrenuti pitanje odgovornosti Upravnog odbora pred ovim domom kao osnivačem ovog servisa.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, prvo replika. Predsjedavajući Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ:

Ne sporim ja vama pravo, uvažene kolege, da se iznenadite mojom raspravom i mojim istupom ali ne znam što ste iznenađeni što sam ja iznenađen istupom Povjerenstva. Znači, jedan standard vi imate za se, a drugi za ostali svijet, na to sam ja reagirao. To jeste problem, morate imati principe iste. Znači, jedan standard morate imati za sebe i za mene, ja nastojim imati isti standard i za vas i za sebe. Znači, nisam se iznenadio što ste vi uradili ovako kako ste uradili. Ali ne opravdavam način, samo sam to rekao.

Ne znam kojom odredbom Poslovnika, koju odredbu ste crpili da biste govorili, da biste donijeli zaključak kojim obvezujete Upravni odbor da poništi odluku. Povjerenstvo je to radilo. Ne znam kojom odredbom Poslovnika ste to ovlašteni. Imate pravo predlagati ovdje Parlamentu, to je jedna dimenzija, ali ja sam govorio da ste vi to predlagali i da ste trezili od Upravnog odbora, ne od Parlamenta, nego ste tražili od Upravnog odbora puno prije nego što ste dostavili informaciju ovom parlamentu. Da budemo korektni, znači nemate to pravo koliko god vi mislili da imate pravo, niti ima pravo uvaženi ombudsman Pašić, kao pojedinac, iznositi stajalište u ime Institucije ombudsmana. Nema ni on pravo, ali čovjek očigledno koristi to pravo, što ćemo sad! Zato trebamo tranziciju te institucije, treba nam druga institucija ombudsmana. Ali ok, on je to koristio puno puta dosad, pa dobro šta ćemo, evo očigledno ne funkcioniра to.

Imamo puno toga što nije uredu, znači nije uredu, očigledno. Mi možemo govoriti o radu Upravnog odbora Javnog RTV servisa. Imali smo mi njihove informacije, pa smo imali informaciju da predsjednik Upravnog odbora, ja ću vas malo podsjetiti, sjedi ovdje, a menadžer sjedi gore. I nakon što je predsjednik Upravnog odbora podnio informaciju, menadžer je i tad pokazao koliko on drži do tog Upravnog odbora kojeg smo mi poslali da upravlja tim servisom. Pa je tražio da on da posebnu informaciju, jer on ne uvažava Upravni odbor. Hoćemo li i to prihvati kao pravilo rada? Znači, ne možemo to. Znači, ja jesam za to da mi ocjenjujemo rad i domete Upravnog odbora i samo to, a Upravni odbor ima ovlasti da ocjenjuje rad menadžmenta. I da ga i imenuje i da ga i smijeni. Prema tome, zato smo ga mi poslali tamo. Ili ćemo mi to ovdje raditi? Onda moramo promjeniti zakon. Znači, govorim samo o principima, poslovnički i inače principima u skladu sa zakonom o kome govorim.

BERIZ BELKIĆ:

Marković, replika.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Da informiram zastupnike. Prijavljeni su uvaženi zastupnici: Jovičić, Rajilić, Bećirović, Džaferović, ustvari to je bila replika; za raspravu je prijavljen Živković, Jukić, Dokić, evo to je, evo i Kalabić.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika se ne odnosi na izlaganje gospodina Lozančića, uz to da kažem da se s jednim dijelom njegove diskusije, odnosno repliciranja slažem, nego se odnosi na prethodne dvije diskusije.

Neshvatljivo je da se ovdje putem zaključaka, putem raznih nastupa i elaboracija koje je činila do sada Komisija pokušava na sve moguće načine, odnosno jednog dijela Komisije ... da se menadžment ove kuće, da kažem, zaštiti i da jednostavno se sva, ama baš sva odgovornost skine sa njega. Ali ćemo odgovornost prebaciti i na Upravni odbor, pa evo i na Parlament i na Vijeće ministara i na sve one koji nisu poduprli rad te kuće. A imali smo u nekoliko prethodnih izvještaja i u nekoliko prethodnih diskusija o ovoj kući situaciju da je jasno i nedvosmisleno da je ta kuća u finansijskom bankrotu. Da je potpuno organizaciono i tehnički neorganizovana i da ima velike probleme u svom poslovanju. To smo čuli od predstavnika Upravnog odbora i od, u nekim izvještajima, evo ove komisije, i ja sad zaista se pitam koji je cilj i koja je namjera da se menadžment koji je prvi odgovoran i zadužen da pozitivno i dobro organizuje i poslovanje i rad te kuće, koji je podbacio, da se tako izrazim, i koji nije izvršio svoju ulogu, treba ga sad zaštитiti i amnestirati od svake odgovornosti, a Upravni odbor proglašiti krivim koji je tražio od tog menadžmenta da se objasni i kaže zašto se prikriva dug, zašto se nije prikazalo pravo finansijsko stanje, zašto mnogo drugih stvari na koje menadžment nije htio da odgovori? I sad na sve to treba smjenjivati Upravni odbor, treba tražiti nečiju odgovornost.

Da svedem i da kažem u jednoj rečenici. Ova kuća je definitivno u velikim problemima i ona će se naći po izvještaju za 2007. godinu, vidjećemo da je zapravo, rečeno jednostavno, u dubokoj metastazi svojih problema. A to što se pokušava sad pod nekakvim zaključcima i pod, da kažem, da čitamo između redova, da se priprema situacija da se u budućem budžetu za 2009. godinu provuku i, da kažem, podupru finansijski i svi ti gubici, da se pokriju iz budžeta svi ti gubici, e o tome ćemo tek da razgovaramo kad bude priča o budžetu i o tome ćemo tek da vidimo da li će ova institucija i da li će Vijeće ministara i uopšte poreski obveznici BiH pokrивati nečiju neodgovornost i finansijski pokrивati ono što je neko, vjerovatno, se ogriješio i o zakon i nije vršio svoju ulogu kako je trebalo da vrši. Da li ćemo mi to sad jednostavno reći, e, to je, Srbija daje toliko za svoj servis, Hrvatska daje, dajte da i mi damo! E, o tome ćemo tek da razgovaramo kad bude budžet i vidjećemo da li će to tako proći.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Selim Bešlagić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa evo, ja, pokušavajući da dovedemo na nekakav ton tolerantne diskusije i rasprave, nisam iznenađen diskusijom gospodina Lozančića, osim onoga što smo mi i u Komisiji jednu stvar rekli: da su ovo zaključci Komisije koji idu na Parlament i, što se prihvati kao zaključak, to je zaključak Parlamenta. Nije ovo, ovo uopšte nisu zaključci koje smo mi smatrali da će proći, zato smo i naveli gdje je prošlo jednoglasno, gdje je prošlo sa određenim, hajde da kažemo, preglašavanjem.

I druga stvar, državna televizija je državna televizija. Ovaj parlament, bila nam televizija u metastazi, mora naći rješenje ili za dobrog operatora da izlijeći tu bolest ili sa finansijskim sredstvima da riješi, ali da uspostavi i ustroji sistem koji će funkcionisati. Jer me je stid i sramota da TVBiH isključi se u 12,00 i nema je čitavu noć, a TVRS, TVS, TVH radi po 24 sata. Ako hoćemo, kao sistem, da imamo TVBiH, onda mi moramo kao Parlament donijeti takvu odluku, a ne opstruirati taj dio. Mene uopšte ne interesuju entitetske televizije, mene interesuje TVBiH. I ja sam tu jasan i glasan i kad bude rasprava o budžetu tu će biti još žešći u tim stvarima, ako menadžment televizije i Upravni odbor ili, bolje rečeno, Upravni odbor predloži program sanacije koji smo mi izrekli u tačci 1. da mora to predložiti. Prema tome, ja smatram da su zaključci koji su ovdje predloženi stvar ovog parlamenta, šta će usvojiti, šta će biti zaključak Parlamenta – sve što se ne usvoji, sve što se ne usvoji nije zaključak ovog parlamenta, to je rad ove komisije.

I začudio sam se što smatrate da Komisija nije radila. Ja bih zamolio gospodina Dokića, mislim da je on upravo insistirao na tim stvarima, da mi damo zaključke koji idu u Parlament, Parlament će usvojiti. A mi smo raspravljali to što smo dobili kao zadatak i zaključak.

I još jedna stvar, htio bih da budem jasan, ja bih zamolio članove Komisije da dolaze na sjednice Komisije, a ne da mi ovdje drže lekciju i predavanje. Jer ako mi dođemo na sjednicu Komisiju, a oni ne dođu, pa sad mi ovdje drže predavanje, mislim da to nije korektno i nije fer.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći prijavljeni za repliku: uvažena zastupnica Snježana Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ:

A znate šta, htjela sam da čekam diskusiju cijelo vrijeme i, evo, mislila sam da ne repliciram, ali sad je stvarno prešlo mjeru. Finansijska sredstva, Vi ćete se zalagati u budžetu da dobiju, ovakva kuća da dobije finansijska sredstva i imaće takvu raspravu u tom smislu. Pa to je sramota nevidena. Znači, ja ne mogu da shvatim da Vi možete to, kao gospodin koga ja stvarno poštujem, da kažete. Kuća kojoj smo mi, znači kojoj sam ja, evo, podvukla, 9. i 14. jula naložili šta treba da uradi i ona do sada do 11. mjeseca prstom mrdnula nije, Vi kažete trebate kuću sanirati. Ma, ide u stečaj, u stečaj poslati je, napraviti novu, ali ova ne valja! Ja to ne mogu nikako da shvatim.

Drugo, Vi kažete za Komisiju? Ma što da dolazim na Komisiju, pa sve što ne ide u prilog ove kuće, ja budem preglasana. Neću da dođem uopšte. Znači, mi kažemo trebalo bi ovako, ovako, ovako, ne, vi nemate pojma. Što pričamo o ombudsmenu ovdje, koji ombudsmen, hoćemo da pričamo da ga tri mjeseca biramo? Kako ovaj čovjek može uopšte išta da napiše, je li on legalan, legitiman? Pa jeste, koliko mu je godina, koliko mu je mjeseci već istekao mandat i može da piše šta hoće. Pa dajte, molim vas, pa imamo li mi uopšte mjeru prema ovoj kući? Hoću da vam kažem, evo ovdje sada, a ići ću na diskusiju, da ja molim na poslaničkom pitanju odgovor gdje se troše sredstva. Ovaj isti gospodin traži ponovo sredstva, on jednom poslaniku neće da pošalje gdje ih troši. Je li to sramota ove kuće? I mi trebamo nju da štitimo i da štitimo jedno ime i prezime ili pet imena i prezimena koji tamo sjede? I ne možemo da se dogovorimo i danima razvlačimo i danima neko nekog štiti, a kad mi progovorimo iz RS-a da je u RTRS-u sistem, odnosno RTRS uredi i da treba da se tamo prepiše i tražimo to zaključkom, onda kaže mi ne, treba sve da uđe u sistem pa ćemo vidjeti šta je. Što i druge televizije nisu sanirale svoje probleme? Nisu htjele, a mi, a vi niste pitali kako je bilo tamo kad su radnici otpuštani i kad smo mi poslanici zvati, pozivani, ne znam šta, što dopuštamo da se smanji broj zaposlenih u RTRS-u.

Hvala ljepo.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi zastupnik Ajanović, pa uvaženi zastupnik Bećirović.

EKREM AJANOVIĆ:

Na kraju, dobro je da je sad makar data. Prvo, treba poći od jedne činjenice, jer to svi poslanici trebaju da pođu od te činjenice, da je RTBiH poslije rata opljačkana. Opljačkana je legalnim putem – razbijanje te televizije na više sistema. To je, između ostalog, u Parlamentu Federacije učinjeno, gdje sam bio i ovo govorio što sad govorim. I kad je stvarana ta televizija, kad je stvarana negdje 63' godine, 64' godine, bio je strašan otpor stvaranju te televizije jer se smatralo da je dovoljno televizija u Zagrebu i Beogradu. I sada mi hoćemo opet da ukinemo televiziju koja je neophodna kao državna televizija.

A sad replika. Mi se ovdje zaklinjemo da gradimo pravnu državu. Osnovna premla je u pravnoj državi: kada doneše sud odluku da se ona mora poštovati! I prema tome, da smo mi pravi parlament, mi ne bi – da li je ispravna ta odluka suda ili nije, to će kazati drugostepeni sud, jer ne možemo mi kazati ako se neko žali na nju – ali da smo pravi parlament, mi bi istog momenta čovjeka koji predsjedava Upravnim odborom, rekao 'mene ne obavezuju sudske odluke', znači, on apsolutno radi protivpravno. I zato smatram, da bi se saniralo to stanje u RTV, da treba podržati ove zaključke koje je napravila naša ova Komisija za saobraćaj, i da druga stepenica bude da trebamo da smijenimo i Upravni odbor i menandžment i tek tada možemo da napravimo sanaciju te kuće.

Pa to radi, molim vas, to rade i u SAD-u, privatnu banku, ako ste gledali, oduzimaju joj rukovođenje, zato što je od posebnog interesa za državu i saniraju je da bi se zaustavila određena kulisa. A RTBiH od posebnog je interesa za ovu državu. I ne možemo se mi odnositi prema njoj kao mačehinskoj kući. Mi moramo pokušati i naći, a prošli menandžment je tačno naveo zašto je došao u tu situaciju. Došao je u tu situaciju, jer su uzeli sve od te RTV, a njoj ostavili radnike da se brine o njima. Prema tome, molim vas, ta se kuća mora sanirati, i to je mora država sanirati. Pa prema tome, i mi je moramo sanirati u budžetu. Da li se to nekome svidjelo ili ne svidjelo, mi to moramo uraditi.

NIKO LOZANČIĆ:

Drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković, replika na ovo, ali ispričavam se, prije je bila replika uvaženog zastupnika Bećirovića, ispričavam se, gospodine zamjeniče.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja moram reći, za razliku od svih prethodnih diskutanata u okviru ove tačke dnevnog reda, moje gledanje na ovu tačku dnevnog reda je nešto drugačije. Naime, pitanje BHRT, ali i nekih drugih medija, ja posmatram u kontekstu dvije stvari. I to sam već jednom rekao ovdje, pa je bila salva replika nakon te moje diskusije.

Prvo, u kontekstu nezapamćenog i neviđenog zastrašivanja i pritiska i na BHRT i na nezavisne medije u BiH. I drugo, u kontekstu jednog velikog urušavanja nezavisnosti medija u BiH. Zašto to kažem? Mi svi ovdje hoćemo u EU. Svi su ovdje glasali za potpisivanje i ratificiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Svi se deklarativno obavezali na provođenje tog sporazuma. Svi hoćemo sporazum, ali kada treba uvažavati ocjene, stavove i kriterije evropskih institucija, onda dođemo do određenog problema. Ako ovaj parlament ne može doći do zajedničkog stava oko nekih stvari, zašto barem ne uvažavamo stavove Evropskog parlamenta.

Rezolucija Evropskog Parlamenta od 23. oktobra 2008. godine u tački 27. vrlo jasno kaže šta je problem u BiH. Ja moram reći da neću uopšte da interpretiram taj stav Evropskog parlamenta, već ću ga citirati da bi izbjegao bilo kakve replike. Evropski parlament je, dakle prije nekoliko sedmica, doslovce rekao: 'Evropski parlament izražava zabrinutost zbog klime zastrašivanja medija protiv aktivnosti za zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda općenito,

koja preovladava u RS-u i traži od političkih lidera da prepoznaju značajnu ulogu koju imaju nezavisni mediji i nevladine organizacije u demokratskom životu njihovog entiteta.'

E, ovo nije moje mišljenje, ovo je stav, usvojeni stav u Rezoluciji Evropskog parlamenta. Hoćemo li ići ka EU, a negirati sada zvanične stavove Evropskog parlamenta? Ovo je sramota za državu kada Evropski parlament usvoji ovakav stav. Ali je ovo vrlo jasno markirano i od strane Evropskog parlamenta – gdje je problem u ovoj državi? Na ovakav način rušimo put BiH prema EU, i ja mislim da se mi trebamo pozabaviti suštini problema kada je u pitanju i BHRT, ali i drugi nezavisni mediji u ovoj zemlji.

I na kraju da završim sa još jednom rečenicom. Ne može se više o BHRT-u i o nezavisnim medijima u ovoj zemlji govoriti bez uvažavanja ovog stava Evropskog parlamenta. Da li se on nekome sviđa ili ne sviđa, to je druga stvar, ali mi idemo kao EU, potpisali smo Sporazum i, kolege, dozvolite da počnemo poštovati zvanične stavove i rezolucije onih organa prema kojima mi želimo, je li, da se integrišemo, da idemo itd.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, ja ču se poslije javiti za diskusiju, međutim replika je u vezi sa izlaganjem uvaženog profesora Ajanovića i potrebi da BiH ima televiziju, kao što to ima pa ste naveli Beograd i Zagreb da je to potrebno da ima i Sarajevo. Problem televizije BiH je što ja smatram da ovakva Vaša reakcija i reakcija političkih stranaka, bošnjačkih političkih stranaka, ako se tako mogu nazvati, sarajevskih medija ili medija koji imaju centre u Sarajevu, sindikata i slično, potvrđuje temu da je BHRT bošnjačka institucija i institucija sarajevske čaršije. Iz jednostavnog razloga što sve pare se nalaze tu, sa tim parama rukovodi menandžment, vidjeli smo način kakav je. I jedan Upravni odbor koji želi da napravi reviziju tih troškova, da stavi u zakonske okvire, bude napadnut, da ne kažem, i da kaže da ta sarajevska televizija treba da provodi bosansko-hercegovačku politiku u svom programu, a ne sarajevsku politiku u ovome programu. To je razlog zašto mi smatramo da to nije bosanskohercegovačka televizija.

I kad govori gospodin Bećirović o pritiscima, Vi sigurno imate pismo koje je Samostalni sindikat uposlenika Javnog RTV sistema u BiH saopštio, gdje kaže da Upravni odbor više nije dobrodošao u zgradu RTV. Jel' to pritisak na Upravni odbor, jel' to prijetnja? Kakav je to odnos između zaposlenih i institucija u istoj instituciji? To nije pritisak.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Evo replike ovim redoslijedom. Prvo, uvažena zastupnica Marković, pa uvažena zastupnica Rajilić, pa uvaženi zastupnik Prodanović, pa uvaženi zastupnik Dokić, pa uvaženi zastupnik Izetbegović, pa čemo onda opet redoslijed praviti.

MILICA MARKOVIĆ:

Ja sam tražila riječ za netačan navod, a netačan navod se odnosi na izlaganje gospodina Ajanovića, koji nama ovdje priča priču o RTBiH kao da mi u julu mjesecu nismo čitali izvještaje te kuće, gdje je bio ovaj izvještaj i menadžmenta i Upravnog odbora i ukupnog poslovodstva. I gdje se tamo lijepo kaže da, u Izvještaju Upravnog odbora, BHTV potpuno ima nerazjašnjene odnose sa Federalnom televizijom, naročito u pogledu marketinga, gdje je bila davno obavezana da organizuje svoj marketing, da organizuje službu. Ona to ništa nije uradila, nego je preko Federalne televizije angažovala privatne agencije pod vrlo nerazjašnjenim uslovima i okolnostima na koje su date velike pare za marketing te kuće. I vi nama sad pričate da to treba da pokrije država i da država stane iza toga. Ja vam ponovo kažem, država, odnosno zvanične institucije BiH ne mogu i ne bi smjele da pokrivaju ono što nije provjereno, gdje nije izvršena revizija i gdje nije dokazano, još uvijek, i potvrđeno da li postoji nečija odgovornost za nezakonito poslovanje, a vidjeli smo u ovom izvještaju da postoje indicije za određene stvari u poslovanju da su nezakonite bile, dakle da je bilo nezakonitog poslovanja.

Dakle, u takvim okolnostima i pod takvim uslovima, vi tražite da država bjanko pokrije samo nečiji gubitak i na tome se stavi tačka. Ja sam prije za to, ovo što je rekla koleginica Railić, ta kuća je pred bankrotom i nju treba svesti u zakonske okvire i u toj situaciji, a to je stečaj i likvidacija, i, ako je potrebno, osnovati novu, ali osnovati na zdravim osnovama. Ne možete vi nikoga ubjeđivati iz RS-a, kad kažem iz RS-a, onda mislim na poreske obveznike da treba neko da daje od svog ličnog dohotka, od svoje plate da finansira ono čime je prvo nezadovoljan, programskim aktivnostima i uređivačkom politikom, a da ne govorim o tome što sva javnost u BiH zna da je ta kuća već duži niz godina poslovala i radila pod vrlo sumnjivim okolnostima u situaciji da nije razjašnjeno i da nije dokazano.

Ja tražim da prvo izvedemo sve na čistac. Dakle, da vidimo ko je tu odgovoran? Ko je se gdje o šta ogriješio od zakona, kako je radio i poslova? Pa onda možemo razgovarati o tome da li ćemo taj dug pokrивati, da li ćemo tu kuću svesti u stečaj, da li ćemo osnovati neku drugu RTV kuću? To je sve stvar neke nove priče.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvažena zastupnica Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ:

Odustajem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Prodanović.

LAZAR PRODAVNOVIĆ:

Koleginice i kolege poslanici, zapravo, htio bih jednu kraću repliku, ispravku krivog navoda uvaženog profesora Ajanovića. Ali, zapravo, želim reći to, ovo što je rekao profesor, da je opljačkana televizija, Javni RTV servis BiH poslije rata da je rastakan – nije to, to nije tačno. On je samo konstituisan u skladu sa zakonom. I to je u interesu BiH, u interesu ovog parlamenta

i građana BiH da se dovrši konstituisanje u skladu sa zakonom. Dakle, imamo javne RTV servise entiteta, Federalnu i RS-a, RTRS, i da imamo državnu Javnu RTVBiH, i onda da imamo Korporaciju.

Nažalost, ja moram reći ovdje da se ne slažem još sa jednom konstatacijom koja je prisutna. A ona se odnosi na ovo: ja sam zabrinut načinom rada parlamentarne komisije, uz puno uvažavanje svakog člana. Ova komisija ne smije na sebe preuzimati funkciju koja je izvršne prirode, a ne kontrolne i zakonodavne kao dio Parlamenta, dakle kontrolne, a unutar Parlamenta zakonodavne. I u toj priči je do beskraja prisutna politizacija koja se odnosi samo na jednu marginalnu stvar u pogledima s kojim se susreće RTV servis.

Želim reći, potpuno je marginalno pitanje direktora bilo koje institucije, institucije na nivou BiH, u odnosu na provođenje programa i njenu stabilnost, bilo o kome se tu radi. Ne vjerujem u objektivnost institucija sve dotle dok mene brani Srbin, dok Bošnjaka brani Bošnjak. U ovoj državi ne brani se po nacionalnosti ... Ne vjerujem apsolutno, to je apsolutno politizacija. Čak dolazi do jedne sumnje koja je vrlo opasna za parlamentarce da sumnja u odluku suda. To je veoma opasno i zabrinjavajuće pitanje. Ja se neću, odluke suda treba poštovati, ali odmah moram reći: takve reakcije su vrlo sumnjive.

Komisija je izašla iz svog okvira, iz člana 45. koji definiše njen rad. Komisija ima pravo da vodi raspravu o onom što joj Parlament da za zadatak, a to su samo dva pitanja kad je u pitanju Javni RTV servis. To je izvještaj o radu Upravnog odbora, jer ovaj parlament imenuje članove Upravnog odbora. I drugo pitanje, da Parlament vodi raspravu o poslovanju Javnog RTV servisa BiH, u skladu sa izvještajem Kancelarije za reviziju institucija BiH i u skladu sa izvještajem nadležne komisije u Parlamentu. Svako drugo pitanje je potpuna inverzija ovih pitanja koja se odnose na to da Komisija traži izvještaje o radu Upravnog odbora, a da Upravni odbor treba da provodi politiku u skladu sa zakonom i sebi određenim mandatom koji tu ima.

Mi nikada nećemo riješiti pitanje vodeći raspravu, uvodeći čak jednu paradoksalnu situaciju da sindikat raspravlja o ovom pitanju. Dakle, gospodo, ja smatram da mi zalud trošimo vrijeme. Mi ovdje treba da postavimo pitanje, ovo je zapanjujuće, za mene je zabrinjavajuće da ovdje kada se vodila rasprava prošle godine je direktor sjedio na jednoj strani, a Upravni odbor na drugoj strani. Molim vas, Parlament ne može mijenjati direktora, Parlament može pokrenuti pitanje odgovornosti Upravnog odbora ukoliko on ne radi u skladu sa zakonom. Ako mi raspravljamo o promjeni direktora, mi preuzimamo ingerenciju i izvršne vlasti. Pa ne možemo to raditi! Kakvu mi poruku šaljemo građanima BiH? Mi želimo da budemo ... nema kapaciteta niti za kontrolni niti zakonodavni.

Toliko, samo, dakle protiv sam ovakvog izvještaja, pogotovo kada se on odnosi na personalnu zaštitu bilo koga. Ne želim govoriti, ja smatram da je jedna institucija mnogo značajnija od bilo kog pojedinca i da u toj instituciji treba dovesti u red način poslovanja, način organizacije, potpuno čiste odnose između Federalne RTBiH i Javnog servisa RTBiH. I u čitavoj toj priči, onda neće postojati ove dileme o kojima ja pričam. Ja ne želim da se izjašnjavam da li nam nešto treba ili ne treba. Ali, ja tvrdim, ovi koji se zalažu za ovaj dio priče, jedni su potpuno u pravu, drugi nisu, da mi rušimo Javni RTV servis BiH potpuno nesvesno! Ja ne želim u toj raspravi da utičem. Zato sam samo želio da kažem: ne slažem se u percepciji ukupnog stanja. Protiv sam rada Komisije na način na koji radi bilo ko, uz puno uvažavanje bilo koga. Komisija

je do beskraja ispolizirana, bavila se pitanjima koja joj uopšte nisu u nadležnosti. I to u javnosti nekoliko mjeseci vrtimo. Za godinu dana nismo nijedan ... i sad čemo sindikate, sad čemo barikade praviti tamo. Ništa nećemo učiniti da to kako treba funkcioniše.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, moja replika je kolegi Ajanoviću. Ja se nadam da je jedan dio njegove diskusije proizvod nepoznavanje u detalje stvari ili je možda po onoj jednoj filozofskoj misli, koja kaže: 'Svakome je očigledno da je hrast očiglednji od žira na hrastu ali ako se previše zagledamo u žir, on nam najednom postaje očigledniji.' Očigledno da se mi često zagledavamo u neke sitnice i u odnosu na krupne stvari dajemo prednost tim sitnicama.

Ali, evo na šta se odnosi moja replika. Onaj dio gdje gospodin Ajanović kaže da Upravni odbor ne poštuje odluku suda, mislim da ta konstatacija zaista ne stoji. Evo, moram da kažem, ja sticajem okolnosti imam rješenje suda pred sobom i zato će vam pročitati neke stvari. Neću ih ja interpretirati uopšte, nego pročitati. Dvije su odluke suda. U ovom rješenju, jedna: da se zabranjuje tuženom da nastavi bilo kakve aktivnosti u izboru generalnog direktora, dakle da obustavi konkurs i Upravni odbor je obustavio konkurs. Druga je, čitam, dakle ne interpretiram: 'Nalaže se tuženom da bez odlaganja tužitelja vrati na rad i plaća mu odgovarajuću nadoknadu za vrijeme trajanja parničnog postupka.' Dalje, u obrazloženju svoje odluke, zašto su donijeli privremenu mjeru, stoji, opet čitam da ne interpretiram: 'Pri takvom stanju stvari, imajući u vidu predmet tužbe i postavljeni tužbeni zahtjev, Sud cijeni da postoje uslovi za donošenje privremene mjere kojom će se zabraniti postupanje po javnom konkursu za izbor generalnog direktora RTV BiH. Iz stanja spisa proizlazi da je danom razrješenja predлагаča sa mesta generalnog direktora imenovan za vršioca dužnosti Jakov Jurčević, pa na taj način nije dovedeno u pitanje funkcionisanje tužene u pogledu upravljanja poslovanjem, predstavljanja i zastupanja BHRT-a kao i da odgovornost za zakonitost poslovanja i provođenja odluka Upravnog odbora, shodno odredbama člana 32.'

Upravni odbor je ovo smatrao zbog ovoga, ove rečenice, da je potrebno da oni kažu na koje to radno mjesto, iako po meni tu nema dileme, vraćanje na rad po ovome, ... što sam vam pročitao, nije vraćanje na mjesto direktora. Ali, evo Upravni odbor je napravio kompromisni prijedlog oko čega su se svi, ok. Dakle, evo, ako mogu da kažem, zaboravite na moj komentar. Uzmite ovo što sam pročitao. I Upravni odbor je, evo zbog ovoga što piše u ovom pasusu što sam pročitao, tražio od ovog suda da kaže na koje radno mjesto.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Izetbegović, replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, moja replika je na diskusiju ili na repliku kopredsjedavajućeg gospodina Živkovića u vezi sa tvrdnjom da je ovo bošnjačka, sarajevska televizija, jel', a nije to tako. Znate, ima medija koji jesu pod uticajima političara i čaršija sarajevskih, banjalučkih itd. a ako jedna od

njih nije ni pod čijim uticajem, onda je to ova televizija. Ja barem do sada nisam ... da iko nad njom ima neki poseban uticaj i da ona se povlađuje prema željama nekih političara. I mislim da možda to i jeste njen problem, da je s time i počeo njen problem, što se ona nije htjela prikloniti jednom jakom političaru. I onda su počele ove priče o stečaju, ili će slušati ili će imati finansijske probleme pa do stečaja.

Dakle, vjerovatno je direktor nešto grijesio, jel', pa Upravni odbor smatra da ga treba smijeniti. Međutim, vjerovatno je i taj Upravni odbor nešto grijesio jer ombudsmen ga opominje da nije mogao postupiti ovako i onako, i Ustavni sud ga opominje. Pa možda je i ova komisija nešto grijesila, vidim u Parlamentu ima reakcija u odnosu na njen rad, znači može se desiti da ... Vjerovatno ima i problema i finansijskih tamo, lošeg rada i toliko toga što treba popraviti, uraditi od te televizije, pa će možda otići i taj direktor, pa će vjerovatno otići i taj Upravni odbor, pa će možda otići i ova komisija, pa će i ovaj parlament jednog dana se, kroz dvije godine, razići i doći neki drugi, ali televizija će ostati. Sanak je pusti da će ta televizija otići u stečaj, da će biti neka nova. Svaka institucija bosanskohercegovačka će ostati i nemojte ići uopšte u tom smjeru da je nešto zaustavite, da joj ne date novaca, da je vodite u stečaj. Samo ćete praviti probleme iz kojih nećete moći poslije izaći. Znači, ima televizija, mogu biti mijenjani i glavni urednici, i direktori, i upravni odbori, i mi možemo biti mijenjani, sve to može biti mijenjano, ali ne idite na to da ćete televiziju ukinuti, jer to uspjeti nećete.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Ajanović, replika.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Prije je bila moja replika.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispričavam se, ispričavam se, Bećirović prije, pa onda ste Vi poslije, odmah. Puno vas ima za repliku.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja želim reći nešto vezano za ove navode gospodina Živkovića. Meni je potpuno jasno da je već odavno ovdje uvedena praksa da se različito tumače pojedine odluke unutar BiH i to više nije nepoznato nikome u ovoj zemlji. Ali ja želim vrlo jasno reći da mi više i u ovom parlamentu i u ovoj državi nemamo luksuz, to je sada zaista luksuz da se igramo sa stavovima Evropskog parlamenta. Evropski parlament je iznio konstatacije – zastrašivanje medija! Evropski parlament nas opominje u svojoj zvaničnoj rezoluciji da je ugrožena nezavisnost medija i da ne ponavljam sve ono što sam maloprije rekao na šta upozorava Evropski parlament. I to, ljudi, više nije šteta samo ovdje ovog parlamenta, to je šteta i entiteta Federacije BiH i entiteta RS-a, to je šteta i Srba i Hrvata i Bošnjaka i onih koji se danas podvode pod terminom ostali.

Ja mislim da je ovo, prije svega, udar na evropski put BiH i ovo je miniranje evropskog puta BiH i to je, opet, rekao Evropski parlament. Ja mislim da ovako, zaista, dalje ne može. Rušimo BHRT! Na prošloj sjednici raspravljamo o Centralnoj banci, da ne govorim sve druge stvari. Mjesecima, od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, imamo smješne dnevne redove, za državu koja je potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju! Nema ni na

vidiku da ispunjavamo one uslove koje je PIK rekao - pet plus dva i jednostavno o čemu mi više pričamo. Ovako dalje ne ide. I ja moram reći da jedina stvar koja ohrabruje: to je jedan novi stav i SAD-a i EU prema BiH koji se očigledno moraju uključiti u neke stvari u ovoj državi, jer je ova država zapala u jednu tešku blokadu a čestitam onima koji su uspjeli da probude i SAD-e i EU.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Ajanović, replika.

EKREM AJANOVIĆ

Ma, ja ne volim mnogo replike, ne volim duge rasprave, jer to vodi ka gubljenju vremenu, ali moram kolegama i kolegicama zajedno odgovoriti. Vrlo su veliki majstori zamjene teza, vrlo veliki. Zapravo, zamijenili ste teze, dragi moj kolega Prodanoviću. Ja tebe visoko cijenim, ali sam ja u svome govoru rekao da tražim da radimo kao pravna država, da mi se zalažemo za to. A sud je najveća pravna institucija, od onog općinskog do ovoga, ako hoćemo da gradimo pravnu državu. Prema tome, to su sve zamjene teze.

I još mom dragom kolegi Živkoviću. Ja ne znam kako si ti izračunao da ta televizija nije i televizija Srba, ili nije televizija RS-a, kada u toj televiziji svaku večer ima izvještaj iz Banja Luke, a ja koliko znam da je Banja Luka u RS-u. Prema tome, nije mi jasno šta to znači da je to samo televizija Sarajeva, a ona daje izvještaje iz svih dijelova BiH. Istina je to da ona ne može u potpunosti pokriti područje, jer prije mjesec dana otvoren je tamo oko Livna, popravljen je, zapravo, bolje rečeno, popravljen je oko Livna prenosnik ovaj koji ima, koji je za vrijeme rata uništen, a koji se sada popravlja. Prema tome, to je televizija bosanskohercegovačka, a da li mi, da li meni se sviđa program te televizije, ponekad mi se ne sviđa, da ti kažem iskreno, ali i drugih televizija, a gledam sve televizije koje postoje, bilo privatne, bilo javne. U BiH na osnovu toga izvlačimo određene političke zaključke i određeno kretanje u određenim mjestima.

Zato, molim vas, kada ubuduće kada ja govorim, molio bih vas da dobro slušate i da ne zamjenjujete teze.

Hvala lijepo.

Samo da završim. Kada bude finansijski izvještaj o poslovanju RTV-a za ovu godinu onda ćemo, ako Bog da, raspravljati otvoreno i o Upravnom odboru.

NIKO LOZANČIĆ:

Ko je za repliku prijavljen? Niko. Zahvaljujem na replikama.

U ovom trenutku, u skladu sa ranjom najavom, s kašnjenjem od 10 minuta, zaključit ćemo današnji rad, a ova točka ostaje za razmatranje prilikom nastavka. Ima još dosta prijavljenih za raspravu.

Prijedlog Kolegija, pošto se radi o prekidu dužem od 24 sata, da nastavak ove sjednice održimo 19. 11. ove godine, s početkom u 10,00 sati, s tim što ćemo nakon okončanja ove sjednice nastaviti onu redovitu, planiranu za tad.

Samo malo, samo malo, morate se izjasniti.

Molim da se pripremite za izjašnjavanje o ovom prijedlogu.

Glasujte sada!

24 glasa „za“, pet „protiv“, bez „suzdržanih“ glasova, dovoljna entitetska većina, konstatiram da je prijedlog Kolegija prihvaćen.

Zahvaljujem.

Sjednica je prekinuta u 18,13 sati.